

TILINPÄÄTÖS 2011

Sisällys

Avainluvut	3
Liikevaihto liiketoiminnoittain	4
Liikevoitto segmenteittäin	5
Tuloslaskelma vuosineljänneksittäin	5
Toimintakertomus	6
Konsernin tuloslaskelma	12
Konsernin laaja tuloslaskelma.....	12
Konsernitase	13
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista.....	14
Konsernin rahavirtalaskelma	15
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	16
Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet.....	16
1. Toimintasegmentit	21
2. Hankitut ja myydyt liiketoiminnot.....	24
3. Liikevaihto.....	26
4. Liiketoiminnan muut tuotot.....	26
5. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	27
6. Liiketoiminnan muut kulut	28
7. Rahoituserät	29
8. Tuloverot ja laskennalliset verot.....	29
9. Osakekohtainen tulos	31
10. Aineelliset hyödykkeet	32
11. Sijoituskiinteistöt.....	33
12. Aineettomat hyödykkeet.....	35
13. Osuudet osakkuusrytyksissä.....	38
14. Myytävissä olevat sijoitukset	39
15. Myyntisaamiset ja muut saamiset, pitkäaikaiset	39
16. Vaihto-omaisuus	39
17. Myyntisaamiset ja muut saamiset, lyhytaikaiset	40
18. Rahavarat	40
19. Oma pääoma.....	41
20. Osakeoptiot	42
21. Varaukset	45
22. Korollinen vieras pääoma	45
23. Ostovelat ja muut velat.....	46
24. Vastuusitoumukset	46
25. Muut vuokrasopimukset.....	47
26. Rahoitusriskien hallinta.....	47
27. Johdannaisopimukset	49
28. Merkittävimmät tytäryhtiöt	50
29. Yhteisyritykset	52
30. Lähipiiritapahtumat.....	52
31. Johdon kompensatiot, etuudet ja omistukset.....	53
32. Tilinpäätöksen jälkeiset tapahtumat	55
Tunnuslukujen laskentakaavat	56
Osakkeet ja osakkeenomistajat.....	57
Emoyhtiön tuloslaskelma, FAS.....	64
Emoyhtiön tase, FAS	65
Emoyhtiön rahavirtalaskelma, FAS.....	66
Emoyhtiön oma pääoma ja vastuusitoumukset	67
Hallituksen voitonjakoehdotus ja allekirjoitukset	68
Tilintarkastuskertomus	69
Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä.....	70
Riskienhallinta.....	75
Tietoa sijoittajille.....	78

Avainluvut

Avainluvut, milj. euroa	2011	2010	2009	2008	2007
Liikevaihto	2 746,2	2 761,2	2 767,9	3 030,1	2 926,3
Liikevoitto ilman poistoja ja arvonalentumisia	502,6	589,8	362,4	468,3	493,4
% LIIKEVAIHDOSTA	18,3	21,4	13,1	15,5	16,9
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä	239,1	245,4	229,5	295,7	305,2
% LIIKEVAIHDOSTA	8,7	8,9	8,3	9,8	10,4
Kertaluonteiset erät	-56,2	147,3	-34,1	-59,3	38,6
Liikevoitto	182,9	392,7	195,4	236,3	343,8
% LIIKEVAIHDOSTA	6,7	14,2	7,1	7,8	11,7
Tulos ennen veroja	144,1	356,0	161,4	190,3	320,4
% LIIKEVAIHDOSTA	5,2	12,9	5,8	6,3	11,0
Tilikauden tulos	86,0	297,3	107,1	120,8	246,1
% LIIKEVAIHDOSTA	3,1	10,8	3,9	4,0	8,4
Taseen loppusumma	4 328,3	3 203,0	3 106,3	3 278,7	3 192,3
Käyttöomaisuusinvestoinnit	85,5	85,7	83,4	109,9	90,5
% LIIKEVAIHDOSTA	3,1	3,1	3,0	3,6	3,1
Oman pääoman tuotto (ROE), %	5,9	23,0	9,2	9,1	18,6
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	6,8	16,2	8,9	10,7	15,9
Omavaraisuusaste, %	37,0	45,7	41,4	40,0	45,4
Nettovelkaantumisaste, %	105,7	63,8	79,4	78,5	58,2
Korolliset velat	1 727,2	941,9	1 017,7	1 082,6	881,4
Korottomat velat	1 077,0	885,1	882,0	959,0	946,7
Korollinen nettovelka	1 611,2	877,9	958,1	971,6	793,3
Henkilöstö keskimäärin (kokoaikaisiksi muutettuna)	14 471	16 016	17 343	18 168	16 701
Henkilöstö kauden lopussa (kokoaikaisiksi muutettuna)	13 646	15 405	16 723	18 453	16 730
Osakekohtaiset tunnusluvut					
Tulos/osake, euroa	0,52	1,85	0,66	0,72	1,47
Tulos/osake, laimennettu, euroa	0,52	1,85	0,66	0,72	1,46
Liiketoiminnan rahavirta/osake, euroa	1,68	1,69	1,50	1,56	1,38
Oma pääoma/osake, euroa	7,70	8,42	7,36	7,59	8,27
Osinko/osake, euroa*	0,60	1,10	0,80	0,90	1,00
Osinko tuloksesta, %*	115,6	59,4	122,0	125,1	67,9
Osakekannan markkina-arvo, milj. euroa**	1 443,3	2 628,0	2 536,5	1 479,7	3 196,2
Efektiivinen osinkotuotto, %*	6,8	6,8	5,1	9,8	5,1
Hinta/voitto-suhde (P/E-luku)	17,1	8,8	24,0	12,8	13,3
Osakeantioikaistu osakkeiden lukumäärä 31.12.**	162 812 093	162 810 593	161 816 894	160 665 651	162 822 889
Osakkeiden osakeantioikaistu määrä keskimäärin**	162 810 642	161 863 694	160 968 774	160 900 511	164 827 232
Vuoden alin kurssi, euroa	7,83	13,41	8,02	8,31	18,32
Vuoden ylin kurssi, euroa	17,79	17,07	15,80	19,87	24,51
Tilikauden keskimurssi, euroa	12,30	15,57	11,45	14,84	21,70
Tilikauden päätöskurssi, euroa	8,87	16,22	15,76	9,21	19,63
Osakkeiden vaihto, kpl	89 486 428	63 477 720	72 078 344	100 271 123	92 576 174
% OSAKEKANNASTA	55,0	39,2	44,8	62,3	56,2

* Vuodelta 2011 hallituksen esitys yhtiökokoukselle.

** Vuoden 2011 osakemäärät sisältävät 1 500 väliaikaista osaketta, jotka rekisteröitiin 3.1.2012. Osakekannan markkina-arvoa laskettaessa on otettu huomioon vain 31.12.2011 mennessä rekisteröidyt osakkeet. Vuoden 2010 osakemäärät sisältävät 789 849 väliaikaista osaketta, jotka rekisteröitiin 10.1.2011. Osakekannan markkina-arvoa laskettaessa on otettu huomioon vain 31.12.2010 mennessä rekisteröidyt osakkeet. Vuoden 2009 osakemäärät sisältävät 873 236 väliaikaista osaketta, jotka rekisteröitiin 7.1.2010. Osakekannan markkina-arvoa laskettaessa on otettu huomioon vain 31.12.2009 mennessä rekisteröidyt osakkeet. Osakemäärät eivät sisällä yhtiön hallussa olevia omia osakkeita.

Liikevaihto liiketoiminnoittain

milj. euroa	1-3/ 2011	4-6/ 2011	7-9/ 2011	10-12/ 2011	1-12/ 2011	1-3/ 2010	4-6/ 2010	7-9/ 2010	10-12/ 2010	1-12/ 2010
Media										
Hollanti	105,3	130,6	174,0	232,2	642,0	107,4	128,0	118,8	136,1	490,4
Suomi	74,2	79,4	70,0	86,2	309,7	92,6	91,7	67,5	87,4	339,3
Venäjä & CEE	51,4	54,3	50,8	56,7	213,1	48,7	54,3	51,0	60,9	214,9
Belgia	50,1	48,7	48,4	61,9	209,1	53,5	52,3	48,7	53,8	208,3
Muut yhtiöt ja eliminoinnit	10,2	10,7	12,3	8,6	41,8	9,9	13,0	11,5	12,4	46,7
Yhteensä	291,1	323,7	355,5	445,6	1 415,8	312,1	339,4	297,5	350,6	1 299,6
News										
Helsingin Sanomat	61,2	61,2	55,3	60,8	238,5	59,1	56,7	55,5	64,1	235,4
Iltta-Sanomat	19,1	22,2	21,6	21,6	84,4	19,9	20,7	21,1	21,6	83,3
Muu kustantaminen	23,7	25,0	22,9	25,4	97,0	25,3	25,6	23,5	25,0	99,5
Muut yhtiöt ja eliminoinnit	4,4	3,9	3,4	4,2	15,9	5,0	5,5	4,6	4,2	19,4
Yhteensä	108,4	112,2	103,2	112,0	435,8	109,4	108,5	104,8	114,9	437,6
Learning										
Oppiminen	34,3	87,4	100,2	34,7	256,6	29,9	85,0	100,6	33,7	249,3
Kielipalvelut	8,7	8,1	7,2	8,4	32,4	6,9	6,2	5,2	8,9	27,1
Kustantaminen ja muut	20,1	15,1	13,9	10,4	59,5	23,6	17,2	18,0	24,8	83,6
Eliminoinnit	-2,4	-2,1	-0,1	-0,8	-5,4	-2,3	-2,9	-2,5	-2,2	-9,9
Yhteensä	60,7	108,6	121,2	52,7	343,1	58,2	105,5	121,2	65,1	350,1
Trade										
Kioskikauppa	85,3	102,3	97,6	94,0	379,2	91,9	104,9	99,2	102,4	398,4
Kaupan palvelut	32,4	31,1	29,6	28,6	121,7	30,3	33,8	32,7	34,5	131,3
Kirjakauppa	24,8	18,8	29,7	3,7	77,0	26,0	19,9	31,6	43,2	120,6
Elokuvatoiminnot	21,9	6,5	0,0	0,0	28,4	25,4	19,9	20,7	23,9	90,0
Eliminoinnit	-2,6	-2,4	-2,3	-1,8	-9,2	-3,4	-4,0	-3,1	-3,5	-14,0
Yhteensä	161,8	156,3	154,5	124,5	597,0	170,2	174,4	181,1	200,5	726,3
Muut yhtiöt ja eliminoinnit	-11,7	-11,0	-13,5	-9,3	-45,6	-12,0	-12,5	-14,1	-13,8	-52,4
Yhteensä	610,2	689,7	720,9	725,4	2 746,2	637,9	715,4	690,6	717,3	2 761,2

Liikevoitto segmenteittäin

milj. euroa	1-3/ 2011	4-6/ 2011	7-9/ 2011	10-12/ 2011	1-12/ 2011	1-3/ 2010	4-6/ 2010	7-9/ 2010	10-12/ 2010	1-12/ 2010
Media	22,7	47,0	-31,0	53,2	92,0	31,2	229,3	-4,2	31,6	287,9
News	12,9	9,9	12,5	4,9	40,2	15,6	8,9	15,7	15,9	56,1
Learning	-5,2	27,3	17,3	-22,7	16,6	-6,4	25,1	45,5	-17,2	47,1
Trade	3,3	44,4	-8,4	9,9	49,2	3,7	2,4	6,4	3,0	15,5
Muut yhtiöt ja eliminoinnit	-6,5	-7,4	-7,9	6,7	-15,1	-3,7	-4,7	0,5	-6,1	-13,9
Yhteensä	27,3	121,3	-17,6	51,9	182,9	40,4	261,0	63,9	27,4	392,7

Tuloslaskelma vuosineljänneksittäin

milj. euroa	1-3/ 2011	4-6/ 2011	7-9/ 2011	10-12/ 2011	1-12/ 2011	1-3/ 2010	4-6/ 2010	7-9/ 2010	10-12/ 2010	1-12/ 2010
Liikevaihto	610,2	689,7	720,9	725,4	2 746,2	637,9	715,4	690,6	717,3	2 761,2
Liiketoiminnan muut tuotot	12,8	77,0	17,0	37,4	144,3	20,4	197,3	20,9	20,3	258,8
Materiaalit ja palvelut	263,5	287,7	294,8	277,9	1 123,9	279,0	307,3	300,7	320,4	1 207,4
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	164,0	168,5	158,3	185,6	676,5	169,1	172,3	151,9	175,3	668,6
Liiketoiminnan muut kulut	128,4	147,2	153,4	157,3	586,2	128,9	132,4	124,2	168,7	554,2
Osuus osakkuusyritysten tuloksista	0,0	-0,1	-1,1	0,0	-1,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Poistot ja arvonalentumiset	39,8	41,9	147,9	90,1	319,7	40,8	39,6	70,7	45,9	197,1
Liikevoitto	27,3	121,3	-17,6	51,9	182,9	40,4	261,0	63,9	27,4	392,7
Osuus osakkuusyritysten tuloksista	1,9	-0,1	-3,2	-2,2	-3,7	-2,4	1,7	0,8	-24,0	-23,9
Rahoitustuotot	2,2	1,3	1,0	9,3	13,9	2,2	2,5	4,0	2,4	11,1
Rahoituskulut	4,7	6,6	13,1	24,6	49,1	6,0	6,2	5,0	6,6	23,8
Tulos ennen veroja	26,7	115,8	-32,9	34,4	144,1	34,1	259,0	63,7	-0,8	356,0
Tuloverot	-8,2	-18,3	-21,5	-10,0	-58,1	-10,0	-23,8	-24,6	-0,2	-58,6
Tilikauden tulos	18,5	97,5	-54,4	24,4	86,0	24,1	235,1	39,1	-1,0	297,3
Tilikauden tuloksen jakautuminen:										
Emoyhtiön omistajille	18,5	97,5	-49,7	18,1	84,5	25,9	235,4	39,2	-0,9	299,6
Määräysvallattomille omistajille	0,0	-0,1	-4,6	6,2	1,5	-1,8	-0,2	-0,1	-0,1	-2,3
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu osakekohtainen tulos:										
Osakekohtainen tulos, euroa	0,11	0,60	-0,31	0,11	0,52	0,16	1,45	0,24	-0,01	1,85
Laimennettu osakekohtainen tulos, euroa	0,11	0,60	-0,31	0,11	0,52	0,16	1,45	0,24	-0,01	1,85

Toimintakertomus

LIKEVAIHTO

Vuonna 2011 Sanoman liikevaihto pysyi vertailuvuoden tasolla ja oli 2 746,2 milj. euroa (2010: 2 761,2 milj. euroa; 2009: 2 767,9 milj. euroa), sillä ostetut toiminnot korvasivat vuosina 2011 ja 2010 tehtyjen yritysmyyntien vaikutukset. Media-segmentin kasvu tuli pääasiassa Hollannissa ostetusta tv-toiminnasta ja Nelonen Median tv- ja radiotoiminnan liikevaihdon kasvusta Suomessa. Näiden toimintojen kasvu ylitti Suomessa kesäkuussa 2010 myytyjen laajakaista- ja kaapeli-tv-palvelujen vaikutuksen. Trade-segmentin liikevaihdon lasku liittyi toimintojen myyntiin. News-segmentin liikevaihto oli vertailuvuoden tasolla, mutta Learning-segmentin liikevaihto laski hieman ydinliiketoimintaan kuuluvien toimintojen liikevaihdon laskun ja yritysmyyntien seurauksena. Valuuttakurssimuutoksilla ei ollut merkittävää vaikutusta vuoden 2011 liikevaihtoon. Rakennemuutoksilla oikaistu liikevaihto kasvoi 0,3 %.

Mainostuotot kasvoivat voimakkaasti vuoden 2011 ensimmäisellä vuosipuoliskolla, mutta talouden kasvava epävarmuus vaikutti kehitykseen epäsuotuisasti toisella vuosipuoliskolla. Mainostuotot kasvoivat koko vuonna 23,3 %.

Vuonna 2011 verkkoliiketoiminnan tuotot kasvoivat 13,8 % 156,1 milj. euroon. Digitaaliset tuotot kasvoivat 52,6 % ja olivat 15,9 % (2010: 10,5 %) konsernin liikevaihdosta. Verkkoliiketoiminnan lisäksi digitaalisiin tuotuihin kuuluvat televisiotoiminta ja sähköinen oppiminen.

Konsernin levikkituotot olivat edellisvuoden tasolla, sillä tilaustuottojen hienoinen kasvu korvasi irtonumeromyyntien laskun.

Kumulatiivisesta liikevaihdosta 47 % (2010: 51 %) tuli Suomesta ja 28 % (2010: 23 %) Hollannista. Liikevaihto muista EU-maista oli 21 % (2010: 23 %) ja EU:n ulkopuolisista maista 3 % (2010: 3 %).

TULOS

Vuonna 2011 Sanoman liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä laski 2,6 % ja oli 239,1 milj. euroa (2010: 245,4 milj. euroa). Liikevoitto parani Media-

News-segmenteissä. Lokakuussa 2011 myydyin yleisen kirjallisuuden ja Unkarin oppimateriaalitoimintojen vaisu kehitys heikensi Learning-segmentin tulosta. Trade-segmentin tulos oli lähes vertailuvuoden tasolla yritysmyynteistä huolimatta. Konsernitoimintojen kulut kasvoivat merkittävästi kehityshankkeiden seurauksena. Lisäksi tulos sisältää 34,4 milj. euroa SBS:n tv- ja lehtitoiminnan ostoon liittyviä kertaluonteisia kuluja transaktiosta ja tilauskannan poistoista, joita ei ole luokiteltu kertaluonteisiksi. Valuuttakurssimuutoksilla ei ollut merkittävää vaikutusta vuoden 2011 tulokseen.

Konsernin liikevoitto vuonna 2011 oli 182,9 milj. euroa (2010: 392,7 milj. euroa; 2009: 195,4 milj. euroa) eli 6,7 % (2010: 14,2 %; 2009: 7,1 %) liikevaihdosta.

Liikevoittoon sisältyi -56,2 milj. euroa (2010: 147,3 milj. euroa) kertaluonteisia eriä, jotka koostuivat liikearvon ja aineettoman omaisuuden arvonalentumisista, rakennejärjestelykustannuksista ja omaisuuden myyntivoitoista. Noin -21 milj. euroa kertaluonteisten erien nettomäärästä oli verotonta. Vuonna 2010 kertaluonteiset erät liittyivät myyntivoittoiin, liiketoimintojen arvonalentumisiin ja rakennejärjestelykuluihin, ja noin 135 milj. euroa myyntivoittojen ja arvonalentumisten nettomäärästä oli verotonta.

Sanoman nettorahoituserät olivat -35,2 milj. euroa (2010: -12,8 milj. euroa). Rahoitustuotot olivat 13,9 milj. euroa (2010: 11,1 milj. euroa), josta valuuttakurssivoittojen osuus oli 9,4 milj. euroa (2010: 7,0 milj. euroa). Rahoituskulut olivat 49,1 milj. euroa (2010: 23,8 milj. euroa), josta valuuttakurssitappioiden osuus oli 16,3 milj. euroa (2010: 8,0 milj. euroa). Velan kasvun seurauksena vieraan pääoman korkokulut olivat 28,8 milj. euroa (2010: 13,3 milj. euroa).

Tulos ennen veroja oli 144,1 milj. euroa (2010: 356,0 milj. euroa). Efektiivinen veroaste oli 40,3 % (2010: 16,5 %). Osakekohtainen tulos oli 0,52 euroa (2010: 1,85 euroa). Efektiiviseen veroasteeseen ja osakekohtaiseen tulokseen vaikuttivat lähinnä liikearvon arvonalentumiset ja verovapaat myyntivoitot ja -tappiot. Vertailulukuihin vaikutti Suomen laajakaista- ja kaapeli-tv-palvelujen myynnistä syntyneet kertaluonteinen veroton myyntivoitto.

Sanoman vuoden 2011 tulos sisälsi -3,7 milj. euroa (2010: -23,9 milj. euroa) osakkuusyritysten tuottoja. Kirjaukseen sisältyvät tärkeimmät osakkuusyritykset ovat DNA, Hansaprint, Stratosféra ja Helsinki Halli (aiemmin Jokerit HC).

TASE JA RAHOITUSASEMA

Vuoden 2011 lopussa konsernitase oli 4 328,3 milj. euroa (2010: 3 203,0 milj. euroa). Konsernin liiketoiminnan rahavirta vuonna 2011 oli 273,8 milj. euroa (2010: 273,8 milj. euroa). Liiketoiminnan osakekohtainen rahavirta oli 1,68 euroa (2010: 1,69 euroa).

Sanoman omavaraisuusaste oli 37,0 % (2010: 45,7 %; 2009: 41,4 %) vuoden 2011 lopussa. Oman pääoman tuotto (ROE) oli 5,9 % (2010: 23,0 %; 2009: 9,2 %) ja sijoitetun pääoman tuotto (ROI) 6,8 % (2010: 16,2 %; 2009: 8,9 %). Vuonna 2010 laajakaista- ja kaapeli-tv-palvelujen myynti Suomessa vaikutti myönteisesti näihin tunnuslukuihin. Oma pääoma oli 1 524,2 milj. euroa (2010: 1 376,0 milj. euroa). Hollannin ja Belgian SBS-toimintojen oston päätökseen saattamisen myötä korolliset velat kasvoivat ja olivat 1 727,2 milj. euroa (2010: 941,9 milj. euroa). Korollinen nettovelka oli 1 611,2 milj. euroa (2010: 877,9 milj. euroa).

Sanoma rahoitti SBS-kaupan seuraavilla järjestelyillä: 522 milj. euron syndikoitu viisivuotinen lainasopimus ja 250 milj. euron lyhytaikainen siltarahoitus sekä SBS Broadcasting B.V.:n tekemä 132 milj. euron syndikoitu viisivuotinen laina- ja luottolimiittisopimus. SBS Broadcasting B.V.:n omistavat Sanoma ja hollantilainen vähemmistöosakas Talpa Media. SBS-kaupalla ei ollut vaikutusta Sanoman olemassa olevien luottosopimusten rahoitusehtoihin.

Pankkilainasopimusten lisäksi Sanoma Oyj:llä ei ole muita säännöllisen tiedonantovelvollisuuden piiriin kuuluvia merkittäviä sopimuksia. Konsernissa on normaalin liiketoiminnan puitteissa sopimuksia ja sopimuskokonaisuuksia, joihin sisältyy tavanomainen määräysvallan muutosta koskeva ehto.

INVESTOINNIT, YRITYSOSTOT JA YRITYSMYYNNIT

Investoinnit aineelliseen ja aineettomaan käyttöomaisuuteen (mukaan lukien rahoitusleasingsopimukset) olivat 85,5 milj. euroa vuonna 2011 (2010: 85,7 milj. euroa). Investoinnit liittyivät pääasiassa tietojärjestelmiin sekä korvausluonteisiin hankintoihin ja korjauksiin. Sanoman ostamien liiketoimintojen hankintameno oli yhteensä 1 415,2 milj. euroa (2010: 37,1 milj. euroa).

Maaliskuussa Sanoma myi Suomen ja Baltian elokuvatoimintonsa. Elokuvatuotojen liikevaihto oli 88,6 milj. euroa ja liikevoitto 8,4 milj. euroa vuonna 2010. Kaupan arvo oli 116,0 milj. euroa, ja se saatiin päätökseen huhtikuun lopussa.

Huhtikuussa Sanoma myi lehtijakelu- ja kioskituotojensa Romaniassa. Toimintojen liikevaihto oli noin 23 milj. euroa vuonna 2010. Huhtikuun alussa yhtiö myi loput Venäjän kioskituotojensa.

Huhtikuussa Sanoma sopi ostavansa SBS:n televisiotoiminnan Hollannissa ja Belgiassa. Hollannissa Sanoman kumppani on Talpa Media, ja Belgiassa Sanoman kumppanit ovat Corelio ja Wouter Vandenhaute & Eric Watté. Yritysjärjestelyn arvo oli 1 225 milj. euroa. Ostettujen yhtiöiden yhteenlaskettu liikevaihto oli 404 milj. euroa ja liikevoitto noin 110 milj. euroa vuonna 2010 (pro forma, tilintarkastamaton). Yritysosto saatiin päätökseen Belgiassa 8.6. ja Hollannissa 29.7. kilpailuviranomaisten hyväksynnän jälkeen.

Huhtikuussa Sanoma ilmoitti ostavansa Tammi Oppimateriaalit-liiketoiminnan sekä ruotsalaisen oppimateriaalikustantajan Bonnier Utbildning AB:n osakkeet ruotsalaiselta Bonnier-mediakonsernilta. Samalla Sanoma myi Bonnierille yleisen kirjallisuuden kustantaja WSOY:n. Kauppa saatiin päätökseen 3.10.

Elokuussa Sanoma ilmoitti Suomen kirjakauppaliiiketoiminnan myynnistä. Sanoman suomalaisten kirjakauppojen liikevaihto oli 109 milj. euroa ja liikevoitto 2 milj. euroa vuonna 2010. Kauppa saatiin päätökseen 30.9.

Lokakuussa Sanoma ilmoitti myyneensä omistuksensa eli 50 % osakkeista latvialaisessa kioski- ja lehtijakeluyhtiö Narvesen Baltijassa. Yhtiön liikevaihto oli noin 59 milj. euroa vuonna 2010.

Marraskuussa Sanoma ilmoitti myyneensä noin 40 000 m² asuinrakennusoikeutta Suomessa. Kaupan kokonaisarvo on 12,9 milj. euroa, joka maksetaan kolmessa erässä vuosina 2011–2013.

VUODEN 2012 NÄKYMÄT

Vuonna 2012 Sanoman liikevaihdon odotetaan kasvavan hieman pääasiassa SBS:n Hollannin ja Belgian toimintojen hankinnan seurauksena. Liikevoiton ilman kertaluonteisia eriä arvioidaan olevan noin 10 % liikevaihdosta. Osakekohtaisen tuloksen ilman kertaluonteisia eriä odotetaan kasvavan.

Toimintaympäristö, erityisesti mainosmarkkinoiden kehitys konsernin toimintamaissa, vaikuttaa Sanoman liikevaihtoon ja tulokseen. Vuoden 2012 näkymät perustuvat oletukseen, että mainosmarkkinoiden kehitys keskeisissä toimintamaissa vaihtelee tasaisesta hieman laskevaan taloudellisen epävarmuuden jatkuessa.

MEDIA

Media-segmentti kattaa aikakauslehti- ja televisiotoiminnat sekä digitaaliset liiketoiminnat kahdessatoista Euroopan maassa. Segmentti sisältää neljä strategista liiketoimintayksikköä: Sanoma Media Belgium, Sanoma Media Finland, Sanoma Media Netherlands ja Sanoma Media Russia & CEE.

Taloudellisen kehityksen avainlukuja, milj. euroa	1–12/2011	1–12/2010
Liikevaihto	1 415,8	1 299,6
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä	151,1	145,8
% LIIKEVAIHDOSTA	10,7	11,2
Liikevoitto	92,0	287,9
Käyttöomaisuusinvestoinnit	22,7	25,2
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	4,6	16,6
Henkilöstö kauden lopussa (kokoaikaisiksi muutettuna)	5 844	5 419
Henkilöstö keskimäärin (kokoaikaisiksi muutettuna)	5 624	5 602

Median liikevaihto vuonna 2011 kasvoi 8,9 %. Kasvu tuli Hollannissa ja Belgiassa ostettujen SBS:n tv- ja lehtitoimintojen yhdistämisestä sekä Nelonen Median tv- ja radiotoiminnan liikevaihdon kasvusta Suomessa. Näiden toimintojen kasvu ylitti vuonna 2010 tehtyjen yritysmyyntien vaikutuksen. Rakennemuutoksilla oikaistu liikevaihto laski 0,4 %.

Mainostuotot kasvoivat 32,5 % ja olivat 39,9 % (2010: 32,8 %) vuoden 2011 liikevaihdosta. Verkkomainostuotot kasvoivat 9,8 %, ja kasvua tuli lähes kaikissa liiketoimintayksiköissä.

Painettujen tuotteiden levikki tuotot laskivat 0,4 % ja olivat 45,5 % (2010: 49,8 %) segmentin vuoden 2011 liikevaihdosta. Pääasiassa Hollannin lehtitoiminnan yhdistämisestä seurannut tilaustuottojen kasvu lähes kompensoi irtonumeromyynnin laskun vaikutuksen.

Tv-toimintojen yhdistäminen ja verkkomainostuottojen kasvu paransivat segmentin digitaalisia tuottoja. Digitaaliset tuotot kasvoivat 75,6 % vuonna 2011 ja olivat 24,7 % (2010: 15,4 %) Median liikevaihdosta.

Hollannissa liikevaihto kasvoi 30,9 %. Suurin osa kasvusta tuli ostettujen SBS:n tv- ja lehtitoimintojen yhdistämisestä. SBS:n tv- ja lehtitoiminnat ovat osa Sanoma Media Netherlandsia 1.8.2011 lähtien. Aikakauslehtitoimintojen liikevaihto oli vertailuvuoden tasolla. Levikki tuotot kasvoivat jonkin verran ostettujen toimintojen ansiosta. Lukijamarkkinoiden laskusuuntaus jatkui, mutta Sanoma Media Netherlandsin markkinaosuus pysyi ennallaan. Kuluttaja-aikakauslehtimainonta (pois lukien tv-lehdet) laski 0,7 % vuonna 2011, ja Sanoma Media Netherlandsin ilmoitustuotot laskivat hieman. Verkkomainostuotot kasvoivat edelleen jonkin verran. Yhteensä mainostuotot kasvoivat merkittävästi tv-toimintojen yhdistämisen seurauksena ja olivat 40,9 % (2010: 29,5 %) Hollannin liikevaihdosta. Televisiomainonta kasvoi Hollannissa vuonna 2011 noin 2 %. 1.8. yhdistetyn Sanoman tv-toiminnan vuoden 2011 liikevaihto oli vertailuvuoden tasolla.

Suomessa liikevaihto laski 8,7 %, mikä johtui laajakaista- ja kaapelitelevisioliiiketoiminnan myynnistä vuonna 2010. Rakennemuutoksilla oikaistu liikevaihto kasvoi hieman, sillä selvä kasvu Nelonen Mediassa, johon sisältyvät maksuttomat kanavat, maksu-tv, radio ja verkkotoiminta, kompensoi aikakauslehtikustantamisen liikevaihdon hienoisien laskun. Vuonna 2011 tv-mainosmarkkinat kasvoivat Suomessa 6,5 %.

Nelonen Media kehittyi markkinoiden mukaisesti. Aikakauslehti-mainonta kasvoi 2,0 % vuonna 2011. Suomen toimintojen mainostuotot kasvoivat selvästi Nelonen Median liikevaihdon kasvun vauhdittamana ja olivat 41,9 % (2010: 34,8 %) liikevaihdosta. Levikkituotot laskivat hie-man volyymien hienoisien laskusuuntauksen jatkuessa.

Belgiassa liikevaihto kasvoi 0,4 % ostettujen toimintojen ansiosta. Aikakauslehtitoimintojen liikevaihto laski selvästi, kun sekä ilmoitus-että levikkituotot laskivat. Lasku johtui osittain rakennemuutoksista, mutta se liittyi myös kuluttajaluottamuksen heikkenemiseen ja mainosmarkkinoiden laskuun. Belgian lukijamarkkinat laskivat edelleen hieman. Sanoma Media Belgiumin markkina-asema säilyi vakaana. Televisiomainonta kasvoi Belgiassa 3,2 % vuoden aikana. Sanoman tv-toimintojen kasvu jatkui ja markkinaosuus nousi 25,4 %:iin. Yhteensä mainostuotot olivat 29,5 % (2010: 26,4 %) Belgian liikevaihdosta.

Sanoma Media Belgiumissa on tapahtunut useita rakennemuutoksia. Raportoidut luvut sisältävät 51 %:n osuuden Humo-viikkolehdestä toukokuusta 2010 toukokuuhun 2011. SBS-kaupan yhteydessä jäljellä oleva omistus Humosta siirrettiin De Vijver Medialle, ja 33 % De Vijverin nettotuloksesta sisällytettiin Belgian lukuihin. Belgian kilpailuviranomaiset hyväksyivät De Vijverin kumppanuusrakenteen 1.9., joten Sanoman 33 %:n osuus De Vijveristä on yhdistetty suhteellisesti riveittäin hyväksynnästä lähtien. De Vijveriin kuuluu 100 % Humosta, ostetut tv-toiminnot ja Woestijnvisin tv-tuotantotoiminnot.

Venäjällä ja CEE-maissa liikevaihto pieneni 0,8 % valuuttakurssien laskiessa. Euro maiden taloudellinen epävarmuus on vaikuttanut haitallisesti markkinoihin, erityisesti Unkariin. Strategisen liiketoimintayksikön ilmoitustuotot kasvoivat hieman lähinnä Venäjällä. Verkko liiketoiminta kasvoi jonkin verran Venäjän ja Bulgarian johdolla. Markkinoiden heikentyessä erityisesti vuoden 2011 toisella puoliskolla Sanoman irtotumeromyynti laski kaikissa maissa, ja levikkituotot laskivat sen vuoksi jonkin verran. Aikakauslehtivalikoimaa, verkkopalveluja ja paikallisia organisaatioita kehitetään jatkuvasti markkinatilanteen mukaan.

Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä kasvoi 3,6 %, kun verkkoliiketoiminnan ja Suomen tv-toiminnan tuloskasvu ja ostettujen toimintojen yhdistäminen kompensoivat aikakauslehtitoimintojen tuloksen heikkenemisen useimmissa liiketoimintayksiköissä sekä vuonna 2010 tehtyjen yritysmyyntien vaikutukset. Lisäksi tulos sisältää 34,4 milj. euroa SBS-kauppaan liittyviä kertaluonteisia kuluja transaktiosta ja tilauskannan poistoista, joita ei ole luokiteltu kertaluonteisiksi. Liikevoittoon sisältyi -59,1 milj. euroa (2010: 142,1 milj. euroa) kertaluonteisia eriä, jotka koostuivat liikearvon ja aineettoman omaisuuden arvonalentumisista, rakennejärjestelykustannuksista ja omaisuuden myyntivoitoista. Vertailuvuonna kertaluonteiset erät liittyivät omaisuuden myyntivoittoiin, aineettoman omaisuuden ja liikearvon arvonalentumisiin ja toimintojen rakennejärjestelyihin.

Media-segmentin investoinnit aineelliseen ja aineettomaan käyttöomaisuuteen olivat 22,7 milj. euroa (2010: 25,2 milj. euroa) ja liittyivät lähinnä tietojärjestelmiin. Vuoden 2011 merkittävin yritysosto oli SBS:n tv- ja lehtitoiminnan hankinta Hollannissa ja Belgiassa. Vuoden 2010 merkittävin yritysosto oli 21 %:n osuuden hankinta tietoliikennekonserni DNA:sta Welho-kaupan yhteydessä.

NEWS

News-segmentti sisältää strategisen liiketoimintayksikön Sanoma Newsin, joka on Suomen johtava sanomalehtikustantaja ja digitaalisen median toimija.

Taloudellisen kehityksen avainlukuja, milj. euroa	1-12/2011	1-12/2010
Liikevaihto	435,8	437,6
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä	49,4	47,2
% LIIKEVAIHDOSTA	11,3	10,8
Liikevoitto	40,2	56,1
Käyttöomaisuusinvestoinnit	16,9	14,0
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	16,7	22,0
Henkilöstö kauden lopussa (kokoaikaisiksi muutettuna)	2 025	2 016
Henkilöstö keskimäärin (kokoaikaisiksi muutettuna)	2 061	2 176

Vuonna 2011 Newsin liikevaihto laski 0,4 %. Rakennemuutoksilla oikaistu liikevaihto kasvoi 1,9 %.

Segmentin ilmoitustuotot kasvoivat 3,8 %, kun verkkomainostuotot ja printtimainonta kehittivät myönteisesti. Verkkomainostuotot kasvoivat 18 % ja printtimainonta 1 %:n. Ilmoitustuotot olivat 50,0 % (2010: 48,0 %) Newsin vuoden 2011 liikevaihdosta. Digitaaliset tuotot koostuivat pääasiassa verkkomainonnasta, mutta myös yhä suuremmalta osin sisällöstä, ja olivat 12,1 % (2010: 11,6 %) segmentin liikevaihdosta.

TNS Gallup Adexin mukaan mainonta varsinaisissa sanomalehdissä lisääntyi Suomessa 3,5 % vuonna 2011. Työpaikkailmoittelu kasvoi 23 % ja asuntoilmoittelu 19 %. Työpaikkailmoittelu painetussa Helsingin Sanomat -päivälehdessä lisääntyi vertailuvuodesta 12 % ja asuntoilmoittelu 14 %. Työpaikkailmoittelu Oikotie.fi-verkkopalvelussa kehittyi markkinoiden mukaisesti. Mainonta kaupunkilehdissä lisääntyi 5,3 %. Tilastoitu näyttöpohjainen ja luokiteltu verkkomainonta kasvoi 19 % vuoden aikana.

Newsin levikkituotot olivat vertailuvuoden tasolla, kun tilaustuotot ja irtotumeromyynti pysyivät ennallaan painettujen tuotteiden levikimäärien laskusuuntauksesta huolimatta. Levikkituotot olivat 42,8 % (2010: 42,8 %) segmentin liikevaihdosta.

Helsingin Sanomat -liiketoimintayksikön liikevaihto kasvoi 1,3 %. Levikkituotot olivat ennallaan ja ilmoitustuotot kasvoivat vuoden ensimmäisellä puoliskolla, mutta makrotalouden epävarmuus vaikutti ilmoitustuottoihin selvästi toisella vuosipuoliskolla. Erityisesti Helsingin Sanomien monikanavainen käyttö kehittyi hyvin vuonna 2011. Ilmoitustuotot olivat 53,9 % (2010: 53,9 %) liiketoimintayksikön liikevaihdosta.

Ilta-Sanomat-liiketoimintayksikön liikevaihto kasvoi 1,4 %, kun ilmoitustuotot, joiden osuus oli 28,3 % (2010: 26,7 %) liiketoimintayksikön liikevaihdosta, kasvoivat jonkin verran. Levikkituotot olivat vertailuvuoden tasolla. Suomen iltapäivälehtimarkkinoiden kokonaisvolyymi pieneni 5 % vuonna 2011. Ilta-Sanomat vahvisti edelleen asemaansa iltapäivälehtien irtotumeromarkkinoilla. Sen markkinaosuus on nyt 58,3 % (2010: 58,1 %).

Muun kustantamisen liikevaihto laski 2,5 %, mikä johtui Lehtikuvan ja Esmerkin myynnistä vuonna 2010. Maakuntalehtien ilmoitus- ja levikkituotot laskivat hieman. Sen sijaan kaupunkilehtien ilmoitustuotot kasvoivat selvästi. News on lisännyt resursseja kasvattaakseen digitaalista

toimintaansa. Sanoma Digital Finlandin verkkomainostuottojen vahva kehitys jatkui vuonna 2011, ja liiketoimintayksikön liikevaihto kasvoi 20,8 %.

Vuonna 2011 Newsin liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä kasvoi 4,6 %, mikä johtui pääasiassa tiukasta kustannuskurista kaikissa liike-toimintayksiköissä. Liikevoittoon sisältyi -9,2 milj. euroa (2010: 8,9 milj. euroa) kertaluonteisia eriä, jotka liittyivät eläke- ja eropaketteihin. Vertailuvuonna kertaluonteiset erät liittyivät Lehtikuvan ja paikallislehtien myynnistä saatuihin myyntivoittoihin.

Newsin investoinnit aineelliseen ja aineettomaan käyttöomaisuuteen olivat 16,9 milj. euroa (2010: 14,0 milj. euroa). Ne koostuivat pääosin panostuksista digitaaliseen liiketoimintaan, tietojärjestelmiin ja korvausluontoisiin hankintoihin painotoiminnassa. Vuonna 2011 tai vertailuvuonna ei tehty merkittäviä yrityshankintoja. Syyskuussa 2010 informaatio- ja mediaseurantapalveluja tuottava Esmerk siirrettiin Newsistä Learningin kielipalvelut-liiketoimintayksikköön.

LEARNING

Learning-segmentti sisältää Sanoman oppimisliiketoiminnan ja kielipalvelutoiminnan sekä yrityksille suunnatut informaatiopalvelut. Sanoma Learning on painettujen ja digitaalisten oppimistuotteiden ja ratkaisujen johtava tarjoaja Euroopassa.

Taloudellisen kehityksen avainlukuja, milj. euroa	1-12/ 2011	1-12/ 2010
Liikevaihto	343,1	350,1
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä	45,5	52,6
% LIIKEVAIHDOSTA	13,3	15,0
Liikevoitto	16,6	47,1
Käyttöomaisuusinvestoinnit	11,5	14,9
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	3,6	8,9
Henkilöstö kauden lopussa (kokoaikaisiksi muutettuna)	2 489	2 656
Henkilöstö keskimäärin (kokoaikaisiksi muutettuna)	2 583	2 629

Vuonna 2011 Learningin liikevaihto laski 2,0 %. Lokakuussa Sanoma sai päätökseen Tammi Oppimateriaalit -liiketoiminnan (joka on nyt integroitu kokonaan Suomen toimintoihin) ja ruotsalaisen oppimateriaalikustantajan Bonnier Utbildningin (nyt Sanoma Utbildning) oston ruotsalaiselta Bonnier-mediakonsernilta sekä yleisen kirjallisuuden kustantajan WSOY:n myynnin Bonnierille. Rakennemuutoksilla oikaistu liikevaihto laski 1,0 %.

Oppiminen-liiketoiminnan liikevaihto kasvoi 3,0 %. Hollannissa liikevaihto kasvoi hieman vaikka markkinat laskivat. Belgiassa liikevaihto kasvoi ja markkina-asema ensimmäisen asteen materiaaleissa vahvistui edelleen opetussisältöön liittyvän verkkoalustan onnistuneen lanseerauksen tukemana. Suomessa liikevaihto kasvoi uusien verkkopalvelujen ja ostettujen toimintojen vauhdittamana. Ostettujen ruotsalaistointojen yhdistäminen etenee suunnitellusti. Unkarissa liikevaihtoon kohdistui paineita ja se laski jonkin verran maan vaikeasta poliittisesta tilanteesta ja hallituksen budjettileikkauksista johtuen. Puolassa edelleen jatkuvan opetussuunnitelmauudistuksen seurauksena uusittujen oppimateriaalien lanseeraus onnistui ja Nowa Eran liike-

vaihto kasvoi jonkin verran. Valuuttakurssimuutokset laskivat Unkarin ja Puolan liikevaihtoa.

Kielipalvelut-liiketoimintaan kuuluvat yritystietopalveluja tarjoava Esmerk ja kielipalveluyhtiö AAC Global. Esmerkin toiminnot siirrettiin Newsista syyskuussa 2010. Esmerkin liikevaihto kehittyi myönteisesti vuonna 2011. Kielipalvelujen liikevaihto kasvoi 19,4 % rakennemuutosten seurauksena.

Kustantaminen ja muut -liiketoiminnan liikevaihto laski 28,9 %, mikä liittyi lähinnä yleisen kirjallisuuden liiketoiminnan myyntiin lokakuussa 2011.

Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä laski 13,4 % lähinnä rakennemuutosten vuoksi. Oppimisen liikevoitto oli vertailuvuoden tasolla pääasiassa toiminnan tehostamisen ansiosta. Tulos parani kustantaminen ja muut -liiketoiminnassa, mutta heikkeni kielipalveluissa. Liikevoittoon sisältyi -28,9 milj. euroa (2010: -5,5 milj. euroa) kertaluonteisia eriä, jotka koostuivat pääasiassa liikearvon arvonalentumisesta kielipalveluissa, rakennejärjestelykustannuksista ja tietojärjestelmiin liittyvistä alaskirjauksista. Vuonna 2010 tulosta paransi 3 milj. euron eläkeva-
rausten purku.

Learningin investoinnit aineelliseen ja aineettomaan käyttöomaisuuteen olivat 11,5 milj. euroa (2010: 14,9 milj. euroa). Ne koostuivat lähinnä tietojärjestelmäinvestoinneista. Lokakuussa Sanoma sai päätökseen Tammi Oppimateriaalit -liiketoiminnan (joka on nyt integroitu kokonaan Suomen toimintoihin) ja ruotsalaisen oppimateriaalikustantajan Bonnier Utbildningin (nyt Sanoma Utbildning) oston ruotsalaiselta Bonnier-mediakonsernilta sekä yleisen kirjallisuuden kustantajan WSOY:n myynnin Bonnierille. Merkittävin järjestely vertailuvuonna oli sähköisiin oppimISRatkaisuihin erikoistuneen puolalaisen YDP:n jäljellä olevien osakkeiden hankinta.

TRADE

Trade-segmentti sisältää Sanoman kioskikaupan ja kaupan palvelut Suomessa, Virossa ja Liettuassa.

Taloudellisen kehityksen avainlukuja, milj. euroa	1-12/ 2011	1-12/ 2010
Liikevaihto	597,0	726,3
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä	18,8	19,1
% LIIKEVAIHDESTA	3,1	2,6
Liikevoitto	49,2	15,5
Käyttöomaisuusinvestoinnit	32,4	29,7
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	22,4	5,7
Henkilöstö kauden lopussa (kokoaikaisiksi muutettuna)	3 110	5 149
Henkilöstö keskimäärin (kokoaikaisiksi muutettuna)	4 023	5 486

Traden liikevaihto vuonna 2011 laski 17,8 %. Lasku johtui Suomen ja Baltian maiden elokuvatoimintojen, Romanian kioski- ja lehtijakelutoiminnan ja jäljellä olevan Venäjän kioskitoiminnan myynnistä huhtikuussa, Suomen kirjakauppaliiketoiminnan myynnistä syyskuussa ja Latvian kioski- ja lehtijakelutoiminnan myynnistä lokakuussa. Rakennemuutoksilla oikaistu liikevaihto kasvoi 0,1 %.

Kioskikaupan liikevaihto laski 4,8 % vuonna 2011, mikä johtui Latvian, Venäjän ja Romanian toimintojen myynnistä sekä kannattamattomien kioskien lopettamisesta erityisesti Suomessa ja Liettuassa. Suomessa liikevaihdon ja asiakasmäärien kasvu vertailukelpoisessa osassa kiosketjua jatkui, mikä johtui pääasiassa kioskiverkoston optimoinnista ja tehostamistoimista vuoden 2011 kolmen viimeisen neljänneksen aikana. Liikevaihto kasvoi myös Virossa, mutta laski Liettuassa.

Kaupan palvelujen liikevaihto laski 7,3 % Latvian, Venäjän ja Romanian toimintojen myynnin seurauksena. Liikevaihdon kasvu jatkui Suomessa.

Kirjakaupan liikevaihto laski 36,2 %, mikä johtui kirjakauppaliiketoiminnan myynnistä syyskuun 2011 lopussa.

Elokuvatoimintojen liikevaihto laski 68,4 %, sillä Sanoma myi elokuvatoiminnot huhtikuun 2011 lopussa.

Vuonna 2011 Traden liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä laski 1,4 %. Tappiollisten toimintojen myynnin myönteiset vaikutukset sekä tuloparannus kaupan palveluissa ja kioskikaupassa, jossa asiakaskohtainen keskimääräinen kate nousi ja paransi tulosta selvästi Suomessa, kompensoivat lähes kokonaan elokuvatoimintojen ja kirjakauppaliiketoiminnan myynneistä aiheutuneen tuloksen laskun. Traden liikevoittoon sisältyi 30,4 milj. euroa (2010: -3,6 milj. euroa) kertaluonteisia eriä, jotka koostuivat lähinnä yritysmyynteihin liittyvistä myyntivoitoista ja tappioista.

Traden investoinnit aineelliseen ja aineettomaan käyttöomaisuuteen olivat 32,4 milj. euroa (2010: 29,7 milj. euroa). Ne kohdistuivat pääasiassa kioskien konseptin kehittämiseen, tietojärjestelmähankkeisiin ja Finnkinon pitkäaikaisten vuokrasopimusten uusimiseen, jonka osuus investoinneista oli lähes puolet. Vuonna 2011 ei tehty merkittäviä yritystostoja.

HENKILÖSTÖ

Vuonna 2011 Sanoma-konsernin palveluksessa oli keskimäärin 17 618 (2010: 19 462; 2009: 20 625) henkilöä. Kokoaikaisiksi työntekijöiksi muutettuna konsernin henkilöstömäärä oli vuoden lopussa 13 646 (2010: 15 405; 2009: 16 723). Yritysmyyntit ja rakennejärjestelyt vähensivät henkilöstömäärää vuonna 2011. Osa vuonna 2011 aloitetuista rakennejärjestelyistä vaikuttaa henkilöstömääriin myös vuonna 2012. Kokoaikaisiksi muutettuna Median palveluksessa oli vuoden 2011 lopussa 5 844 (2010: 5 419) työntekijää, Newsin 2 025 (2010: 2 016), Learningin 2 489 (2010: 2 656), Traden 3 110 (2010: 5 370) ja konsernitoimintojen 178 (2010: 165).

Sanoman henkilöstölle maksettiin vuonna 2011 palkkoja ja palkkioita yhteensä 549,7 milj. euroa (2010: 545,9 milj. euroa; 2009: 563,0 milj. euroa). Luku sisältää myönnettyjen optioiden kuluvaikutuksen.

OSINKO

Sanoma Oyj:n jakokelpoiset varat 31.12.2011 olivat 539,8 milj. euroa, josta tilikauden voitto on 77,6 milj. euroa.

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että:

- osinkoa jaetaan 0,60 euroa osakkeelta eli yhteensä arviolta 97,7 milj. euroa
- lahjoitusvarauksen hallituksen päätettäväksi siirretään 0,55 milj. euroa
- omaan pääomaan jätetään 441,6 milj. euroa.

Vuodelta 2010 Sanoma jakoi yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti osinkoa 1,10 euroa osakkeelta. Sanoma harjoittaa aktiivista osinkopoliittikkaa ja jakaa pääsääntöisesti osinkoina yli puolet konsernin tilikauden tuloksesta.

HALLINTO- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄ

⊕ Lisätietoja Sanoman hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on selvityksessä hallinto- ja ohjausjärjestelmästä s. 70-74.

OSAKKEET JA OMISTUS

Vuonna 2011 osakkeen vaihto oli 55 % (2010: 39 %) keskimääräisestä osakekannasta.

⊕ Tarkempia tietoja Sanoman osakkeesta ja osakkeenomistajista, optio-ohjelmista ja johdon omistuksista on esitetty tilinpäätöksen kohdassa Osakkeet ja Osakkeenomistajat, s. 57-63, sekä liitetiedoissa 20 ja 31. Osakekohtaiset tunnusluvut on esitetty tilinpäätöksessä, s. 3.

HALLITUS, TILINTARKASTAJAT JA JOHTO

Yhtiökokous vahvisti 5.4.2011 hallituksen jäsenten lukumääräksi kymmenen. Hallitukseen valittiin uudelleen erovuoroiset jäsenet Jane Erkko ja Rafaela Seppälä. Uusina jäseninä hallitukseen valittiin Nancy McKinstry ja Kai Öistämö. Hallitukseen kuuluvat puheenjohtaja Jaakko Rauramo, varapuheenjohtaja Sakari Tamminen sekä jäsenet Annet Aris, Jane Erkko, Antti Herlin, Sirkka Hämäläinen-Lindfors, Seppo Kievari, Nancy McKinstry, Rafaela Seppälä ja Kai Öistämö.

Tilintarkastajaksi yhtiökokous valitsi KHT-yhteisö KPMG Oy Ab:n päävastuullisena tilintarkastajanaan KHT Pekka Pajamo.

Sanoma ilmoitti uudesta organisaatiomallista 5.8.2011. Sanoman johtoryhmään (EMG) kuuluvat 1.9. alkaen Harri-Pekka Kaukonen (Sanoma-konsernin toimitusjohtaja, johtoryhmän pj), Jacqueline Cuthbert (henkilöstöjohtaja), Jacques Eijkens (Sanoma Learningin toimitusjohtaja),

Koos Guis (Sanoma Media Russia & CEE:n toimitusjohtaja; vt. jäsen), Kim Ignatius (talousjohtaja), John Martin (digitaalisen liiketoiminnan johtaja, CDO), Dick Molman (Sanoma Media Netherlandsin toimitusjohtaja), Anu Nissinen (Sanoma Media Finlandin toimitusjohtaja), Pekka Soini (Sanoma Newsin toimitusjohtaja) ja Aimé Van Hecke (Sanoma Media Belgiumin toimitusjohtaja) sekä asiakkuusjohtaja, CMO, joka nimitetään myöhemmin. Sanoma ilmoitti 9.12., että Heike Rosener seuraa tehtävässä eläkkeelle jäävää Koos Guisia 1.2.2012 alkaen.

HALLITUKSEN VALTUUTUKSET

Yhtiökokous valtuutti 5.4.2011 Sanoman hallituksen päättämään enintään 16 000 000 yhtiön oman osakkeen hankkimisesta. Valtuutus vastaa 9,8 %:a yhteenlasketusta äänimäärästä, johon valtuutuksen sallima omien osakkeiden enimmäismäärä oikeuttaisi. Valtuutus on voimassa 30.6.2012 saakka, ja se päätti varsinaisen yhtiökokouksen 8.4.2010 antaman valtuutuksen. Hallitus ei käyttänyt tämän valtuutuksen mukaista oikeuttaan vuonna 2011.

Lisäksi hallituksella on yhtiökokouksen 8.4.2010 antama valtuutus päättää enintään 82 000 000 uuden osakkeen antamisesta sekä enintään 5 000 000 yhtiön hallussa olevan oman osakkeen luovuttamisesta. Valtuutus vastaa 35,5 %:a yhteenlasketusta äänimäärästä, johon valtuutuksen sallima omien osakkeiden enimmäismäärä oikeuttaisi. Valtuutus on voimassa 30.6.2013 saakka. Hallitus päätti tämän valtuutuksen nojalla 20.12.2011 optiojärjestelmä 2011:n käyttöönnotosta ja 22.12.2010 optiojärjestelmä 2010:n käyttöönnotosta.

+ Tarkemmat tiedot hallituksen valtuutuksista on esitetty tilinpäätöksen kohdassa Osakkeet ja Osakkeenomistajat, s. 57–63.

LIIKETOIMINNAN KAUSILUONTEISUUS

Mainonnan kehitys vaikuttaa medialiiketoimintojen liikevaihtoon ja tulokseen. Mainostuottojen kertymiseen vaikuttaa esimerkiksi lehtien ilmestymiskertojen määrä, joka vaihtelee neljännesten välillä vuosittain. Tv-mainonta on Hollannissa, Suomessa ja Belgiassa yleensä vilkkainta toisella ja neljännellä neljänneksellä.

Oppimisen liikevaihto ja tulos kertyvät pääosin toisella ja kolmannella neljänneksellä.

Liiketoimintojen kausivaihtelun vuoksi konsernin liikevaihto ja liikevoitto ovat yleensä selvästi pienimmät vuoden ensimmäisellä neljänneksellä.

MERKITTÄVIMMÄT RISKIT JA EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Riskienhallinnan pääperiaatteita sekä Sanoman kannalta merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä on kuvattu konsernin tilinpäätöksessä, s. 70–74. Monet tunnistetut riskit liittyvät asiakkaiden mieltymysten muutoksiin, joita käynnissä oleva digitalisointi vauhdittaa. Sanoma on vastannut haasteeseen laatimalla kaikissa strategisissa liiketoimintayksiköissään asianmukaiset toimintasuunnitelmat.

Uudet tulokkaat saattavat kyetä hyödyntämään asiakkaiden muuttuvia mieltymyksiä ja median digitalisoitumista paremmin kuin markkinoilla jo olevat toimijat. Uudet toimijat voivat onnistua valtaamaan markkinaosuuksia Sanoman vakiintuneilta toimialoilta.

Toimialan tavanomaiset liiketoimintariskit liittyvät mediamainonnan ja yksityisen kulutuksen kehitykseen. Mainonta reagoi herkästi talouden suhdanteisiin. Siksi toimialan taloudelliset suhdanteet ja yleinen taloudellinen tilanne konsernin toimintamaissa vaikuttavat Sanoman liiketoimintaan ja tulokseen.

Sanoman rahoitusriskejä ovat korko-, valuutta-, maksuvalmius- ja luottoriskit. Muita riskejä ovat pääomaan, arvonalentumisiin ja pääoman

saatavuuteen liittyvät riskit. Konsernitasolla merkittävimmät riskit liittyvät maksuvalmiuteen sekä valuuttakurssien ja korkojen muutoksiin.

SBS-yritysoston myötä Sanoman taseessa on noin 3,0 mrd. euroa liikearvoa (goodwill), julkaisu-oikeuksia ja muita aineettomia oikeuksia, joista suurin osa liittyy aikakauslehti- ja televisioitoimintaan Hollannissa. Kansainvälisen tilinpäätöskäytännön (IFRS) mukaisesti liikearvoa ei poisteta, vaan poistojen sijaan tehdään arvonalentumistestaus vähintään vuosittain tai aina, kun arvonalentumisesta on viitteitä. Merkittävät muutokset liiketoiminnan perusedellytyksissä voisivat johtaa arvonalentumisiin.

+ Tässä katsauksessa käytettyjen tunnuslukujen laskentakaavat on esitetty tilinpäätöksessä s. 56.

Konsernin tuloslaskelma

milj. euroa	Liitetieto	1.1.–31.12.2011	1.1.–31.12.2010
Liikevaihto	3	2 746,2	2 761,2
Liiketoiminnan muut tuotot	4	144,3	258,8
Materiaalit ja palvelut		1 123,9	1 207,4
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	5, 31	676,5	668,6
Liiketoiminnan muut kulut	6	586,2	554,2
Osuus osakkuusyritysten tuloksista		-1,2	
Poistot ja arvonalentumiset	10–12	319,7	197,1
Liikevoitto		182,9	392,7
Osuus osakkuusyritysten tuloksista		-3,7	-23,9
Rahoitustuotot	7	13,9	11,1
Rahoituskulut	7	49,1	23,8
Tulos ennen veroja		144,1	356,0
Tuloverot	8	-58,1	-58,6
Tilikauden tulos		86,0	297,3
Tilikauden tuloksen jakautuminen:			
Emoyhtiön omistajille		84,5	299,6
Määräysvallattomille omistajille		1,5	-2,3
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu osakekohtainen tulos:	9		
Osakekohtainen tulos, euroa		0,52	1,85
Laimennettu osakekohtainen tulos, euroa		0,52	1,85

Konsernin laaja tuloslaskelma

milj. euroa	Liitetieto	1.1.–31.12.2011	1.1.–31.12.2010
Tilikauden tulos		86,0	297,3
Muut laajan tuloksen erät:			
Muuntoerojen muutos		-25,5	9,8
Rahavirran suojaukset	27	-11,7	0,2
Rahavirran suojauksiin liittyvät verot		2,9	-0,1
Tilikauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen		-34,4	10,0
Tilikauden laaja tulos yhteensä		51,6	307,3
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen:			
Emoyhtiön omistajille		50,1	309,6
Määräysvallattomille omistajille		1,5	-2,3

Konsernitase

milj. euroa	Liitetieto	31.12.2011	31.12.2010
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset hyödykkeet	10	343,6	429,3
Sijoituskiinteistöt	11	5,8	8,7
Liikearvo	12	2 316,2	1 447,5
Muut aineettomat hyödykkeet	12	709,8	403,2
Osuudet osakkuusyrityksissä	13	219,3	248,7
Myytävissä olevat sijoitukset	14	15,4	15,8
Laskennalliset verosaamiset	8	29,9	34,8
Myyntisaamiset ja muut saamiset	5,15	44,3	28,3
Pitkäaikaiset varat yhteensä		3 684,3	2 616,3
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	16	96,8	122,8
Versaamiset		12,5	8,6
Myyntisaamiset ja muut saamiset	17	418,4	391,0
Myytävissä olevat sijoitukset	14	0,3	0,3
Rahavarat	18	116,0	64,0
Lyhytaikaiset varat yhteensä		644,0	586,8
VARAT YHTEENSÄ		4 328,3	3 203,0
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Oma pääoma			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma		71,3	71,3
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		203,3	203,3
Muut rahastot		-8,7	0,2
Muuntoerot		-46,0	-20,4
Kertyneet voittovarot		1 034,0	1 116,9
		1 253,9	1 371,2
Määräysvallattomien omistajien osuus		270,3	4,8
Oma pääoma yhteensä		1 524,2	1 376,0
Pitkäaikaiset velat			
Laskennalliset verovelat	8	146,1	94,2
Eläkevelvoitteet	5	17,2	26,7
Varaukset	21	6,3	7,3
Korolliset velat	22	1 101,2	472,5
Ostovelat ja muut velat	23	38,9	19,9
Pitkäaikaiset velat yhteensä		1 309,7	620,5
Lyhytaikaiset velat			
Varaukset	21	15,3	15,6
Korolliset velat	22	626,0	469,4
Verovelat		27,4	22,1
Ostovelat ja muut velat	23	825,8	699,4
Lyhytaikaiset velat yhteensä		1 494,5	1 206,5
VELAT YHTEENSÄ		2 804,1	1 827,0
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ		4 328,3	3 203,0

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

milj. euroa	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma						Määräys- vallattomien omistajien osuus	Yhteensä
	Osake- pääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muut rahastot	Muunto- erot	Kertyneet voittovarot	Yhteensä		
Oma pääoma 1.1.2010	71,3	188,8		-30,2	961,4	1 191,2	15,4	1 206,6
Osakemerkintä optioilla		14,5				14,5		14,5
Myönnettyjen optioiden kuluvaikutus					3,6	3,6		3,6
Osingonjako					-129,5	-129,5	-1,9	-131,3
Muutos määräysvallatto- mien omistajien osuudessa					-17,8	-17,8	-6,5	-24,3
Lahjoitukset					-0,5	-0,5		-0,5
Tilikauden laaja tulos yhteensä			0,2	9,8	299,6	309,6	-2,3	307,3
Oma pääoma 31.12.2010	71,3	203,3	0,2	-20,4	1 116,9	1 371,2	4,8	1 376,0
Oma pääoma 1.1.2011	71,3	203,3	0,2	-20,4	1 116,9	1 371,2	4,8	1 376,0
Osakemerkintä optioilla		0,0				0,0		0,0
Myönnettyjen optioiden kuluvaikutus					3,5	3,5		3,5
Osingonjako					-179,1	-179,1	-0,6	-179,7
Muutos määräysvallatto- mien omistajien osuudessa					8,2	8,2	264,6	272,8
Tilikauden laaja tulos yhteensä			-8,8	-25,6	84,5	50,1	1,5	51,6
Oma pääoma 31.12.2011	71,3	203,3	-8,7	-46,0	1 034,0	1 253,9	270,3	1 524,2

Konsernin rahavirtalaskelma

milj. euroa	Liitetieto	1.1.–31.12.2011	1.1.–31.12.2010
Liiketoiminta			
Tilikauden tulos		86,0	297,3
Oikaisut			
Tuloverot		58,1	58,6
Rahoituskulut	7	49,1	23,8
Rahoitustuotot	7	-13,9	-11,1
Osuus osakkuusyritysten tuloksista		4,9	23,9
Poistot ja arvonalentumiset		319,7	197,1
Käyttöomaisuuden ja muiden sijoitusten myyntivoitot ja -tappiot		-56,8	-195,2
Muut oikaisut		-116,9	-55,1
Käyttöpääoman muutos			
Myynti- ja muiden saamisten muutos		0,8	-41,1
Vaihto-omaisuuden muutos		0,4	9,5
Osto- ja muiden velkojen ja varausten muutos		49,0	36,8
Maksetut korot		-23,6	-13,7
Muut rahoituserät		-17,4	-3,2
Maksetut verot		-65,5	-53,9
Liiketoiminnan rahavirta		273,8	273,8
Investoinnit			
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankinnat		-70,8	-81,8
Hankitut liiketoiminnot	2	-1 349,9	-37,1
Hankitut osakkuusyritykset		-0,2	-12,3
Muiden sijoitusten hankinnat		-0,1	0,0
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myynnit		14,0	17,8
Myydyt liiketoiminnot	2	68,4	30,2
Myydyt osakkuusyritykset		3,8	0,6
Muiden sijoitusten myynnit		1,9	0,0
Myönnetyt lainat		-8,7	-0,8
Lainasaamisten takaisinmaksut		246,3	3,5
Lyhytaikaisten sijoitusten myynnit		0,0	0,2
Saadut korot		3,2	2,7
Saadut osingot		14,9	3,9
Investointien rahavirta		-1 077,4	-73,1
Rahavirta ennen rahoitusta		-803,6	200,8
Rahoitus			
Osakemerkinnöistä saadut maksut		0,0	14,5
Määräysvallattomien omistajien pääomasijoituksen muutos		264,0	1,6
Lyhytkiertoisten lainojen muutokset		-183,5	4,2
Muiden lainojen nostot		1 042,7	287,7
Muiden lainojen takaisinmaksut		-84,5	-355,8
Rahoitusleasingvelkojen maksut		-2,0	-3,7
Maksetut osingot		-179,7	-131,3
Lahjoitukset/muu voitonjako		0,0	-0,5
Rahoituksen rahavirta		857,1	-183,3
Rahavirtalaskelman mukainen rahavarojen muutos		53,6	17,5
Rahavarojen kurssierot		-1,1	2,1
Rahavarojen nettolisäys(+)/-vähennys(-)		52,4	19,5
Rahavarat 1.1.		41,1	21,6
Rahavarat 31.12.	18	93,5	41,1

Rahavirtalaskelman mukaiset rahavarat sisältävät rahat ja pankkisaamiset sekä luotolliset sekkitilit.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet

KONSERNIN PERUSTIEDOT

Sanoma-konserni muodostuu neljästä raportointisegmentistä: Media, News, Learning (aikaisemmin Learning & Literature) ja Trade. Mediaan kuuluu neljä strategista liiketoimintayksikköä: Sanoma Media Finland (aikaisemmin Sanoma Magazines Finland ja Sanoma Entertainment), Sanoma Media Netherlands, Sanoma Media Russia & CEE ja Sanoma Media Belgium. Median tuotevalikoimaan kuuluu laaja kirjo aikakauslehtiä, yritysjulkaisuja, tapahtumia, verkkopalveluja, mobiilisovelluksia ja televisiotoimintaa. News on Suomen johtava sanomalehtikustantaja ja digitaalisen median toimija. Learning on merkittävä eurooppalainen oppimistuotteiden ja -ratkaisujen toimittaja ja Trade on Suomen markkinajohtaja kioski- ja lehtitukkukaupassa. Konsernilla on toimintaa yli 20 maassa.

Sanoma-konsernin emoyhtiö Sanoma Oyj on suomalainen julkinen osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Helsinki. Emoyhtiön rekisteröity osoite on Ludviginkatu 6–8, 00130 Helsinki.

Sanoma Oyj:n hallitus on hyväksynyt tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi 6.2.2012. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätöksen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

⊕ Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa osoitteessa Sanoma.com tai emoyhtiön pääkonttorista.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERUSTA

Sanoman konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti, ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2011 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitoa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) n:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot täyttävät suomalaisen kirjanpito- ja yhteisölaainsäädännön vaatimukset.

Tilinpäätöstiedot esitetään miljoonina euroina, ja ne perustuvat alkupe räisiin hankintamenoihin, ellei laadintaperiaatteissa ole muuta kerrottu. Tilinpäätöksessä esitetyt luvut on pyöristetty, joten yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluvusta. Tunnusluvut on laskettu käyttäen tarkkoja arvoja.

UUDET JA MUUTETUT STANDARDIT

Konserni on soveltanut 1.1.2011 alkaen seuraavia uusia ja uudistettuja standardeja ja tulkintoja:

- Muutos IAS 32:een Rahoitusinstrumentit: esittämistapa – Liikkeeseen laskettujen oikeuksien luokittelu (voimaan 1.2.2010 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutos koskee muussa kuin liikkeeseenlaskijan toimintavaluutassa (euro) oleviin osakkeisiin liittyvien optioiden, merkintäoikeuksien tai muiden oikeuksien liikkeeseenlaskun kirjanpito-käsittelyä. Muutoksella ei ole vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.
- Uudistettu IAS 24 Lähipiiriä koskevat tiedot tilinpäätöksessä (voimaan 1.1.2011 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Lähipiirin määritelmää on täsmennetty, ja tietyt julkiseen valtaan sidoksissa olevia yhteisöjä koskevat liitetietovaatimukset ovat muuttuneet. Uudistetulla standardilla ei ole ollut vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.
- IFRIC 19 Rahoitusvelkojen kuolettaminen oman pääoman ehtoisilla instrumenteilla (voimassa 1.7.2010 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Tulkinta selventää kirjanpito-käsittelyä tapauksessa, jossa yritys neuvottelee rahoitusvelan ehdot uudelleen ja neuvottelun tuloksena laskee liikkeelle oman pääoman ehtoisia instrumentteja kuolettaakseen rahoitusvelan joko osittain tai kokonaan. Tulkinnalla ei ole ollut vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.
- Muutokset tulkintaan IFRIC 14 Etukäteen suoritettujen vähimmäisrahas- tovaatimukseen perustuvat maksut (voimaan 1.1.2011 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutoksen jälkeen yritykset saavat merkitä taseeseen varoiksi joitakin vapaaehtoisesti etukäteen suoritettuja vähimmäisrahas- tovaatimukseen perustuvia maksuja. Muutok- sella ei ole ollut vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.
- IFRS-standardeihin tehdyt parannukset (2010) (voimassa pääsään- töisesti 1.7.2010 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Vuosittain tehtävä muutosprosessi käsittää useita pienempiä muutoksia ja teknisiä tarkistuksia aiemmin julkaistuihin standardeihin. Hankkeeseen kuuluvat muutokset koskevat yhteensä seitsemää standardia. Muutoksilla ei ole ollut olennaista vaikutusta Sanoma-konsernin tilinpäätökseen.

JOHDON HARKINTAA EDELLYTTÄVÄT LAADINTAPERIAATTEET JA ARVIOIHIN LIITTYVÄT KESKEISET EPÄVARMUUSTEKIJÄT

IFRS-tilinpäätöstä laadittaessa yrityksen johto joutuu tekemään arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat laadintahetkellä taseen varojen ja velkojen, ehdollisten varojen ja velkojen sekä tuottojen ja kulujen määriin. Arviointia on käytetty tilinpäätöstä laadittaessa mm. liikearvon arvonalentumistestauksen laskelmien laadinnassa, hankintamenon kohdistamisessa ja määrittäessä aineellisten ja aineettomien omaisuuserien pitoaikoja. Johdon harkintaa käytetään lisäksi mm. laskennallisten verojen sekä etuuspohjaisiin eläkkeisiin liittyvien varojen ja velkojen arvostuskysymysten yhteydessä. Tilinpäätöksessä käytetyt arviot perustuvat johdon parhaaseen tämänhetkiseen näkemykseen, mutta on mahdollista, että toteumat poikkeavat tilinpäätöshetkellä käytetyistä arvioista.

⊕ Arvonalentumistestausta on kuvattu jäljempänä laadintaperiaat- teissa sekä liitetiedoissa. Muista johdon harkintaan liittyvistä epävar- muustekijöistä esitetään tarvittaessa tietoja kyseisten liitetietojen koh- dalla.

KONSOLIDOINTIPERIAATTEET

Konsernitilinpäätös on laadittu emoyhtiön ja tytäryhtiöiden tuloslaskelmien, taseiden ja liitetietojen yhdistelmänä. Konserniyhtiöiden erillistilinpäätökset on ennen konsernitilinpäätökseen yhdistelemistä oikaistu konsernin yhtenäisten laskentaperiaatteiden mukaisiksi.

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät Sanoma Oyj:n lisäksi ne yhtiöt, joissa emoyhtiöllä on suoraan tai välillisesti yli 50 % äänimäärästä tai tosiasiallinen määräysvalta. Keskinäinen osakeomistus on eliminoitu hankintamenomenetelmän mukaan. Mikäli konserni on sitoutunut kasvattamaan omistusosuutta tytäryhtiössä, on tytäryhtiön yhdistelyssä otettu huomioon veloitteen mukainen omistusosuus.

Tilikauden aikana hankitut yhtiöt sisältyvät konsernitilinpäätökseen hankinta-ajankohdasta tai siitä hetkestä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan, ja myydyt tytäryritykset määräysvallan lakkaamiseen saakka.

Sanoman yritysostot on käsitelty hankintamenomenetelmällä. 1.1.2004 jälkeen tehdyt yritysostot on arvostettu käypiin arvoihin hankintahetkellä, mutta vanhoja hankintoja ei ole oikaistu takautuvasti. Ennen 1.1.2010 toteutuneisiin hankintoihin sovelletaan hankintahetkellä voimassa ollutta IFRS 3 -standardia.

Hankintameno kohdistetaan hankinta-ajankohtana hankinnan kohteen varoille ja veloille kirjaamalla ne käypiin arvoihin. Vaiheittaisissa hankinnoissa konsernin aikaisemmin omistama osuus hankinnan kohteesta arvostetaan käypään arvoon lisäomistusosuuden hankintahetkellä ja tämä arvo vaikuttaa liikearvon laskemiseen ja esitetään voittona tai tappiona tuloslaskelmassa. Ehdollinen kauppahinta on alkuperäisen yhdistelyn jälkeen myyjälle tapahtuva lisäkauppahinnan maksu tai edellisen omistajan palautus maksetusta kauppahinnasta, jonka toteutuminen on yleensä sidottu hankinnan kohteen suorituskykyyn kaupan toteutumisen jälkeen. Kaikki ehdolliset vastikkeet arvostetaan alkuperäisessä yhdistämisessä käypään arvoon, ja tämän jälkeen tapahtuvat arvon muutokset esitetään tuloslaskelman liikevoitossa. Kaikki hankintaan liittyvät menot kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan.

Osakkuusyrietykset ovat yhtiöitä, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta. Huomattava vaikutusvalta toteutuu, kun konserni omistaa yli 20 % yrityksen äänivallasta tai kun konsernilla on muutoin huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa. Osakkuusyrietykset on yhdistelty pääomaosuusmenetelmän mukaisesti. Konsernin omistusosuuden mukainen osuus osakkuusyrietysten tilikauden tuloksista on esitetty omana eränään liikevoiton jälkeen. Osakkuusyrietysten tasearvo sisältää niiden hankinnasta syntyneen liikearvon.

Yhteisyrietykset, joissa konserni yhdessä yhden tai useamman muun omistajan kanssa käyttää yhteistä määräysvaltaa, on yhdistelty rivi riviltä konsernitilinpäätökseen omistusosuuden mukaisella osuudella.

Tilikauden voiton tai tappion jakautuminen emoyhtiön omistajille ja vähemmistölle esitetään erillisessä tuloslaskelmassa, laajan tuloksen jakautuminen emoyhtiön omistajille ja vähemmistölle esitetään laajan tuloslaskelman yhteydessä. Vähemmistölle kuuluva osuus omasta pääomasta esitetään taseessa omana eränään osana omaa pääomaa.

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, keskinäiset saamiset ja velat, sisäiset katteet sekä sisäinen voitonjako on eliminoitu konsernitilinpäätöksessä.

ULKOMAAN RAHAN MÄÄRÄISET ERÄT

Konserniyhtiöiden tilinpäätöksiin sisältyvät erät kirjataan kyseisen yksikön pääasiallisen toimintaympäristön valuutassa eli toimintavaluutassa. Konsernitilinpäätös on esitetty euroina, joka on konsernin emoyrityksen toiminta- ja esittämismuuttua.

Konserniyhtiöiden ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat kirjataan toiminnallisen valuutan määräisinä kirjanpitoon tapahtumapäivän

kurssiin. Tilinpäätöshetkellä taseessa olevat saamiset ja velat muunnetaan toimintavaluuttojen määräisiksi tilinpäätöspäivän kurssiin.

Vuoden 2011 elokuussa, Sanoman hankittua merkittävän televisiotoimintaa harjoittavan yhtiön Hollannista, konsernin laskentaperiaatteita yhdenmukaistettiin siten, että kaikki kurssierot esitetään tuloslaskelman rahoitustuotoissa ja -kuluissa. Muutoksen johdosta edeltävien tilikausien tuloslaskelma eriä ei oikaistu, sillä aikaisemmillä tilikausilla valuuttakurssivoittojen ja -tappioiden vaikutus tuloslaskelmassa on ollut vähäinen.

Muiden kuin euroa toimintavaluuttanaan käyttävien yksiköiden (tytäryritykset, osakkuus- ja yhteisyrietykset) laajojen tuloslaskelmien ja erillisten tuloslaskelmien tuotto- ja kuluerät muunnetaan euroiksi tilikauden keskikurssiin ja taseet raportointikauden päättämispäivän kurssiin. Tilikauden tuloksen muuntaminen eri kursseilla tuloslaskelmassa ja taseessa aiheuttaa taseessa omaan pääomaan kirjattavan muuntoeron, jonka muutos kirjataan muihin laajan tuloksen eriin.

Ulkoisten yksiköiden taseiden muuntamisessa syntyneet kurssierot on kirjattu konsernin omaan pääomaan. Mikäli ulkomainen yksikkö myydään, kumulatiiviset muuntoerot kirjataan tulokseen osana myyntivoittoa tai -tappiota.

Ennen 1.1.2004 syntyneet muuntoerot on kirjattu IFRS 1 -standardin salliman helpotuksen mukaisesti kertyneisiin voittovaroihin.

1.1.2004 lähtien ulkoisten yksikköjen hankinnasta syntyvä liikearvo ja kyseisten yksikköjen varojen ja velkojen kirjanpitoarvoihin hankinnan yhteydessä tehtävät käypien arvojen oikaisu on käsitelty kyseisten yksikköjen varoina ja velkoina ja muunnettu euroiksi tilinpäätöspäivän kurssija käyttäen. Ennen 1.1.2004 tapahtuneiden hankintojen liikearvot ja käyvän arvon oikaisu on kirjattu euromääräisinä.

Konserniin ei ole raportointivuonna tai sitä edeltävällä tilikaudella kuulunut hyperinflaatiomaissa toimivia yhtiöitä.

JULKISET AVUSTUKSET

Valtiolta tai muulta vastaavalta julkiselta taholta saadut avustukset kirjataan tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jonka aikana oikeus avustuksen saamiseen syntyy. Käyttöomaisuushyödykkeiden hankintaa koskevat avustukset kirjataan hyödykkeiden kirjanpitoarvojen vähennykseksi ja avustukset tuloutuvat hyödykkeen poistojen mukaisen taloudellisen pitoajan puiteissa.

⊕ Julkisia avustuksia on kuvattu liitetiedossa 4.

LIKEARVO JA MUUT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Hankitut tytäryhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen hankintamenomenetelmän mukaan ja hankintameno kohdistetaan hankituille varoille ja veloille niiden hankintahetken käypien arvojen perusteella. Jäljelle jäävä osuus kirjataan liikearvoksi. Liikearvo kuvastaa mm. yritysostoista odotettuja tulevia synergiaetuja.

Liikearvoa ei poisteta suunnitelman mukaisesti, vaan poistojen sijaan tehdään vuosittain arvonalentumistestaus.

Hankitut aineettomat hyödykkeet aktivoidaan hankinta-ajankohtana erikseen liikearvosta, jos hyödykkeet täyttävät varojen määrittämisen eli ovat erotettavissa tai pohjautuvat sopimukseen tai muihin laillisiin oikeuksiin ja jos niiden käypä arvo on luotettavasti määritettävissä. Aineettomat hyödykkeet arvostetaan hankintamenuon ja kirjataan kuluksi poistoina taloudellisena vaikutusaikanaan.

Aineettomia oikeuksia, joille ei ole määriteltävissä taloudellista vaikutusaikaa, ei poisteta suunnitelman mukaisesti, vaan poistojen sijaan tehdään vuosittain arvonalentumistestaus. Pääsääntöisesti aineettomille oikeuksille on määriteltävissä taloudellinen vaikutusaika, mutta joidenkin julkaisu-oikeuksien taloudellista vaikutusaikaa ei voida määrittää. Uusien hankintojen kohdalla arvioidaan aineettoman oikeuden

taloudellinen vaikutusaika mm. historia- ja markkina-aseman valossa ja määritetään sen tulevaisuuden elinikä arviointihetken parhaan tietämyksen perusteella.

Tv-ohjelmien esitysoikeuksien hankintameno kirjataan konsernissa aineettomiin oikeuksiin ja niiden käyttö jaksotetaan kuluksi poistoina. Oppimistuotteiden ja -ratkaisujen sisällöntuotantoon liittyvät menot aktivoidaan aineettomiin hyödykkeisiin ja poistetaan vaikutusaikanaan.

Taloudelliselta vaikutusajaltaan rajallisten aineettomien hyödykkeiden poistoajat ovat:

- Aineettomat oikeudet 2–40 vuotta
- Muut aineettomat hyödykkeet 3–20 vuotta

+ Liikearvoja ja muita aineettomia hyödykkeitä on kuvattu tarkemmin liitetiedossa 12.

ARVONALENTUMISTESTAUS

Omaisuserien tasearvoja arvioidaan mahdollisten arvonalentumisten selvittämiseksi aina, kun on viitteitä jonkin omaisuserän arvonalentumisesta. Sellaiset rahavirtaa tuottavat yksiköt, joille on allokoitu liikearvoa, testataan arvonalentumisen varalta vähintään kerran vuodessa. Myös aineettomat hyödykkeet, joille ei ole määriteltävissä taloudellista vaikutusaikaa, testataan vähintään vuosittain.

Testauksessa arvioidaan omaisuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä, joka on omaisuserän käypä arvo vähennettynä luovutuksesta aiheutuvilla menoilla tai sitä korkeampi rahavirtaperusteinen käyttöarvo. Arvonalentumista arvioidaan pääsääntöisesti kassavirtaperusteisesti määrittämällä ennustettujen kassavirtojen nykyarvo, ja kohdistamalla se konsernissa määritellyille rahavirtaa tuottaville yksiköille.

Aikaisemmin kirjattu omaisuserän arvonalentuminen perutaan, mikäli olosuhteissa tapahtuneiden muutosten vuoksi kerrytettävissä oleva rahamäärä on muuttunut. Arvonalentumista ei kuitenkaan peruta enempää kuin omaisuserän kirjanpitoarvo oli ennen arvonalennuksen kirjaamista. Liikearvon arvonalentumista ei peruta missään tilanteessa.

+ Arvonalentumistestausta on kuvattu tarkemmin liitetiedossa 12.

AINEELLISET KÄYTTÖOMAISUUSHYÖDYKKEET

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen alkuperäiseen hankintamenuon vähennettynä kertyneillä poistoilla ja mahdollisilla arvonalentumistappioilla. Aineellisten hyödykkeiden poistoajat perustuvat hyödykkeiden arviointeihin taloudellisiin vaikutusaikoihin ja ovat:

- Rakennukset ja rakennelmat 10–50 vuotta
- Koneet ja kalusto 2–20 vuotta
- Muut aineelliset hyödykkeet 3–10 vuotta

Vuokrahuoneistojen perusparannusmenot ryhmitellään taseessa muihin aineellisiin hyödykkeisiin.

Myöhemmin syntyvät menot sisällytetään aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen kirjanpitoarvoon vain mikäli on todennäköistä, että hyödykkeeseen liittyvä vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja hyödykkeen hankintameno on luotettavasti määritettävissä. Muut korjaus- ja ylläpitomenot kirjataan tulosvaikuttaisesti, kun ne ovat toteutuneet.

SIJOITUSKIINTEISTÖT

Kiinteistöt, jotka konserni omistaa pääasiassa vuokratuottojen saamiseksi tai omaisuuden arvonnousun vuoksi, luokitellaan sijoituskiinteistöiksi. Sijoituskiinteistöt arvostetaan hankintamenuomallin mukaisesti ja esitetään taseessa omana eräänään. Sijoituskiinteistöihin luetaan rakennuksia, maa-alueita sekä asunto- ja kiinteistöyhtiöiden osakkeita, jotka

eivät ole Sanoman omassa käytössä. Osakeomistukset jaetaan luonteensa perusteella joko maa-alueisiin tai rakennuksiin.

Sijoituskiinteistöjen käyvät arvot esitetään tilinpäätöksen liitetiedoissa. Käyvät arvot määritellään joko tuottoarvomenetelmällä tai markkinoilla tehtyjen vastaavien kiinteistökauppojen perusteella, ja ne vastaavat kiinteistöjen markkina-arvoa. Tuottoarvomenetelmän riskissä otetaan huomioon mm. vuokrasopimuksen pituus, vuokrasopimuksen muut ehdot, huoneiston sijainti ja uudelleen vuokrattavuus, huoneiston ja kiinteistön kunto sekä ympäristön ja alueen kaavoituksen kehittyminen. Sijoituskiinteistöjen käyvät arvot eivät pääsääntöisesti perustu ulkopuolisen arvioitsijan arvioihin, mutta Sanoma käyttää tarvittaessa kiinteistövälittäjien näkemyksiä omien arvioiden tukena. Osakesijoitukset koostuvat lukuisista pienistä kohteista, joiden käyvät arvot määritetään tuottoarvomenetelmällä konsernin sisäisesti.

MUUT KIINTEISTÖ- JA ASUNTO-OSAKEYHTIÖSIJOITUKSET

Sijoitukset kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöihin, jotka ovat pääosin omassa käytössä, luokitellaan joko maa-alueisiin tai rakennuksiin sen mukaisesti, kumpi osa yhtiössä on merkittävämpi. Kiinteistöt arvostetaan hankintamenuomallin mukaisesti. Merkittävät keskinäiset kiinteistöyhtiöt yhdistellään suhteellisella yhdistelymenetelmällä.

VUOKRASOPIMUKSET

Konsernin vuokrasopimukset, joissa konserni on vuokralaisena ja joissa konsernille siirtyy sopimuksen perusteella omistuksen olennaiset riskit ja edut, luokitellaan rahoitusleasingisopimuksiksi ja aktivoidaan taseeseen varoiksi ja veloiksi sopimuskaudelle. Tällainen omaisuserä kirjataan taseeseen sopimuksen alkaessa varoiksi määrään, joka vastaa vähimmäisvuokrien nykyarvoa. Omaisuserä poistetaan vuokrauden aikana ja vuokranmaksu jaetaan korkokuluihin ja rahoitusleasingvelan lyhennykseksi.

Konsernilla ei ole rahoitusleasingiksi luokiteltavia vuokrasopimuksia, joissa konserniyhtiö olisi vuokralleantajana.

Muiden vuokrasopimusten kulut kirjataan liiketoiminnan muihin kuluihin ja tulevien vähimmäisvuokrien kokonaismäärät esitetään taseen ulkopuolisina vastuina liitetiedoissa.

VAIHTO-OMAISUUS

Vaihto-omaisuus esitetään keskiahankintahintamenetelmän mukaisesti hankintamenuon tai sitä alhaisemman nettorealisointi-arvon määräisenä. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintamenuon sisällytetään ostomenot, välittömät valmistuspalkat, muut välittömät valmistusmenot sekä olennaisilta osin valmistuksen kiinteitä yleiskustannuksia. Nettoarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty arvioidut tuotteen valmiiksi saattamiseen tarvittavat menot sekä myynnistä johtuvat menot.

RAHOITUSVARAT JA -VELAT

Konsernin rahoitusvarat on luokiteltu IAS 39 -standardin mukaisesti. Tämän luokittelun mukaisesti Sanoma-konsernin rahavarat luokitellaan lainoihin ja muihin saamisiin, myytävissä oleviin sijoituksiin sekä jaksotettavaan hankintamenuon kirjattaviin rahoitusvelkoihin.

LAINAT JA MUUT SAAMISET ovat varoja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteitä tai määritettävissä ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla eikä yritys pidä niitä kaupankäyntitarkoituksessa. Varat arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon. Saamiset sisältyvät lyhyt- ja pitkäaikaisiin rahoitusvaroihin. Myyntisaamiset arvostetaan saamisten odotettuun realisointi-arvoon. Myyntisaamisista kirjataan arvonalentuminen silloin,

kun on olemassa perusteltu näyttö siitä, että konserni ei tule saamaan kaikkia saamiaan alkuperäisin ehdoin.

MYYTÄVISSÄ OLEVAT SIJOITUKSET ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, jotka on nimenomaisesti määrittänyt tähän ryhmään tai joita ei ole luokiteltu muuhun ryhmään. Ne sisältävät pitkäaikaisiin varoihin, paitsi jos niitä on tarkoitus pitää alle 12 kuukautta tilinpäätöspäivästä lukien. Kaikki konsernin pitkäaikaisen varojen sijoitukset on luokiteltu myytävissä oleviksi sijoituksiksi. Sijoitukset sisältävät pääosin liiketoimintaan kuulumattomia osakesijoituksia. Laskentaperiaatteena on arvostaa sijoitukset käypiin arvoihin ja kirjata mahdollinen käyvän arvon muutos laajan tuloksen eriin, jos käypä arvo on luotettavasti määriteltävissä. Sijoituksia myytäessä mahdollinen arvomuutos puretaan omasta pääomasta ja kirjataan tuloslaskelmaan.

Myytävissä olevat sijoitukset eivät sisällä pörssissä julkisen kaupan käynnin kohteena olevia sijoituksia, eikä osakkeiden arvoa voida arvostusmalleilla luotettavasti määrittellä. Tämän mukaisesti sijoitukset on arvostettu hankintamenoon. Sijoitusten kokonaismäärä ei ole olennainen konsernitaseen kannalta.

RAHOITUSVELAT ovat muita velkoja ja ne arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenoon. Rahoitusvelat sisältävät pitkä- ja lyhytaikaisiin velkoihin.

JOHDANNAISSOPIMUKSET JA SUOJAUSLASKENTA

Sanoma-konserni voi käyttää johdannaisinstrumentteja, kuten termiinisopimuksia ja koronvaihtosopimuksia, suojautuakseen valuuttakurssien ja korkotason muutoksia vastaan. Tilikausilla 2011 ja 2010 konserni on soveltanut koronvaihtosopimukseen suojauslaskentaa ja käsitellyt niitä rahavirran suojauksina. Vuonna 2011 käytettyihin valuuttatermiineihin ei ole sovellettu suojauslaskentaa.

Konserni dokumentoi ja arvioi suojausta aloitettaessa ja vähintään jokaisen tilinpäätöksen yhteydessä suojaussuhteiden tehokkuuden tarkastelemalla suojaavan instrumentin kykyä kumota suojattavan erän rahavirtojen muutokset. Johdannaisinstrumentit merkitään kirjanpitoon alun perin käypään arvoon sinä päivänä, jona konsernista tulee sopimusosapuoli, ja ne arvostetaan myöhemmin edelleen käypään arvoon.

Ehdot täyttävien johdannaisinstrumenttien tehokkaan osuuden käyvän arvon muutos kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään oman pääoman suojausrahastossa. Suojausinstrumentista omaan pääomaan kertyneet voitot ja tappiot siirretään tuloslaskelman rahoituseriin silloin kun suojattu erä vaikuttaa voittoon tai tappioon. Taseessa johdannaisopimukset kirjataan muihin lyhytaikaisiin saamisiin ja velkoihin.

➕ Rahoitusriskien hallinnan periaatteita on kuvattu tarkemmin liitetiedossa 26.

RAHAVARAT

Rahavarat sisältävät pankkitilit ja alle kolmen kuukauden pituiset lyhytaikaiset talletukset. Käytössä olleet sekkitililimitit esitetään taseen lyhytaikaisissa veloissa.

TULOVEROT

Tuloslaskelman verokulu muodostuu kauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta, edellisten tilikausien verojen oikaisuista ja laskennallisen veron muutoksesta. Kauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta tulosta kunkin maan voimassaolevan verokannan perusteella.

Laskennallisia veroja kirjataan kaikista kirjanpidon ja verotuksen välisistä väliaikaisista eroista käyttäen tilinpäätöspäivänä säädettyjä verokantoja. Verokannan muutokset on otettu huomioon laskennallisen veron muutoksena tuloslaskelmassa. Laskennalliset verosaamiset kir-

jataan siihen määrään, joka todennäköisesti voidaan hyödyntää tulevaisuudessa vastaavaa verotettavaa tuloa vastaan. Tytäryritysten jakamattomista voittovaroista ei kirjata laskennallista veroa siltä osin, kun ero ei todennäköisesti purkaudu ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa. Merkittävimmät väliaikaiset erot liittyvät poistoeroihin, etuus-pohjaisiin eläkejärjestelyihin, tytäryhtiöiden vahvistettuihin tappioihin sekä omaisuserien arvostamiseen käypiin arvoihin liiketoimintojen hankinnan yhteydessä.

VARAUKSET

Varaus kirjataan silloin, kun on olemassa aikaisempien tapahtumien perusteella syntynyt oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, joka todennäköisesti johtaa taloudellisten voimavarojen poistumiseen yrityksestä ja jonka määrä on luotettavasti arvioitavissa.

Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan, kun konserni on laatinut yksiyhtiökohtaisen uudelleenjärjestelysuunnitelman ja aloittanut suunnitellun toimeenpanon tai tiedottanut asiasta.

Tuotepalautusvaraus muodostetaan perustuen kokemukseräiseen tietoon palautusten määrästä.

OSAKEPERUSTEISET MAKSUT

Sanoma-konserni on soveltanut IFRS 2 osakeperusteiset maksut -standardia kaikkiin käytössä oleviin optiojärjestelmiin, joissa optiot on myönnetty 7.11.2002 jälkeen ja joihin ei ole syntynyt oikeutta ennen 1.1.2005.

Osakeoptiot arvostetaan käypään arvoon niiden myöntämispäivänä ja kirjataan liiketoimintaryhmittäin henkilöstökulukuksi tuloslaskelmaan optioiden sitouttamisajanjaksolle. Arvostuksessa käytetään optioiden hinnoittelumallia (Black–Scholes). Käypä arvo perustuu arvioon siitä optioiden määrästä, johon odotetaan syntyvän oikeus optioiden sitouttamisajanjakson lopussa. Arviota lopullisesta optioiden määrästä oikaistaan tarvittaessa ja lopullinen kulu oikaistaan viimeiselle tilikaudelle toteutuneen tilanteen mukaisesti.

➕ Optio-oikeuksien käsittelyä ja määriä on kuvattu tarkemmin liitetiedossa 20.

TULOUTUS

Myynti tuloutetaan silloin, kun suoritteiden omistamiseen liittyvät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle eikä myyjällä ole enää hallintaoikeutta eikä todellista määräysvaltaa suoritteisiin. Tilattavien tuotteiden (aikakaus- ja sanomalehdet) tuloutusajankohtana käytetään tuotteiden toimitusajankohtaa asiakkaille. Palvelujen myyntiin luetaan mainos- ja ilmoitusmyynti niin lehdissä, televisiossa, radiossa kuin verkossa, sekä sähköisten markkinapaikkojen myynti. Palvelujen myynti käsittää myös lehtijakelutoiminnan myynnin, koulutus- ja käännös-palvelut sekä yritystietopalvelut. Palvelujen tuotot kirjataan silloin, kun palvelu on suoritettu. Liikevaihtoa laskettaessa myyntituottoja on oikaistu annetuilla alennuksilla, välillisillä veroilla ja myyntiin liittyvillä kurssieroilla. Välitysmyyntistä liikevaihtoon sisältyvät välityspalkkiot. Muiden kuin Sanoma-konsernin kustantamien lehtien ja kirjojen välittäminen vähittäismyyjille käsitellään välitysmyyntinä ja liikevaihtoon kirjataan vain välityspalkkion osuus.

TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISEN MENOT

Tutkimus- ja kehittämisen menot kirjataan tuloslaskelmaan kuluksi sille tilikaudelle, jolla ne ovat syntyneet.

Tutkimus- ja kehittämismenoilla tarkoitetaan kuluksi kirjattuja menoja, joilla pyritään uusien myytävien tuotteiden hyödykkei-

den kehittämiseen tai nykyisten tuotteiden/palvelujen ominaisuuksien olennaiseen parantamiseen sekä liiketoiminnan laajentamiseen. Ajallisesti tutkimus- ja kehittämismenot suoritetaan pääasiassa ennen kuin yritys aloittaa uuden tuotteen/palvelun taloudelliseksi tai kannattavaksi tarkoitetun hyödyntämisen.

ELÄKEJÄRJESTELYT

Konsernilla on eri toimintamaissa eläkejärjestelyjä, jotka on hoidettu paikallisten olosuhteiden ja lainsäädännön perusteella. Eläkejärjestelyt on luokiteltu joko maksu- tai etuuspohjaisiksi järjestelyiksi. Suomessa konsernilla on TyEL-vakuutusjärjestelyjen lisäksi eläkesäätiöitä, joissa hoidetaan tiettyjen yhtiöiden lakisääteistä eläketurvaa sekä lisäeläkejärjestelyjä. Konsernin ulkomaisissa yksiköissä on sekä etuus- että maksupohjaisia järjestelyjä. Eläketurvaa on hoidettu sekä säätiöissä että vakuutusmuotoisena.

Maksupohjaisten järjestelyjen maksut kirjataan kuluksi sen tilikauden tulokseen, johon ne kohdistuvat. Maksupohjaisten eläkejärjestelyjen maksut suoritetaan vakuutusyhtiöille, jonka jälkeen niihin ei liity enää muita maksuvelvoitteita.

Sanoma-konsernin etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen velvoitteet on laskettu kustakin järjestelystä erikseen käyttäen ennakoitua etuusoikeyksikköön perustuvaa menetelmää. Etuuspohjaisten järjestelyjen eläkevelvoitteena tai eläkevaroina esitetään tulevien eläkemaksujen nykyarvo vähennettynä järjestelyyn kuuluvien varojen käyvällä arvolla ja oikaistuna kirjaamattomilla vakuutusmatemaattisilla voitoilla ja tappioilla sekä mahdollisilla takautuvaan työsuoritukseen perustuvilla menoilla. Eläkevelvoitteen nykyarvoa laskettaessa käytetään diskontauskorkona yritysten liikkeeseen laskemien korkealaatuisten joukkovelkakirjalainojen tai valtion joukkolainojen perusteella määriteltä korkea. Eläkemenot kirjataan kuluksi järjestelyyn osallistuvien työntekijöiden palvelusaikana auktorisoitujen vakuutusmatemaatikkojen suorittamien laskelmien perusteella.

Vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan järjestelyyn osallistuvien työntekijöiden keskimääräisen jäljellä olevan työssäoloajan aikana siltä osin, kun ne ylittävät 10 % järjestelyn etuuspohjaisten eläkevelvoitteiden nykyarvosta tai tätä suuremmasta järjestelyyn kuuluvien varojen käyvästä arvosta. Konsernissa on sovellettu IFRS 1 -standardin antamaa mahdollisuutta, jonka mukaisesti kaikki kertyneet vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjattiin IFRS-siirtymäpäivän taseeseen 1.1.2004.

UUEDET IFRS-STANDARDIT JA TULKINNAT

IASB ja IFRIC ovat julkistaneet seuraavat uudet tai uudistetut standardit ja tulkinnat, jotka eivät vielä ole voimassa eikä konserni ole soveltanut näitä säännöksiä ennen niiden pakollista voimaantuloa.

- Muutos IFRS 7:ään Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot (voimaan 1.7.2011 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutos parantaa tilinpäätöksen lukijan mahdollisuuksia saada käsitys rahoitusinstrumenttien luovutuksiin liittyvistä riskeistä ja näiden riskien vaikutuksista yhteisön taloudelliseen asemaan, erityisesti kun kyseessä on rahoitusvarojen arvopaperistaminen. Muutoksella ei ole vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.
- Muutos IAS 12:een Tuloverot (voimaan 1.1.2012 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutos koskee laskennallisia veroja, jotka syntyvät käypään arvoon tai uudelleenarvostusmallilla arvostettavista aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä, aineettomista hyödykkeistä ja sijoituskiinteistöistä. Tällaisten omaisuuserien kirjanpitoarvon oletetaan kertyvän niiden myynnistä. Tästä olettamuksesta voidaan poiketa standardin määrittelemien ehtojen täytyessä. Standardilla ei ole vaikutusta konsernin tilinpäätökseen. Muutosta ei ole hyväksytty vielä sovellettavaksi EU:ssa.
- Muutos IAS 1:een Tilinpäätöksen esittäminen (voimaan 1.7.2012 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutoksen mukaan muiden laajan tuloksen erät tulee ryhmitellä sen mukaan, siirretäänkö ne mahdollisesti myöhemmin tulosvaikutteisiksi tiettyjen ehtojen täytyessä. Muutosta ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.
- Muutos IAS 19:ään Työsuhte-etuudet (voimaan 1.1.2013 alkavilla tilikausilla). Muutoksen mukaan kaikki vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot tulee jatkossa kirjata välittömästi muihin laajan tuloslaskelman eriin, toisin sanoen ns. putkimenetelmästä luovutaan ja kaikki eläkevelat ja -varat kirjataan taseeseen. Sanoma soveltaa putkimenetelmää, joten muutoksen käyttöönotto tulee vaikuttamaan konsernin laajan tuloslaskelman eriin sekä käyttöönottohetken avaavaan taseeseen. Muutosta ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.
- IFRS 9 Rahoitusinstrumentit (voimaantulo vielä avoinna). IFRS 9 on ensimmäinen vaihe laajempaa projektia, joka tähtää IAS 39:n korvaamisen uudella standardilla. Erilaiset arvostamistavat on säilytetty, mutta niitä on yksinkertaistettu. Standardi sisältää ohjeistusta rahoitusvelkojen luokitteluun ja arvostamiseen liittyen. Standardia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.
- IFRS 10 Konsernitilinpäätös (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Standardi määrittää olemassa olevien periaatteiden mukaisesti määräysvallan keskeiseksi tekijäksi, kun ratkaistaan, tuleeko yhteisö yhdistellä konsernitilinpäätökseen. Lisäksi standardissa annetaan lisäohjeistusta määräysvallan määrittelystä vaikeasti ratkaistavia tapauksia varten. Standardia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.
- IFRS 11 Yhteisjärjestelyt (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Standardin mukaan kirjanpitokäsittelyn määrittelyssä ratkaisevampaa on järjestelyiden tuottamat oikeudet ja velvollisuudet enemmän kuin niiden oikeudellinen muoto. Yhteisjärjestelyjä on kahden tyyppisiä: yhteiset toiminnot ja yhteisytykset. Standardi edellyttää yhteisyritysten raportoinnissa yhtä menetelmää, pääomaosuusmenetelmää, eikä aiempi suhteellisen yhdistelyn vaihtoehto ole enää sallittu. Sanoma on soveltanut yhteisyritysten yhdistelyyn voimassa olevan IAS 31 -standardin mukaisesti menetelmää, jossa yhteisyrityksen tulos ja tase yhdistellään omistuosuuksien suhteessa rivi riviltä konsernin tulokseen ja taseeseen. Uuden IFRS 11 -standardin käyttöönotto tulee alentamaan konsernin liikevaihtoa ja liikevoittoa sekä pienentämään taseen loppusummaa. Standardia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

- IFRS 12 Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä. (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Standardi kokoaa yhteen liitetietovaatimukset koskien erilaisia osuuksia muissa yhteisöissä, mukaan lukien osakkuusyhtiöt, IFRS 11:n tarkoittamat yhteiset järjestelyt, strukturoidut yksiköt ja muut taseen ulkopuolelle jäävät yhtiöt. Standardia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.
- IFRS 13 Käyvän arvon määrittämien (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Standardi pyrkii antamaan täsmällisen käyvän arvon määrittämisen ja kokoaa yhteen standardiin vaatimukset käyvän arvon määrittämiselle sekä vaadittaville liitetiedoille. Muutoksella ei arvioida olevan vaikutusta konsernin tilinpäätökseen. Standardia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.
- IAS 27 (uudistettu 2011) Erillistilinpäätös (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Uudistettu standardi sisältää erillistilinpäätöstä koskevat vaatimukset, jotka ovat jääneet jäljelle, kun määräysvaltaa käsittelevät kohdat on sisällytetty uuteen IFRS 10:een. Uudistettua standardia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.
- IAS 28 (uudistettu 2011) Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Uudistettu standardi sisältää vaatimukset sekä osakkuus- että yhteisyritysten käsittelystä pääomaosuusmenetelmällä IFRS 11:n julkaisemisen seurauksena. Uudistettua standardia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.
- Muutokset IFRS 7:ään Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutettu standardi edellyttää sellaisten tietojen esittämistä, joiden perusteella voidaan arvioida nettotamisyjärjestelyjen vaikutuksia yhteisön taseeseen. Muutosten edellyttämät liitetiedot tulee esittää takautuvasti. Muutoksilla ei odoteta olevan merkittävää vaikutusta Sanoman konsernitiilinpäätökseen.
- Muutokset IAS 32:een Rahoitusinstrumentit: esittämistapa (voimaan 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutokset selventävät taseen rahoitusvarojen ja -velkojen nettotamista koskevan sääntelyn vaatimuksia. Muutettua standardia tulee soveltaa takautuvasti. Muutoksilla ei odoteta olevan merkittävää vaikutusta Sanoman konsernitiilinpäätökseen.

1. Toimintasegmentit

Sanoma-konsernilla on neljä raportoitavaa segmenttiä: Media, News, Learning ja Trade. Segmenttijako perustuu liiketoimintamallien ja tuotteiden eroihin. Media toimii 12 maassa ja vastaa aikakauslehdistä sekä tv-toiminnasta. Suomessa toimiva News vastaa puolestaan sanomalehdistä. Molempien segmenttien palveluvalikoimaan kuuluu myös runsaasti erilaisia verkko- ja mobiilipalveluja. Learningin toiminta on pääosin B2B-liiketoimintaa. Trade puolestaan toimii vähittäiskaupan mallin mukaan.

MEDIA

Media-segmentti kattaa aikakauslehti- ja televisiotoiminnot sekä digitaaliset liiketoiminnot 12:ssa Euroopan maassa. Segmentti sisältää neljä strategista liiketoimintayksikköä: Sanoma Media Belgium, Sanoma Media Finland, Sanoma Media Netherlands ja Sanoma Media Russia & CEE.

NEWS

News-segmenttiin kuuluu strateginen liiketoimintayksikkö Sanoma News, joka on Suomen johtava sanomalehtikustantaja ja digitaalisen median toimija.

LEARNING

Learning-segmenttiin kuuluu 14 maassa toimiva strateginen liiketoimintayksikkö Sanoma Learning, joka on painettujen ja digitaalisten oppimistuotteiden ja -ratkaisujen johtava tarjoaja Euroopassa. Sanoma Learningin muita palveluja ovat kielipalvelut ja yrityksille suunnatut informaatiopalvelut.

TRADE

Trade-segmenttiin kuuluu strateginen liiketoimintayksikkö Sanoma Trade, joka vastaa kioskikaupasta ja kaupan palveluista Suomessa, Virossa ja Liettuassa.

KOHDISTAMATTOMAT/ELIMINOINNIT

Kohdistamattomat/eliminoinnit-sarakkeessa esitetään konsernieliminoitien lisäksi Sanoma Oyj ja kiinteistöyhtiöt sekä segmenteille kohdistamattomat erät.

Segmentit 2011, milj. euroa	Media	News	Learning	Trade	Kohdistamattomat/ eliminoinnit	Konserni yhteensä
Ulkoinen liikevaihto	1 412,1	434,1	331,9	567,8	0,3	2 746,2
Sisäinen liikevaihto	3,7	1,7	11,2	29,3	-45,8	
Liikevaihto	1 415,8	435,8	343,1	597,0	-45,6	2 746,2
Poistot ja arvonalentumiset *	212,3	23,0	61,8	20,9	1,7	319,7
Liikevoitto	92,0	40,2	16,6	49,2	-15,1	182,9
Osuus osakkuusyritysten tuloksista	-2,5	0,6	0,1	-1,9		-3,7
Rahoitustuotot					13,9	13,9
Rahoituskulut					49,1	49,1
Tulos ennen veroja						144,1
Käyttöomaisuusinvestoinnit	22,7	16,9	11,5	32,4	2,0	85,5
Liikearvo	1 916,6	73,9	287,1	24,3	14,3	2 316,2
Osuudet osakkuusyrityksissä	213,2	1,7	1,0	3,5		219,3
Segmentin varat	3 048,7	320,7	549,0	186,9	47,2	4 152,5
Muut varat					175,8	175,8
Varat yhteensä						4 328,3
Segmentin velat	605,7	134,1	106,4	117,6	-60,4	903,4
Muut velat					1 900,7	1 900,7
Velat yhteensä						2 804,1
Liiketoiminnan rahavirta	179,6	71,5	46,4	42,9	-66,6	273,8
Henkilöstö keskimäärin (kokoaikaisiksi muutettuna)	5 624	2 061	2 583	4 023	180	14 471

* Sisältää 53,4 milj. euron arvonalentumisen Sanoma Russia & CEE -liiketoimintayksikössä Media-segmentissä.

* Sisältää 24,1 milj. euron arvonalentumisen kielipalveluista Learning-segmentissä.

Segmentit 2010, milj. euroa	Media	News	Learning	Trade	Kohdistamattomat/ eliminoinnit	Konserni yhteensä
Ulkoinen liikevaihto	1 294,6	431,7	334,8	700,5	-0,5	2 761,2
Sisäinen liikevaihto	5,0	5,9	15,2	25,7	-51,9	
Liikevaihto	1 299,6	437,6	350,1	726,3	-52,4	2 761,2
Poistot ja arvonalentumiset *	112,7	26,8	32,5	23,7	1,4	197,1
Liikevoitto **	287,9	56,1	47,1	15,5	-13,9	392,7
Osuus osakkuusyritysten tuloksista***	-24,5	0,3	0,0	0,3		-23,9
Rahoitustuotot					11,1	11,1
Rahoituskulut					23,8	23,8
Tulos ennen veroja						356,0
Käyttöomaisuusinvestoinnit	25,2	14,0	14,9	29,7	1,9	85,7
Liikearvo	1 038,0	72,6	278,9	44,0	14,0	1 447,5
Osuudet osakkuusyrityksissä	239,3	1,0	0,9	7,4		248,7
Segmentin varat	1 826,8	324,9	551,8	344,8	34,6	3 082,8
Muut varat					120,2	120,2
Varat yhteensä						3 203,0
Segmentin velat	478,1	140,6	108,0	182,1	-139,9	768,8
Muut velat					1 058,2	1 058,2
Velat yhteensä						1 827,0
Liiketoiminnan rahavirta	136,2	77,7	58,8	36,7	-35,6	273,8
Henkilöstö keskimäärin (kokoaikaisiksi muutettuna)	5 602	2 176	2 629	5 486	123	16 016

* Sisältää 28,9 milj. euron arvonalentumisen Hollannin lehtijakeluliiketoiminnasta Media-segmentissä.

** Sisältää 179,0 milj. euron myyntivoiton Welhon liiketoiminnan myymisestä Media-segmentissä.

*** Sisältää 22,1 milj. euron arvonalentumisen osakkuusyhtiö Hansaprintin arvosta Media-segmentissä.

Segmenttiraportoinnin laskentaperiaatteet eivät poikkea konsernin laskentaperiaatteista. Konsernissa segmenttien tuloksellisuuden arviointi sekä segmenteille kohdennettavia resursseja koskevat päätökset perustuvat segmenttien liikevoittoon. Konsernissa ylimpänä operatiivisena päätöksentekijänä toimii konsernin johtoryhmä. Segmentin varat eivät sisällä rahavaroja, korollisia saamisia eikä verosaamisia. Segmentin

velat eivät sisällä korollisia velkoja ja verovelkoja. Investoinnit sisältävät lisäykset aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin. Segmenttien välinen hinnoittelu tapahtuu käypään markkinahintaan.

Maantieteellisiä alueita koskevat tiedot 2011, milj. euroa	Suomi	Hollanti	Muut EU-maat	Muut maat	Eliminoinnit	Konserni yhteensä
Ulkoinen liikevaihto	1 299,2	770,4	583,6	93,1	0,0	2 746,2
Pitkäaikaiset varat	746,0	2 186,7	467,8	221,9	0,0	3 622,4

Maantieteellisiä alueita koskevat tiedot 2010, milj. euroa	Suomi	Hollanti	Muut EU-maat	Muut maat	Eliminoinnit	Konserni yhteensä
Ulkoinen liikevaihto	1 417,9	622,0	625,5	95,8	0,0	2 761,2
Pitkäaikaiset varat	841,0	1 131,9	463,9	121,4	0,0	2 558,2

Ulkoinen liikevaihto sekä pitkäaikaiset varat esitetään yhteisön kotipaikan mukaan. Pitkäaikaiset varat eivät sisällä rahoitusinstrumentteja, laskennallisia verosaamisia ja työsuhteen päättymisen jälkeisiin etuusjärjestelyihin liittyviä varoja.

Konsernin tuotot liiketoimista yhdenkään yksittäisen asiakkaan kanssa eivät ole yli 10 % konsernin liikevaihdosta.

2. Hankitut ja myydyt liiketoiminnot

Sanoma konserniin yhdisteltyjen liiketoimintojen varat ja velat käypään arvoon, milj. euroa	2011	2010
Aineelliset hyödykkeet	7,0	0,4
Aineettomat hyödykkeet	367,7	6,2
Muut pitkäaikaiset varat	9,8	0,0
Vaihto-omaisuus	10,1	0,0
Muut lyhytaikaiset varat	316,0	1,3
Varat yhteensä	710,6	7,9
Pitkäaikainen vieras pääoma	-129,3	-0,7
Lyhytaikainen vieras pääoma	-148,0	-1,0
Velat yhteensä	-277,3	-1,7
Nettovarot	433,2	6,2
Hankintahinta	1 415,2	10,3
Tuloslaskelmaan kirjatut hankintahetken jälkeiset muutokset hankintahinnassa		-0,5
Liikearvon muutos hankinnoista	982,0	3,5

Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinnat, milj.euroa	2011	2010
Osuuksien hankintamenot		26,9
Hankitun osuuden kirjanpitoarvo		8,2
Hankinnan vaikutus konsernin omaan pääomaan		-18,7

Hankittujen toimintojen rahavirtavaikutus, milj. euroa	2011	2010
Tilikaudella kirjatut hankintamenot	1 415,2	37,1
Hankittujen toimintojen rahavarat	-25,0	-0,6
Hankintahintavelkojen maksu (+) / lisäys (-)	6,8	0,5
Osakkeina maksettu vastike	-47,1	
Hankittujen toimintojen rahavirtavaikutus	1 349,9	37,1

HANKITUT LIIKETOIMINNOT VUONNA 2011

Vuoden 2011 aikana Sanoma teki joitakin merkittäviä yrityshankintoja ja useita pienehköjä yritysostoja. Hankintojen yhteenlaskettu hankintameno oli 1 415,2 milj. euroa.

Tammikuussa Sanoma News hankki Mybutler Oy:n koko osakekannan. Mybutler tuottaa Offerium-verkkopalvelua, jonka kautta yritysten tarjouksia välitetään kuluttajille. Mybutler Oy:n hankintameno oli 0,4 milj. euroa.

Huhtikuussa Media Netherlands osti hollantilaisen Paardenbladen B.V.:n koko osakekannan. Paardenbladen B.V. julkaisee hevosiiin keskittyvää aikakauslehteä ja työllistää noin 15 henkilöä. Paardenbladen B.V.:n hankintameno oli 9,5 milj. euroa.

Toukokuussa Media Netherlands osti osuudet kahdesta hollantilaisesta yhtiöstä. Yritysjulkaisuja tuottavasta Hemels B.V:stä ostettiin 51 %:n osuus ja sen hankintahinta oli 6,5 milj. euroa. Hemelsissä työskentelee noin 50 henkilöä. Hollantilaisesta internet- ja aikakauslehti-yhtiö Heldenistä hankittiin 49 %:n omistusosuus hankintahinnalla 0,2 milj. euroa. Helden julkaisee aikakauslehteä, joka keskittyy urheiluun. Sanoma yhdistelee osuutensa kummassakin yhtiössä konsernitilinpäätökseensä suhteellista yhdistelymenettelyä käyttäen.

Kesäkuussa ja heinäkuussa Sanoma teki kaksi merkittävää yrityshankintaa Benelux- alueen tv-toimintaan liittyen. Näiden yrityshankintojen yhteenlaskettu arvo oli 1 225 milj. euroa ja liikevaihto (pro forma) yhteensä 404 milj. euroa vuonna 2010.

Kesäkuussa päätökseen saadussa kaupassa Sanoman yhteisyritys De Vijver osti SBS:n tv-toiminnot Belgiasta ProSiebenSat.1:ta. Sanoman kumppaneina De Vijverissa ovat Corelio ja Wouter Vandenhoute & Erik Watté, joista kukin omistaa 33,3 % De Vijver-konsernista. SBS:n Belgian liiketoimintojen lisäksi De Vijveriin kuuluu tv-tuotantoyhtiö ja viikkolehti Humo. SBS:n Belgian liiketoiminta käsittää kaksi flaaminkielistä televisiokanavaa, joiden liikevaihto oli 88 milj. euroa vuonna 2010. Näiden toimintojen hankintameno oli 66,2 milj. euroa. Sanoma yhdistelee 33,3 %:n omistusosuutensa De Vijverista konsernitilinpäätökseensä suhteellista yhdistelymenetelmää käyttäen.

Heinäkuussa Sanoma sai päätökseen kaupan toisen vaiheen, jossa Sanoma hankki 67 %:n omistusosuuden SBS:n Hollannin televisio-toiminnoista ProSiebenSat.1:ta yhdessä hollantilaisen kumppaninsa tuotantoyhtiö Talpa Median kanssa. Talpan omistusosuus SBS Hollannin yhtiöistä on 33 %. Hankintahetkellä Talpan osuus yhtiöiden omasta pääomasta oli 264 milj. euroa. SBS:n Hollannin toimintojen hankinnasta syntyneen goodwillin määrä oli 892,6 milj. euroa, ja se muodostuu televisio- ja printtimainonnan välillä odotetuista synergiahyödyistä sekä hollantilaisen tv-toiminnan tietotaidon siirtämisestä syntyvistä eduista. SBS:n toiminnot Hollannissa käsittävät kolme televisiokanavaa, ja niiden liikevaihto oli 316 milj. euroa vuonna 2010. Toimintojen hankintameno oli 1 281,4 milj. euroa. SBS Hollannin liiketoimintojen yhdistelyn vaikutusta konsernin varoihin ja velkoihin on kuvattu seuraavassa taulukossa.

SBS Hollannin liiketoimintojen hankitut varat ja velat käypään arvoon, milj. euroa	2011
Aineelliset hyödykkeet	4,8
Aineettomat hyödykkeet	272,1
Muut pitkäaikaiset varat	8,3
Muut lyhytaikaiset varat	281,5
Varat yhteensä	566,7
Pitkäaikainen vieras pääoma	-74,9
Lyhytaikainen vieras pääoma	-102,9
Velat yhteensä	-177,9
Nettovarot	388,8
Hankintahinta	1 281,4
Liikearvon muutos hankinnoista	892,6

Syyskuussa Sanoma News osti Latvian toiseksi suurimman internetuutispalvelu Apollon liiketoiminnan SIA Lattelecom BPO:lta. Liiketoiminnan hankintameno oli 0,8 milj. euroa ja Apollo.lv:n liikevaihto vuonna 2010 oli noin 0,5 milj. euroa.

Lokakuussa Sanoma Learning osti ruotsalaisen oppimateriaalikustantaja Bonnier Utbildning AB:n koko osakekannan sekä suomalaisen Tammi Learningin liiketoiminnan ruotsalaiselta mediakonserni Bonnier AB:lta. Vuonna 2010 Bonnier Utbildning AB:n liikevaihto oli 17,6 milj. euroa ja Tammen 10,2 milj. euroa. Näiden toimintojen hankintamenot yhteensä olivat 46,4 milj. euroa. Hankitut toiminnot työllistivät yhteensä noin 100 henkilöä.

Marraskuussa, Sanoma Media hankki 50 %:n osuuden unkarilaisesta Szallas.hu KFT:stä. Szallas.hu on internetpalvelu, jonka kautta käyttäjät voivat tehdä majoitusvarauksia Unkarissa, Romaniassa ja Itävallassa. Osakkeiden hankintameno oli yhteensä 2,1 milj. euroa. Sanoma yhdistelee omistussuutensa Szallas.hu-yhtiöstä konsernitilinpäätökseensä suhteellista yhdistelymenetelmää käyttäen.

HANKITUT LIIKETOIMINNOT VUONNA 2010

Vuonna 2010 konsernin investoinnit liiketoimintoihin olivat 37,1 milj. euroa. Tilikaudella konserniin yhdisteltyjen liiketoimintojen hankintamenot olivat yhteensä 10,0 milj. euroa ja aikaisempina vuosina tapahtuneiden ehdollisten kauppahintojen lisäys 0,3 milj. euroa. Määräysvallattomilta omistajilta hankittujen osuuksien hankintamenot olivat yhteensä 26,9 milj. euroa.

Vuoden aikana hankittujen liiketoimintojen yhteenlaskettu liikevaihto yhdistelystä alkaen oli noin 3,6 milj. euroa, ja vaikutus liikevoittoon vähäinen. Yksittäisten liiketoimintojen hankintamenot olivat alle 5 milj. euroa.

Tammikuussa Sanoma Magazines Budapest hankki 50 %:n omistussuuden unkarilaisesta terveystietoa tarjoavasta verkkosivusto HaziPatika.com Groupista. Sanoma kirjasi velan liittyen loppuosuuden hankintaan, ja HaziPatikan tulos ja tase on yhdistelty 100 %:n omistussuuden mukaisesti Sanoman tilinpäätökseen.

Huhtikuussa Sanoma Trade hankki postitustyöhön, pakkaamiseen, materiaalihallintaan ja -hankintoihin sekä varastointiin keskittyneen helsinkiläisen Postituspojat-yrityksen koko osakekannan. Yrityksen palveluksessa on 30 henkilöä.

Sanoma Tradeen kuuluva Rautakirja lunasti maaliskuussa jäljellä olevan 30 %:n osuuden venäläisen kioskitoimintaa harjoittavan R-Kiosk-yhtiön määräysvallattomien osuuksien omistajilta. Huh-

tkuussa Sanoma Tradeen kuuluva Finnino hankki loput 10 % liettualaisen Forum Cinemasin osakekannasta. Huhtikuussa Sanoma Entertainmentissä lunastettiin loput 4,7 % Sanoma Televisionin osakekannasta. Heinäkuussa Sanoma Learning & Literatureen kuuluva WSOY osti loput 44,9 % puolalaisen oppimisjärjestelmiä tarjoavan Young Digital Planetin osakekannasta yhtiön määräysvallattomien osuuksien omistajilta.

LIIKETOIMINTOJEN MYYNNIT 2011

Myytujen toimintojen vaikutus konsernin varoihin ja velkoihin, milj. euroa	2011	2010
Pitkäaikaiset varat	107,1	64,0
Vaihto-omaisuus	34,0	2,2
Muut lyhytaikaiset varat	51,7	18,4
Varat yhteensä	192,8	84,7
Pitkäaikainen vieras pääoma	-36,0	-6,5
Lyhytaikainen vieras pääoma	-72,4	-29,8
Velat yhteensä	-108,4	-36,3
Nettovarot	84,4	48,3
Myyntihinta	131,0	235,7
Liiketoimintojen myyntivoitot (netto)	46,6	187,4

Myytujen toimintojen rahavirtavaikutus	2011	2010
Tilikaudella kirjatut myyntihinnat	131,0	235,7
Osakkeina vastaanotettu vastike	47,1	202,8
Rahana suoritettavat vastikkeet	83,9	32,9
Myytujen toimintojen rahavarat	-17,6	-1,7
Kauppahintasaatavien muutos	2,1	-1,1
Myytujen toimintojen rahavirtavaikutus	68,4	30,2

Vuonna 2011 Sanoma jatkoi liiketoimintarakenteensa uudistamista ja vuoden aikana toteutettiin useita yritysmyyntejä, suurin osa Sanoma Trade-liiketoimintayksikössä.

Huhtikuussa Sanoma Trade myi Romanian lehtijakelu- ja kioskilieketointiansa, Rautakirja Romania S.A.:n ja R-Kiosk Romania S.A.:n, yhtiöiden toimitusjohtajalle. Myytujen yhtiöiden yhteenlaskettu liikevaihto oli noin 23 milj. euroa ja niissä työskenteli yhteensä noin 230 henkilöä vuonna 2010.

Huhtikuun lopussa Sanoma Trade sai päätökseen kaupan, jolla se myi elokuvatoimintonsa Suomessa, Virossa, Latviassa ja Liettuaassa ruotsalaiselle pääomasijoitusyhtiö Ratos AB:lle. Kaupan arvo oli 116,0 milj. euroa, ja siitä kirjattiin 51,3 milj. euron kertaluonteinen myyntivoitto. Elokuvatoimintojen liikevaihto oli 88,6 milj. euroa ja liikevoitto 8,4 milj. euroa vuonna 2010.

Kesäkuussa Sanoma Media myi 51 %:n omistussuutensa Belgiassa aikakauslehtiä kustantavasta yhteisyrityksestä, Humosta. Osakkeet luovutettiin vastikkeena De Vijverin osakkeista SBS:n Belgian toimintojen hankinnan yhteydessä.

Syyskuun lopussa Sanoma Trade myi kirjakauppalieketointiansa Suomessa Otava Oy:lle. Kauppaan sisältyivät Suomalainen Kirjakauppa

Oy:n koko osakekanta, kuusi Suomalaisen Kirjakaupan käytössä ollut liikehuoneistoa sekä Rautakirjan ja Suomalainen Kirjakauppa Oy:n omistuksessa olleet logistiikkapalveluyritys Kirjavälitys Oy:n osakkeet. Kirjakauppaliiketoiminnan liikevaihto Suomessa oli 109 milj. euroa ja liikevoitto 2 milj. euroa vuonna 2010.

Lokakuun alussa Sanoma sai päätökseen kaupan, jolla se myi yleisen kirjallisuuden kustantaja Werner Söderström Oy:n koko osakekannan ruotsalaiselle mediakonserni Bonnier AB:lle. Werner Söderström oli osa Sanoma Learning -liiketoimintayksikköä ja vuonna 2010 sen liikevaihto oli noin 32 milj. euroa ja sen palveluksessa oli keskimäärin 100 henkilöä.

Lokakuussa Sanoma Trade myi omistussuutensa, 50 % osakkeista, latvialaisessa kioski- ja lehtijakeluyhtiö Narvesen Baltija SIA:ssa norjalaiselle Reitan-konsernille. Kauppaan sisältyi latvialainen lehtijakeluyhtiö Preses Serviss, joka on Narvesen Baltijan tytäryhtiö. Vuonna 2010 Sanoman osuus myytyjen toimintojen liikevaihdosta oli noin 29 milj. euroa ja yhtiöiden palveluksessa oli keskimäärin 240 henkilöä.

LIIKETOIMINTOJEN MYYNIT 2010

Sanoma toteutti vuonna 2010 merkittäviä liiketoiminnan myyntejä. Liiketoimintojen myyntihinnat olivat yhteensä 235,7 milj. euroa, ja siitä yhteensä 202,8 milj. euroa vastaanotettiin ostajan omina osakkeina.

Tammikuussa Sanoma Magazines ilmoitti siirtävänsä belgialaisen aikakauslehti Humon liiketoiminnan perustettavaan yhteisyritykseen, ja myyvänsä 49 % tämän yhtiön osakkeista De Vijverille. Sanoma Magazines Belgiumille jäi 51 %:n omistussuus uudesta yhtiöstä, mutta osakkaiden välisestä sopimuksesta johtuen Sanoma Magazines Belgiumilla ei ole määräysvaltaa Humossa. Kauppa toteutui huhtikuussa ja Sanoma Magazines kirjasi kaupasta 2,6 milj. euron myyntivoiton. Heinäkuussa Sanoma Magazines International myi Slovakian aikakauslehtiyhtiönsä Bratislavassa sijaitsevalle Ecopressille. Sanoma Magazines Slovakian palveluksessa oli 45 henkilöä.

Sanoma News myi tammikuussa kuvatoimisto Lehtikuvan koko osakekannan osakkuusyhtiölleen Suomen Tietotoimistolle. STT maksoi osan kauppahinnasta omilla osakkeillaan, ja kaupan myötä Sanoma Newsin omistussuus STT:ssä nousi 24,1 %:sta 34,1 %:iin. Sanoma News kirjasi kaupasta 6,0 milj. euron myyntivoiton. Joulukuussa Sanoma Newsiin kuuluva Sanoma Lehtimedia myi 1-2 kertaa viikossa ilmestyvät paikallislehtensä Länsi-Savo-konserniin kuuluvalla Etelä-Savon Paikallislehdille. Sanoma Lehtimedia kirjasi kaupasta 2,6 milj. euron myyntivoiton.

Kesäkuun lopussa Sanoma Entertainment myi kaapeli-tv- ja laajakaistapalveluja tarjoavan Welhon liiketoiminnan tietoliikenneoperaattori DNA:lle. Liiketoiminnan kauppahinta oli 200,0 milj. euroa, jonka DNA suoritti laskemalla liikkeelle uusia osakkeita Sanoma Entertainmentille suunnatussa annissa. Sanoma Entertainmentistä tuli DNA:n toiseksi suurin osakkeenomistaja 21 %:n omistussuudella. Kaupasta kirjattiin 179,0 milj. euron myyntivoitto. Vuonna 2009 Welhon liikevaihto oli 67 milj. euroa ja sen palveluksessa oli noin 200 henkilöä.

Sanoma Learning & Literature myi maaliskuussa norjalaisen Bertmark Norgen koko osakekannan. Kaupasta kirjattiin noin 1,2 milj. euron myyntitappio.

Joulukuussa Sanoma Trade sai päätökseen kaupan, jolla se myi Moskovan alueen lehtijakelu- ja kioski liiketoimintansa. Kaupassa myytiin R-Kioskin, HDS CIS TK PresseXpon ja Press Point Internationalin koko osakekannat. Näiden yhtiöiden palveluksessa oli noin 300 henkilöä. Sanoma Trade kirjasi yhtiöiden myynnistä 2,6 milj. euron myyntitappion.

3. Liikevaihto

Liikevaihdon jakautuminen tavaroihin ja palveluihin, milj. euroa	2011	2010
Tavaroiden myynti	1 530,6	1 637,5
Palvelujen myynti	1 215,6	1 123,7
Yhteensä	2 746,2	2 761,2

Tavaroiden myyntiin luetaan aikakauslehtien, sanomalehtien, kirjojen sekä kioskituotteiden myynti.

Palvelujen myyntiin luetaan mainos- ja ilmoitusmyynti niin lehdissä, televisiossa, radiossa kuin verkossa, sekä sähköisten markkinapaikkojen myynti. Palvelujen myynti käsittää myös lehtijakelutoiminnan myynnin, koulutus- ja käännöspalvelut sekä yritys-tietopalvelut. Näiden lisäksi palvelujen myyntiin luetaan sähköisistä oppimisjärjestelmistä ja tietokannoista perityt käyttöoikeusmaksut.

4. Liiketoiminnan muut tuotot

Liiketoiminnan muut tuotot, milj. euroa	2011	2010
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot	3,1	8,0
Aineettomien hyödykkeiden myyntivoitot	0,5	0,5
Konserniyhtiöiden ja liiketoimintojen myyntivoitot	68,6	191,2
Osakkuusyhtiöiden myyntivoitot	0,0	0,3
Sijoituskiinteistöjen myyntivoitot	11,1	0,2
Vuokratuotot sijoituskiinteistöistä	0,7	0,5
Muut vuokratuotot	13,3	13,7
Muut	47,0	44,4
Yhteensä	144,3	258,8

Vuonna 2011 sijoituskiinteistöjen myyntivoitto, 11,1 milj. euroa, syntyi Keimolan 45 hehtaarin maa-alueeseen kuuluneen osan myynnistä. Sijoituskiinteistöistä kerrotaan lisää liitetiedossa 11.

Vuonna 2010 liiketoimintojen myyntivoitto sisältää 179,0 milj. euron myyntivoiton Welhon liiketoiminnan myynnistä. Merkittävimmät myyntivoitot liittyivät ydinliiketoimintaan kuulumattoman omaisuuden myynteihin. Näiden lisäksi myyntivoitot sisälsivät tavanomaisia käyttö-omaisuuden myyntejä.

Tuloslaskelmaan kirjatut julkiset avustukset olivat 0,8 milj. euroa (2010: 0,8 milj. euroa).

5. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut

Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut, milj. euroa	2011	2010
Palkat ja palkkiot	546,2	542,3
Myönnettyjen optioiden kuluvaikutus	3,5	3,6
Eläkekulut, maksupohjaiset järjestelyt	59,1	57,3
Eläkekulut, etuusperusteiset järjestelyt	10,3	10,1
Muut henkilösivukulut	57,4	55,3
Yhteensä	676,5	668,6

⊕ Johdon palkat ja palkkiot sekä muut etuudet on esitetty liitetiedossa 31. Osakeperusteista palkitsemista on kuvattu liitetiedossa 20.

TYÖSUHDE-ETUUKSET

Konsernilla on erilaisia järjestelyjä henkilöstön eläketurvan kattamiseksi. Eläkejärjestelyt hoidetaan paikallisten säännösten ja lainsäädännön mukaisesti. Suomessa peruseläketurva hoidetaan sekä TyEL-järjestelmän kautta että säätiöiden avulla. Lisäksi tiettyjä lisäeläkkeitä on järjestetty säätiöiden tai vakuutusyhtiöiden kautta. Eläkejärjestelyjä on kuvattu tarkemmin tilinpäätöksen laadintaperiaatteissa.

Etuusperusteisia eläkejärjestelyjä on sekä Suomessa että ulkomailla. Konsernin ulkopuoliset vakuutusmatemaatikot ovat laatineet etuusperusteisten järjestelyjen vakuutusmatemaattiset laskelmat. Sanoma-konsernissa ei ole eläkejärjestelyjen lisäksi muita etuusperusteisia työsuhteen päättymisen jälkeisiä etuuksia.

Seuraavissa taulukoissa esitetään nettomääräisten eläkevelvoitteiden täsmätykset ja tuloslaskelman kulujen koostumus sekä laskelmissa käytetyt tärkeimmät vakuutusmatemaattiset oletukset.

ETUUSPOHJAISTEN JÄRJESTELYJEN TÄSMÄTYKSET

Taseen etuusperusteinen nettoeläkevelka, milj. euroa	2011	2010
Rahastoitujen velvoitteiden nykyarvo	515,3	489,6
Varojen käypä arvo	-531,0	-498,0
Ali-(+)/ylikate(-)	-15,6	-8,4
Kirjaamattomat vakuutusmatemaattiset voitot(+) ja tappiot(-)	9,4	17,3
Kirjaamattomat takautuvaan työsuorituksen perustuvat menot	-0,8	-1,8
Yhteensä	-7,0	7,1

Eläkevelvoitteet ja eläkevarat taseessa, milj. euroa	2011	2010
Eläkevelvoitteet	17,2	26,7
Eläkevarat	24,2	19,6
Nettovelvoite yhteensä	-7,0	7,1

Tuloslaskelman kulut etuusperusteisista järjestelyistä, milj. euroa	2011	2010
Tilikauden työsuorituksen perustuvat menot	10,2	11,2
Korkomenot	23,5	23,2
Järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto	-27,9	-24,4
Vakuutusmatemaattiset voitot(-) ja tappiot(+)	-0,5	-0,5
Takautuvaan työsuorituksen perustuvat menot	5,8	1,9
Voitot/tappiot järjestelyyn supistamisesta tai velvoitteen täyttämistä	-0,8	-1,3
Yhteensä	10,3	10,1

Sanoma-konsernin vuoden 2012 etuusperusteisten järjestelyjen kannatusmaksujen arvioidaan olevan noin 19,8 milj. euroa.

Järjestelyyn kuuluvien varojen toteutunut tuotto, milj. euroa	2011	2010
Järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto	27,9	24,4
Vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	-4,4	43,2
Yhteensä	23,5	67,6

Velvoitteen muutokset, milj. euroa	2011	2010
Velvoite 1.1.	489,6	436,0
Tilikauden työsuorituksen perustuvat menot	10,2	11,2
Korkomenot	23,5	23,2
Vakuutusmatemaattiset tappiot ja voitot	2,5	24,4
Järjestelyyn osallistuvien suorittamat maksut	3,4	3,4
Takautuvaan työsuorituksen perustuvat menot	5,8	2,0
Voitot/tappiot järjestelyjen supistamisesta ja/tai velvoitteen täyttämistä	-3,1	4,1
Liiketoimintakaupat	0,1	-0,3
Maksetut etuudet	-16,6	-14,3
Velvoite 31.12.	515,3	489,6

Järjestelyyn kuuluvien varojen käypien arvojen muutokset, milj. euroa	2011	2010
Järjestelyyn kuuluvien varojen käyvät arvot 1.1.	498,0	428,0
Varojen odotettu tuotto	27,9	24,4
Vakuutusmatemaattiset tappiot ja voitot	-4,4	43,2
Työnantajan suorittamat maksut järjestelyyn	25,0	12,4
Järjestelyyn osallistuvien suorittamat maksut	3,3	3,9
Liiketoimintakaupat	0,1	-0,3
Maksetut etuudet	-16,6	-14,3
Velvoitteen täyttäminen	-2,5	0,6
Järjestelyyn kuuluvien varojen käyvät arvot 31.12.	531,0	498,0

Määrät tilikaudelta ja edellisiltä kausilta, milj. euroa	2011	2010	2009	2008	2007
Rahastoitujen veloitteiden nykyarvo	515,3	489,6	436,0	397,7	373,0
Varojen käypä arvo	-531,0	-498,0	-428,0	-358,0	-385,5
Ali-(+)/ylikate(-)	-15,6	-8,4	8,0	39,7	-12,5
Kokemusperäiset tarkistukset järjestelyjen velkoihin	-0,3	5,9	8,8	-4,2	3,6
Kokemusperäiset tarkistukset järjestelyihin kuuluviin varoihin	-6,8	37,5	33,0	-64,8	-24,6

Järjestelyihin kuuluvien varojen jakautuminen omaisuusryhmittäin, %	2011	2010
Oman pääoman ehtoiset instrumentit	21,2	26,5
Joukkovelkakirjalainat ja velkasitoumukset	65,9	63,6
Kiinteistöt	1,5	1,5
Muut	5,8	7,2
Rahavarat	5,5	1,2
Yhteensä	100,0	100,0

Varojen käyvästä arvosta oli Sanoman osakkeita 5,8 milj. euroa (2010: 10,6 milj. euroa). Varoihin kuuluvat kiinteistöt eivät ole konsernin omassa käytössä.

Käytetyt vakuutusmatemaattiset oletukset 31.12.	2011	2010
Diskonttaus korko, %	4,8–4,8	4,8–4,8
Varojen odotettu tuotto, %	4,0–6,0	4,0–6,5
Odotettu palkankorotus, %	2,0–3,1	2,5–8,0
Odotettu eläkkeiden korotus, %	1,3–2,1	1,5–2,1
Työsuhteiden päättävyyden, %	0–31	0–31
Arvioitu jäljellä oleva työssäoloaika vuosina	2–28	3–20

Järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto on pitkän aikavälin tuottoennuste, joka perustuu kunkin eläkesäätiön pitkän aikavälin sijoitusstrategian ja sijoitusomaisuuden allokaatioihin. Tuotto-oletus on laadittu omaisuusryhmäkohtaisesti ottaen huomioon omaisuuden pitkän aikavälin riskit ja omaisuusryhmien historialliset tuotot. Painotettu keskimääräinen odotettu pitkän aikavälin tuotto pohjautuu omaisuusryhmäkohtaiseen tuottoon sekä järjestelyyn kuuluvan omaisuuden tavoitteelliseen allokaatioon.

6. Liiketoiminnan muut kulut

Liiketoiminnan muut kulut, milj. euroa	2011	2010
Myyntitappiot	26,4	4,4
Sijoituskiinteistöjen hoitokulut	0,2	0,1
Vuokratulot	70,2	75,8
Mainonta- ja markkinointikulut	171,7	170,3
Toimisto-, atk- ja tietoliikennekulut	91,8	90,0
Muut	226,0	213,6
Yhteensä	586,2	554,2

Tutkimus- ja kehittämismenoja kirjattiin kuluksi 0,8 milj. euroa (2010: 0,9 milj. euroa).

Tilintarkastajan palkkiot, milj. euroa	2011	2010
Tilintarkastus	1,5	1,4
Todistukset ja lausunnot	0,1	0,1
Veroneuvonta	0,1	0,0
Muut palvelut	0,4	0,4
Yhteensä	2,1	2,0

Vuonna 2011 Sanoman tilintarkastajana toimi KHT-yhteisö KPMG Oy Ab. Tilintarkastajille maksetut muut palkkiot sisältävät mm. lehtien levikkitarkistuksia maissa, joissa ei ole virallista levikin tarkastusta sekä neuvontapalveluja mm. yritysjärjestelyihin liittyen.

7. Rahoituserät

Rahoituserät, milj. euroa	2011	2010
Myytävissä olevien sijoitusten osinkotuotot	1,7	1,3
Korkotuotot lainoista ja muista saamisista	2,2	2,6
Valuuttakurssivoitot	9,4	7,0
Muut rahoitustuotot	0,7	0,2
Rahoitustuotot yhteensä	13,9	11,1
Korkokulut jaksotettuun hankintameno- arvostetuista rahoitusveloista	28,8	13,3
Valuuttakurssitappiot	16,3	8,0
Muut rahoituskulut	3,9	2,6
Rahoituskulut yhteensä	49,1	23,8
Yhteensä	-35,2	-12,8

Liikevoittoon kuuluviin eriin sisältyvät valuuttakurssivoitot ja -tappiot, milj. euroa	2011	2010
Liikevaihto	0,0	-0,6
Liiketoiminnan muut tuotot		0,0
Kulut	-0,3	-0,3
Yhteensä	-0,3	-0,9

Sanoma on siirtynyt 1.8.2011 alkaen esittämään valuuttakurssivoitot ja -tappiot rahoituserissä. Muutoksesta on kerrottu tilinpäätöksen laadintaperiaatteissa kohdassa Ulkomaan rahan määräiset erät. Vuoden 2010 tuloslaskelman vertailutietoja ei ole uudelleenryhmitelty muutoksen vähäisen vaikutuksen vuoksi.

8. Tuloverot ja laskennalliset verot

Tuloverot, milj. euroa	2011	2010
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	57,5	73,0
Edellisten tilikausien verot	2,5	-3,5
Verokannan muutoksesta johtuva laskennallisen veron muutos	1,0	-2,6
Muiden laskennallisten verojen muutos	-5,1	-8,6
Muut verot	2,1	0,3
Verot tuloslaskelmassa	58,1	58,6

Tuloslaskelman verojen täsmäytys paikallisiin verokantoihin, milj. euroa	2011	2010
Verot voimassaolevalla verokannalla (Suomi)	37,5	92,6
Ulkomaisten tytäryhtiöiden poikkeavan verokannan vaikutus	-2,4	2,0
Verot konsernin kunkin toimintamaan verokannan mukaan	35,1	94,6
Verovapaat tulot	-22,1	-57,6
Vähennyskelpoiset poistot	-3,9	-0,7
Vähennyskelvottomat poistot ja arvonalentumiset	16,6	15,7
Muut vähennyskelvottomat kulut	22,1	13,3
Tytäryhtiöiden tappiot, joista ei laskettu verosaamista	3,3	2,7
Aiemmin kirjaamattomien verotuksellisten tappioiden lisäkirjaus	1,3	-3,4
Muut verot	2,1	0,3
Edellisten tilikausien verot	2,5	-3,5
Verokannan muutoksesta johtuva laskennallisen veron muutos	1,0	-2,6
Verot tuloslaskelmassa	58,1	58,6

Laskennalliset verosaamiset ja -velat 2011, milj. euroa	1.1.	Kirjattu tuloslaskelmaan	Ostetut/myydyt tytäryritykset	Kirjattu omaan pääomaan	Verokannan muutos	Muuntoerot ja muut erät	31.12.
Laskennalliset verosaamiset							
Vaihto-omaisuuden sisäinen kate	1,0	-0,1	-0,5		0,0		0,3
Varaukset	2,8	0,5	0,0		0,0	-0,4	2,9
Vahvistetut tappiot	5,8	-2,3	-0,8		0,0	0,2	3,0
Arvonalentumiset aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä	1,6	0,7			-0,1	-0,1	2,1
Etuuspohjaiset eläkeveloitteet	7,8	-2,4	-0,1		0,0	0,0	5,3
Suojauslaskenta				2,8	0,0	0,0	2,8
Muut erät	15,8	-8,9	7,1		0,0	-0,6	13,5
Yhteensä	34,8	-12,6	5,8	2,8	-0,1	-0,9	29,9
Laskennalliset verovelat							
Varojen arvostaminen käypään arvoon hankinnassa	39,5	-9,0	63,7		0,0	0,1	94,3
Kertyneet poistoerot ja verottamattomat varaukset	26,9	-3,6	0,1		2,4	-0,6	25,2
Etuuspohjaiset eläkevarat	5,2	1,2			-0,2	-0,2	6,1
Muut erät	22,5	-6,3	6,3		-1,3	-0,6	20,6
Yhteensä	94,2	-17,6	70,1		0,9	-1,4	146,1

Laskennalliset verosaamiset ja -velat 2010, milj. euroa	1.1.	Kirjattu tuloslaskelmaan	Ostetut/myydyt tytäryritykset	Kirjattu omaan pääomaan	Verokannan muutos	Muuntoerot ja muut erät	31.12.
Laskennalliset verosaamiset							
Vaihto-omaisuuden sisäinen kate	1,4	-0,4					1,0
Varaukset	3,1	-0,2	-0,1			0,0	2,8
Vahvistetut tappiot	3,5	2,2			-0,1	0,2	5,8
Arvonalentumiset aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä	1,6	0,0			0,0		1,6
Etuuspohjaiset eläkeveloitteet	9,0	-1,1			0,0	0,0	7,8
Muut erät	11,6	4,7	-0,4		-0,1	-0,1	15,8
Yhteensä	30,1	5,3	-0,4		-0,2	0,2	34,8
Laskennalliset verovelat							
Varojen arvostaminen käypään arvoon hankinnassa	43,1	-4,6	0,7		-0,6	0,9	39,5
Kertyneet poistoerot ja verottamattomat varaukset	32,3	-0,9	-2,1		-2,3	-0,1	26,9
Etuuspohjaiset eläkevarat	5,5	-0,2				0,0	5,2
Muut erät	20,3	2,4			0,1	-0,3	22,5
Yhteensä	101,2	-3,3	-1,4		-2,8	0,5	94,2

Laskennallisia verosaamia on jätetty kirjaamatta konsernitilinpäätöseen 4,0 milj. euroa (2010: 7,5 milj. euroa), koska johdon arvion mukaan on epätodennäköistä, että verohyöty saadaan käytettyä hyväksi tulevina vuosina. Nämä kirjaamattomat saamiset koostuivat pääosin tytäryhtiöiden vahvistetuista tappioista.

Tytärtyhtiöiden jakamattomista voittovaroista on jätetty kirjaamatta laskennallista verovelkaa 1,5 milj. euroa (2010: 3,9 milj. euroa), koska voitonjako ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa ei ole todennäköistä. Nämä kirjaamattomat laskennalliset verovelat liittyivät niihin voittovaroihin, joiden jakaminen aiheuttaisi veroseuraamuksia.

9. Osakekohtainen tulos

Osakekohtainen tulos	2011	2010
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos, milj. euroa	84,5	299,6
Osakkeiden painotettu keskimääräinen lukumäärä, 1 000 kpl	162 811	161 864
Osakekohtainen tulos, euroa	0,52	1,85

Laimennusvaikutuksella oikaistua osakekohtaista tulosta laskettaessa osakkeiden lukumäärän painotetussa keskiarvossa on otettu huomioon laimentavana tekijänä optiojärjestelyt. Optiojärjestelyillä on laimentava vaikutus silloin, kun osakeoptioiden merkintähinta on alempi kuin osakkeen käypä arvo. Laimennusvaikutukseksi tulee se määrä osakkeita, jotka joudutaan laskemaan liikkeelle vastikkeettomana, koska optioiden käytöstä saatavilla varoilla konserni ei voisi laskea liikkeelle samaa määrää osakkeita käypään arvoon. Osakkeen käypänä arvona on otettu huomioon kauden keskimääräinen hinta.

Laimennettu osakekohtainen tulos	2011	2010
Tilikauden tulos laimennusvaikutuksella oikaistun osakekohtaisen tuloksen laskemiseksi, milj. euroa	84,5	299,6
Osakkeiden painotettu keskimääräinen lukumäärä, 1 000 kpl	162 811	161 864
Osakeoptioiden vaikutus, 1 000 kpl	264	431
Laimennettu osakkeiden painotettu keskimääräinen lukumäärä, 1 000 kpl	163 075	162 295
Laimennettu osakekohtainen tulos, euroa	0,52	1,85

10. Aineelliset hyödykkeet

Aineelliset hyödykkeet 2011, milj. euroa	Maa- ja vesi-alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	39,7	384,0	543,8	80,1	1,7	1 049,3
Lisäykset	0,6	20,6	25,7	3,5	2,5	52,9
Liiketoimintojen hankinta		8,4	20,6	1,8		30,8
Vähennykset	0,0	-0,7	-26,4	-2,7	-0,1	-29,8
Liiketoimintojen myynti	-2,1	-91,4	-41,8	-6,8	-0,8	-142,8
Siirrot tase-erien välillä	0,1	-0,5	-5,5	0,2	-0,9	-6,6
Kurssierot	-0,1	-0,8	-1,7	-0,8	-0,1	-3,5
Hankintameno 31.12.	38,3	319,7	514,7	75,3	2,2	950,2
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.		-147,3	-418,9	-53,8		-620,0
Vähennykset ja liiketoimintakaupat		22,2	32,6	5,0		59,8
Tilikauden poistot		-10,9	-33,2	-6,4		-50,5
Tilikauden arvonalentumiset		-3,6	-0,3	-0,1		-3,9
Siirrot tase-erien välillä		0,5	4,4	1,0		6,0
Kurssierot		0,2	1,3	0,5		2,0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.		-138,7	-414,1	-53,7		-606,6
Kirjanpitoarvo 31.12.2011	38,3	180,9	100,6	21,5	2,2	343,6

Aineelliset hyödykkeet 2010, milj. euroa	Maa- ja vesi-alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	40,4	379,7	584,7	117,9	1,0	1 123,7
Lisäykset		8,3	33,3	5,6	3,6	50,8
Liiketoimintojen hankinta			0,5	0,0		0,5
Vähennykset	-0,7	-4,2	-29,0	-4,8	-0,1	-38,9
Liiketoimintojen myynti	0,0	-1,0	-41,8	-40,2		-83,1
Siirrot tase-erien välillä		1,2	-4,3	1,3	-2,8	-4,6
Kurssierot	0,0	0,0	0,6	0,3	0,0	0,9
Hankintameno 31.12.	39,7	384,0	543,8	80,1	1,7	1 049,3
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.		-136,2	-433,8	-69,4		-639,5
Vähennykset ja liiketoimintakaupat		2,9	57,2	24,6		84,7
Tilikauden poistot		-12,7	-40,5	-8,6		-61,8
Tilikauden arvonalentumiset		-0,1	-0,9	0,0		-1,0
Siirrot tase-erien välillä		-1,2	-0,2	-0,2		-1,6
Kurssierot		0,0	-0,6	-0,2		-0,8
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.		-147,3	-418,9	-53,8		-620,0
Kirjanpitoarvo 31.12.2010	39,7	236,8	124,9	26,3	1,7	429,3

Aineellisten hyödykkeiden ostositoumukset olivat tilinpäätöshetkellä 0,0 milj. euroa (2010: 4,0 milj. euroa).

Rahoitusleasingsopimuksilla vuokratun omaisuuden kirjanpitoarvot, milj. euroa	2011	2010
Rakennukset ja rakennelmat	12,5	34,2
Koneet ja kalusto	1,5	1,8
Yhteensä	14,1	36,0

11. Sijoituskiinteistöt

Sijoituskiinteistöt 2011, milj. euroa	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	6,8	7,8	14,6
Vähennykset	-2,0	-0,8	-2,8
Liiketoimintojen myynti		-0,1	-0,1
Kurssierot	0,0		0,0
Hankintameno 31.12.	4,7	7,0	11,7
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-0,4	-5,6	-6,0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-0,4	-5,6	-6,0
Kirjanpitoarvo 31.12.2011	4,4	1,4	5,8
Käypä arvo 31.12.2011	23,3	2,6	25,9

Sijoituskiinteistöt 2010, milj. euroa	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	6,6	8,4	15,0
Vähennykset	-0,1	-0,2	-0,4
Siirrot tase-erien välillä	0,4	-0,4	
Kurssierot	0,0		0,0
Hankintameno 31.12.	6,8	7,8	14,6
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.		-5,6	-5,6
Vähennykset	-0,2	0,1	-0,1
Tilikauden arvonalentumiset	-0,2		-0,2
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-0,4	-5,6	-6,0
Kirjanpitoarvo 31.12.2010	6,4	2,3	8,7
Käypä arvo 31.12.2010	14,6	3,5	18,1

Sijoituskiinteistöjen käyvät arvot on määritelty joko tuottoarvomennelmällä tai markkinoilla tehtyjen vastaavien kiinteistökauppojen perusteella. Käypien arvojen määrittelyssä ei ole käytetty ulkopuolista arvioijaa.

Sijoituskiinteistöihin sisältyy Vantaan kaupungin Keimolan kylässä sijaitseva, alunperin noin 45 hehtaarin maa-alue. Maa-alue sijaitsee vanhalla moottorirata-alueella, joka Vantaan kaupungin 2000-luvulla laatimassa osayleiskaavassa on osoitettu pääosin asuinaluekäyttöön. Sanoma Oyj hankki alueen 80-luvulla tarkoituksenaan sijoittaa alueelle tuotantolaitoksiaan.

Vantaan kaupungin laatima asemakaavaehdotus valmistui syksyllä 2008 ja Vantaan kaupunginvaltuusto vahvisti asemakaavan 19.1.2009. Kaava sai lainvoiman helmikuussa 2011. Sanoma Oyj myi syksyllä 2011 n. 41 000 km² asuinrakennusoikeutta 12,9 milj. eurolla rakennusliikkeille.

Sijoituskiinteistöt muodostuvat maa- ja vesialueista sekä osakeomistusten kautta hallituista liiketiloista, jotka eivät ole omassa käytössä. Kummastakaan erästä ei tehdä suunnitelman mukaisia poistoja.

Sijoituskiinteistöjen hoitokulut, milj. euroa	2011	2010
Vuokratuottoja tuottavat kiinteistöt	0,1	0,1
Vuokratuottoja tuottamattomat kiinteistöt	0,0	0,0
Yhteensä	0,2	0,1

Sijoituskiinteistöjen vuokratuotot, milj. euroa	2011	2010
Vuokratuotot sijoituskiinteistöistä	0,7	0,5

12. Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet 2011, milj. euroa	Liikearvo	Aineettomat oikeudet	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 447,5	802,6	214,0	26,2	2 490,2
Lisäykset		105,3	40,8	9,6	155,7
Liiketoimintojen hankinta	982,9	604,9	0,6	10,9	1 599,3
Vähennykset	-0,4	-38,3	-22,1	-0,4	-61,1
Liiketoimintojen myynti	-40,8	-4,1	-8,4	0,0	-53,4
Siirrot tase-erien välillä	0,1	16,7	14,9	-10,6	21,1
Kurssierot	-9,4	-13,0	-2,5		-24,8
Hankintameno 31.12.	2 380,0	1 474,1	237,3	35,7	4 127,1
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.		-517,4	-122,1	0,0	-639,5
Vähennykset ja liiketoimintakaupat		-208,7	25,2		-183,5
Tilikauden poistot		-145,0	-37,2		-182,2
Tilikauden arvonalentumiset	-63,8	-19,3	0,0		-83,1
Siirrot tase-erien välillä		-3,3	-16,9	0,0	-20,1
Kurssierot		6,1	1,2		7,3
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-63,8	-887,5	-149,8		-1 101,1
Kirjanpitoarvo 31.12.2011	2 316,2	586,5	87,5	35,7	3 026,0

Aineettomat hyödykkeet 2010, milj. euroa	Liikearvo	Aineettomat oikeudet	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 488,9	750,7	186,6	26,4	2 452,5
Lisäykset		44,4	41,1	7,9	93,4
Liiketoimintojen hankinta	3,6	6,6			10,2
Vähennykset	0,0	-2,4	-3,2		-5,6
Liiketoimintojen myynti	-21,8	-1,5	-30,5	-0,3	-54,1
Siirrot tase-erien välillä	0,0	1,4	19,8	-7,7	13,4
Kurssierot	5,8	3,3	0,2		9,4
Hankintameno 31.12.	1 476,4	802,6	214,0	26,2	2 519,1
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.		-447,1	-117,2	0,0	-564,3
Vähennykset ja liiketoimintakaupat		3,0	27,5		30,4
Tilikauden poistot		-64,4	-32,4		-96,8
Tilikauden arvonalentumiset	-28,9	-7,8	-0,5		-37,2
Siirrot tase-erien välillä		-0,1	0,6		0,5
Kurssierot		-1,0	-0,1		-1,1
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-28,9	-517,4	-122,1	0,0	-668,4
Kirjanpitoarvo 31.12.2010	1 447,5	285,2	91,9	26,2	1 850,7

Aineettomien hyödykkeiden ostositoumukset (ohjelmaoikeudet mukaan luettuna) olivat tilinpäätöshetkellä 173,8 milj. euroa (2010: 17,7 milj. euroa). Aineettomat oikeudet sisälsivät 7,9 milj. euroa (2010: 45,6

milj. euroa) taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomia aineettomia hyödykkeitä.

AIHEETTOMISTA OIKEUKSISTA TILIKAUDELLE KIRJATUT ARVONALENNUKSET

Aineettomat oikeudet, joille ei ole määriteltävissä taloudellista vaikutus-aikaa, koostuvat kokonaisuudessaan Media-segmentin aineettomista oikeuksista, pääosin julkaisu-oikeuksista. Taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomia hyödykkeitä ei poisteta suunnitelman mukaisesti, vaan tällaisille hyödykkeille tehdään vuosittain arvonalentumistestaus. Tilikauden aikana näistä taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomista aineettomista oikeuksista kirjattiin 18,7 milj. euroa (2010: 0,3 milj. euroa) arvonalentumisia ja 0,0 milj. euroa (2010: 0,0 milj. euroa) arvonalentumisten peruutuksia. Sanoma Media Netherlands -liiketoimintayksikön julkaisu-oikeuksista kirjattiin 3,4 milj. euron, sekä Sanoma Media Russia & CEE -liiketoimintayksikön julkaisu-oikeuksista 15,3 milj. euron arvonalentumiset.

Arvonalentuminen Sanoma Media Netherlandsin julkaisu-oikeuksissa liittyy muutamaaan aikakauslehteen, joiden liikevaihto- ja kannattavuus-odotukset ovat heikentyneet. Näiden julkaisujen katsotaan olevan elinkaarensa loppupuolella, minkä vuoksi niihin liittyvät julkaisu-oikeudet uudelleenluokiteltiin taloudelliselta vaikutusajaltaan rajallisiksi hyödykkeiksi, jolloin niiden jäljellä oleva kirjanpitoarvo poistetaan jäljellä olevana taloudellisena vaikutusaikana. Arvonalentuminen Sanoma Media

Russia & CEE:n julkaisu-oikeuksissa liittyy muutamaaan unkarilaiseen aikakauslehteen, ja johtui niiden heikentyneistä liikevaihto-odotuksista. Näiden julkaisujen katsotaan olevan elinkaarensa loppupuolella, minkä vuoksi niihin liittyvät julkaisu-oikeudet uudelleenluokiteltiin taloudelliselta vaikutusajaltaan rajallisiksi hyödykkeiksi, jolloin niiden jäljellä oleva kirjanpitoarvo poistetaan jäljellä olevana taloudellisena vaikutusaikana.

Tilikauden aikana ei kirjattu arvonalentumisia taloudelliselta vaikutusajaltaan rajallisista aineettomista hyödykkeistä. Vuonna 2010 kirjattiin Sanoma Media Netherlands -liiketoimintayksikössä 6,3 milj. euron ja Sanoma Media Russia & CEE -liiketoimintayksikössä 1,2 milj. euron arvonalentumiset taloudelliselta vaikutusajaltaan rajallisista aineettomista hyödykkeistä.

LIKEARVON JA VAIKUTUSAJALTAAN RAJOITTAMATTOMIEN AIHEETTOMIEN HYÖDYKKEIDEN KOHDISTAMINEN

Arvonalennustestausta varten liikearvo on kohdistettu 12:lle rahavirtaa tuottavalle yksikölle, jotka ovat joko segmenttitasoja, strategisia liiketoimintayksiköjä tai niitä alempia liiketoimintatasoja. Liikearvot ja aineettomat hyödykkeet, joille ei ole määriteltävissä taloudellista poisto-aikaa, jakautuvat seuraavasti liikearvoltaan merkittävälle rahavirtaa tuottaville yksiköille:

Liikearvoltaan merkittävien rahavirtaa tuottavien yksiköiden liikearvot ja aineettomat hyödykkeet, joille ei ole määriteltävissä taloudellista vaikutusaikaa, milj. euroa	2011			2010		
	Liikearvo	Aineettomat hyödykkeet *	Yhteensä	Liikearvo	Aineettomat hyödykkeet *	Yhteensä
Sanoma Media Netherlands	1 663,7	0,0	1 663,7	769,2	3,8	773,0
Sanoma Media Russia & CEE	112,6	5,5	118,2	153,1	39,4	192,5
Sanoma Learning	281,0	0,0	281,0	248,7	0,0	248,7
Sanoma Media Belgium	115,0	2,3	117,4	90,4	2,3	92,7
Liikearvoltaan merkittävät rahavirtaa tuottavat yksiköt yhteensä	2 172,3	7,9	2 180,2	1 261,4	45,6	1 306,9
Muut rahavirtaa tuottavat yksiköt (8 yksikköä)	143,9	0,0	143,9	186,1	0,0	186,1
Rahavirtaa tuottavat yksiköt yhteensä	2 316,2	7,9	2 324,1	1 447,5	45,6	1 493,0

* Vain ne aineettomat hyödykkeet, joille ei ole määriteltävissä taloudellista poisto-aikaa

LIKEARVOSTA TILIKAUDELLE KIRJATUT ARVONALENTUMISTAPPIOT

Liikearvon arvonalentumisia kirjattiin tilikaudella 62,2 milj. euroa (2010: 28,9 milj. euroa). Sanoma Media Russia & CEE:ssä kirjattiin liikearvoon 38,1 milj. euron arvonalennus, kun liikearvo- ja kannattavuusodotukset heikentyivät johtuen itäisen Keski-Euroopan maiden yleisestä huonosta taloustilanteesta, valuuttakurssien kehityksestä ja taloudellisen taantumasta. Sanoma Learning -liiketoimintayksikön Kielipalveluliiketoiminnassa kirjattiin liikearvoon 24,1 milj. euron arvonalennus, kun liiketoiminnan näkyvät heikentyivät johtuen taloudellisen tilanteen epävarmuudesta.

ARVONALENTUMISTESTAUKSISSA KÄYTETYT MENETELMÄT JA OLETUKSET

Omaisuserien arvonalentumista arvioidaan kassavirtaperusteisesti määrittämällä ennustettujen rahavirtojen nykyarvo (käyttöarvo) konsernin rahavirtaa tuottaville yksiköille.

Käyttöarvolaskelmat laaditaan viiden vuoden ajanjaksolle. Rahavirtaennusteet pohjautuvat johdon hyväksymiin nykyisen liiketoimintarakenteen mukaisiin strategisiin suunnitelmiin ja niissä käytettyihin oletuksiin liiketoimintaympäristön kehityksestä pitkällä aikavälillä. Toteutuvat rahavirrat voivat poiketa arvioiduista tulevista rahavirroista, mikäli keskeiset oletukset eivät toteutuisi arvioidun mukaisina.

Laskelmien keskeisiä oletuksia ovat arviot kannattavuustasosta, diskonttauskorosta, pitkän aikavälin kasvusta sekä markkina-asetuksista.

Oletukset markkina-asetuksista ja kannattavuustasosta perustuvat toteutuneeseen kehitykseen sekä strategisten liiketoimintayksiköiden ja konsernijohdon näkemyksiin markkinoiden kilpailutilanteen ja kunkin

rahavirtaa tuottavan yksikön kilpailuaseman kehittymisestä ja käynnissä olevien tehostamistoimien vaikutuksista. Yksittäisen kuluerän hintakehityksellä ei ole olennaista merkitystä, mutta kokonaiskulujen arvioitu kehitys vaikuttaa kannattavuustasoon. Arviot perustuvat liiketoimintayksiköiden vuosittain laatimiin keskipitkän aikavälin strategisiin suunnitelmiin ja ennusteisiin, joissa käytetyt oletukset yhtiön johto ja hallitus on hyväksynyt erillisessä prosessissa.

Laskelmissa käytetty viiden vuoden ennustejakson jälkeinen kasvuvauhti (ikuisuuskasvu) perustuu johdon arvioihin rahavirran pitkän aikavälin kasvusta. Kasvutekijää on arvioitu ottamalla huomioon ulkoisista tietolähteistä saatavilla olevat markkinakohtaiset kasvuennusteet sekä kunkin kassavirtaa tuottavan yksikön ominaispiirteet. Ikuisuuskasvutekijät liikearvoltaan merkittävien rahavirtaa tuottavien yksiköiden osalta olivat tilikaudella ja vertailuvuonna seuraavat:

Käyttöarvolaskelmissa käytetty ennustejakson jälkeinen kasvuvauhti liikearvoltaan merkittävässä rahavirtaa tuottavissa yksiköissä	2011	2010
Sanoma Media Netherlands	1 %	1 %
Sanoma Media Russia & CEE *	5 %	5 %
Sanoma Learning	2 %	2 %
Sanoma Media Belgium **	2 %	1 %

* Konsernin itäisen Keski-Euroopan ja Venäjän aikakauslehti- ja verkkoliiketoiminnoista vastaavan Sanoma Media Russia & CEE:n testauslaskelmassa käytetty muita yksiköitä korkeampi ikuisuuskasvuoletta perustuu Venäjän ja itäisen Keski-Euroopan alueen läntistä markkina-alueetta korkeampiin pitkän aikavälin markkinakasvu-, BKT- ja inflaatio-odotuksiin.

** Sanoma Media Belgian korkeampi 2%:n ikuisuuskasvuoletta on linjassa Belgian pitkän aikavälin BKT:n kasvun kanssa ja heijastelee muuttuvaa liiketoimintaportfoliota.

Laskennassa käytetty diskonttokorko perustuu konsernin painotettuun keskimääräiseen pääomakustannukseen konsernin liiketoimintaportfolioon liittyvät riskit huomioon ottaen. Tilikaudella arvonalentumistestauksessa käytetty verojen jälkeinen diskonttauskorko oli 7,7 % (2010: 7,1 %) (ennen veroja 2011: 9,9 % ja 2010: 9,0 %) niille rahavirtaa tuottaville yksiköille, jotka toimivat pääosin euroalueella ja 9,6 % (2010: 8,9 %) (ennen veroja 2011: 12,0 % ja 2010: 10,9 %) sellaisille rahavirtaa tuottaville yksiköille, joiden toiminnasta pääosa on euroalueen ulkopuolella.

Laskelmissa investointien on arvioitu olevan tavanomaisia korvausinvestointeja ja valuuttakursseina on käytetty testausajankohdan eurokursseja.

ARVONALENTUMISTESTAUKSEN HERKKYYSANALYYSIT

Määrää, jolla rahavirtaa tuottavan yksikön käyttöarvo ylittää kirjanpitoarvon, on arvioitu seuraavasti: 0 %, 1–5 %, 6–10 %, 11–20 %, 21–50 % ja yli 50 %. Liikearvoltaan merkittävien rahavirtaa tuottavien yksiköiden osalta ylitykset olivat:

Käyttöarvon ylitys suhteessa kirjanpitoarvoon liikearvoltaan merkittävässä rahavirtaa tuottavissa yksiköissä	2011	2010
Sanoma Media Netherlands	21–50 %	21–50 %
Sanoma Media Russia & CEE	0 %	21–50 %
Sanoma Learning	21–50 %	yli 50 %
Sanoma Media Belgium	yli 50 %	yli 50 %

Sanoma Media Netherlandsin osalta kriittiset keskeiset oletukset ovat kannattavuuskehitys ja diskonttokorko. Ennustejakson kannattavuuden arvioidaan paranevan vertailuvuonna tehdyistä ennusteista tilikauden aikana tehdyn SBS-hankinnan myötä. Kannattavuusarviot kuvastavat toteutunutta kehitystä sekä odotettuja Magazines Netherlandsin ja SBS:n liiketoimintojen välisiä synergiaetuja. Johdon arvion mukaan Sanoma Media Netherlandsin kirjanpitoarvo ylittää käyttöarvon, mikäli vuosittainen käyttökate jää alle 80 %:iin suunnitellusta tasosta tai jos verojen jälkeinen diskonttokorko nousee yli 9,5 %:n. Arvioissa ei ole otettu huomioon mahdollisia muissa muuttujissa tapahtuvia samanaikaisia muutoksia.

Huonontuneen yleisen taloustilanteen vuoksi heikentyneiden kasvun ja kannattavuusodotusten seurauksena Sanoma Media Russia & CEE -yksikön käyttöarvo laski kirjanpitoarvon alle. Tilikaudella kirjaton 38,1 milj. euron arvonalentumisen jälkeen strategisen liiketoimintayksikön käyttöarvo on nyt yhtä suuri kuin sen kirjanpitoarvo, ja minkä tahansa keskeisen oletuksen epäsuotuisa muutos synnyttäisi lisää arvonalentumistappiota.

Sanoma Learning -liiketoimintayksikköön kuuluvan Oppiminen-liiketoiminnan osalta kriittiset keskeiset oletukset ovat kannattavuuskehitys ja diskonttokorko. Edellisen vuoden testaukseen verrattuna käyttöarvon ja kirjanpitoarvon välinen ero kaventui 21–50 %:iin (2010: yli 50 %) pääasiassa diskonttokoron nousun vuoksi. Johdon arvion mukaan Oppiminen-liiketoiminnan kirjanpitoarvo ylittää käyttöarvon, mikäli vuosittainen käyttökate jää alle 83 %:iin suunnitellusta tasosta tai jos diskonttokorko nousee yli 9,6 %:n. Arvioissa ei ole otettu huomioon mahdollisia muissa muuttujissa tapahtuvia samanaikaisia muutoksia.

Sanoma Media Belgiumin osalta jokseenkin mahdollinen muutos kriittisissä keskeisissä oletuksissa ei johdon arvion mukaan aiheuta tilannetta, jossa kirjanpitoarvo ylittäisi käyttöarvon.

13. Osuudet osakkuusyrytyksissä

Osuudet osakkuusyrytyksissä, milj. euroa	2011	2010
Tasearvo 1.1.	248,7	63,5
Osuus tuloksista *	-3,7	-23,9
Osingot	-13,2	-2,6
Lisäykset	3,1	212,0
Vähennykset ja muut muutokset	-15,5	-0,4
Muuntoerot	-0,1	0,2
Tasearvo 31.12.	219,3	248,7

* Vuoden 2011 osuus tuloksista sisältää 4,0 milj. euron (2010: 22,1 milj. euron) arvonalentumisen osakkuusyhtiö Hansaprintin arvoon.

Osakkuusyrytysten tasearvo sisälsi liikearvoa 50,0 milj. euroa (2010: 50,1 milj. euroa). Osakkuusyrytyksiin ei liittynyt kirjaamattomia tappioita.

Merkittävimmät osakkuusyrytykset 2011, milj. euroa	Omistusosuus, %	Varat	Velat	Liikevaihto	Voitto/tappio
MEDIA					
Hansaprint * (Painaminen, Suomi)	40,0	89,9	9,7	88,3	-12,7
DNA Oy * (Televiestintä, Suomi)	21,1	1 018,6	393,4	727,5	35,8
Stratosféra s.r.o. * (Aikakauslehtien kustantaminen, Tšekki)	30,0	4,6	2,8	9,8	0,0
TRADE					
Helsinki Halli Oy ** (Urheilutoiminta, Suomi)	18,3	40,1	16,1	16,8	-1,9

* Vuoden 2011 tilinpäätöstiedot ovat tilintarkastamattomat

** Luvut ajalta 1.5.2010–30.4.2011, aikaisemmin Jokerit HC

Merkittävimmät osakkuusyrytykset 2010, milj. euroa	Omistusosuus, %	Varat	Velat	Liikevaihto	Voitto/tappio
MEDIA					
Hansaprint (Painaminen, Suomi)	40,0	108,8	13,3	90,9	-16,1
DNA Oy (Televiestintä, Suomi)	21,0	1 014,4	376,7	690,5	46,0
Desert Fishes N.V. (Tv-toiminta, Belgia)	25,0	72,4	24,3	44,6	4,9
Stratosféra s.r.o. (Aikakauslehtien kustantaminen, Tšekki)	30,0	3,5	3,5	8,7	0,0
TRADE					
Jokerit HC * (Urheilutoiminta, Suomi)	40,2	41,5	20,0	16,1	-1,1

* Luvut ajalta 1.5.2009–30.4.2010

Liiketoimet osakkuusyritysten kanssa, milj. euroa	2011	2010
Tavaroiden myynti osakkuusyrityksille	0,1	0,8
Palveluiden myynti osakkuusyrityksille	1,8	1,2
Tavaroiden ostot osakkuusyrityksiltä	21,2	29,6
Palveluiden ostot osakkuusyrityksiltä	12,6	18,6
Avoimet saamiset ja velat osakkuusyritysten kanssa, milj. euroa	2011	2010
Lyhytaikaiset saamiset osakkuusyrityksiltä	0,3	0,1
Lyhytaikaiset velat osakkuusyrityksille	1,5	7,0

Osakkuusyritysten kanssa tapahtuneet tavaroiden ja palvelujen myynnit perustuvat konsernin voimassaoleviin markkinahintoihin ja lainojen korot markkinakorkoihin.

MUUT LÄHIPIIRITAPAHTUMAT OSAKKUUSYRITYSTEN KANSSA

Vuosina 2011 ja 2010 ei ollut muita merkittäviä liiketapahtumia tai lähipiirijärjestelyjä osakkuusyritysten kanssa.

14. Myytävissä olevat sijoitukset

Myytävissä olevat sijoitukset, milj. euroa	2011	2010
Myytävissä olevat sijoitukset, pitkäaikaiset	15,4	15,8
Myytävissä olevat sijoitukset, lyhytaikaiset	0,3	0,3
Yhteensä	15,7	16,2

Myytävissä olevat sijoitukset koostuivat pääosin osakkeista eikä niistä ole tarkoitus luopua. Nämä sijoitukset olivat listaamattomia osakkeita, joiden käypää arvoa ei ole voitu luotettavasti määrittää. Sijoitukset on arvostettu hankintamenoa vähennettynä mahdollisilla arvonalentumisilla.

15. Myyntisaamiset ja muut saamiset, pitkäaikaiset

Myyntisaamiset ja muut saamiset, pitkäaikaiset, milj. euroa	2011	2010
Lainat ja muut saamiset		
Myyntisaamiset *	0,6	0,9
Lainasaamiset	6,6	2,1
Muut saamiset	0,5	0,7
Siirtosaamiset	9,4	5,0
Ennakkomaksut	2,9	0,0
Eläkevarat **	24,2	19,6
Yhteensä	44,3	28,3

* Myyntisaamiset, ks. liitetieto 26

** Eläkevarat, ks. liitetieto 5

Saamisten käyvät arvot eivät poikkea olennaisesti kirjanpitoarvoista. Lainasaamisten korot perustuvat markkinakorkoihin ja ennalta määrättyihin lyhennyssuunnitelmiin.

16. Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus, milj. euroa	2011	2010
Aineet ja tarvikkeet	14,1	13,5
Keskeneräiset tuotteet	8,8	4,1
Valmiit tuotteet/tavarat	72,3	103,7
Muu vaihto-omaisuus	0,7	0,5
Ennakkomaksut	0,8	1,0
Yhteensä	96,8	122,8

Tilikaudella vaihto-omaisuudesta kirjattiin arvonalentumisia yhteensä 2,4 milj. euroa (2010: 4,8 milj. euroa), jolla vaihto-omaisuuden kirjanpitoarvoa alennettiin vastaamaan sen nettorealisoituarvoa.

17. Myyntisaamiset ja muut saamiset, lyhytaikaiset

Myyntisaamiset ja muut saamiset, lyhytaikaiset, milj. euroa	2011	2010
Lainat ja muut saamiset		
Myyntisaamiset *	275,4	282,5
Lainasaamiset	0,1	0,1
Muut saamiset	26,3	26,9
Johdannaissopimukset, suojauslaskenta		0,2
Johdannaissopimukset, muut	0,8	
Siirtosaamiset	95,9	61,8
Ennakkomaksut	19,8	19,4
Yhteensä	418,4	391,0
Saamiset osakkuusyrityksiltä		
Myyntisaamiset	0,3	0,1
Siirtosaamiset		0,0
Lainasaamiset	0,0	
Yhteensä	0,3	0,1

* Myyntisaamiset, ks. liitetieto 26

Konserni kirjasi tilikaudella luottotappioita myyntisaamisista yhteensä 4,4 milj. euroa (2010: 5,7 milj. euroa).

Saamisten käyvät arvot eivät poikkea olennaisesti kirjanpitoarvoista.

JOHDANNAISSOPIMUKSET

Johdannaissopimukset sisältävät johdannaisia, jotka arvostetaan taseessa käypään arvoon.

⊕ Johdannaisten käyvät arvot esitetään liitetiedossa 27.

SIIRTOSAAMISET

Siirtosaamisten olennaisimmat erät liittyivät normaaleihin liiketoimintaan kuuluviin kulujaksotuksiin ja sisälsivät mm. siirtosaamisia toimituista sanoma- ja aikakauslehdistä.

18. Rahavarat

Rahavarat taseessa, milj. euroa	2011	2010
Käteinen raha ja pankkitilit	108,0	55,5
Talletukset	8,0	8,5
Yhteensä	116,0	64,0

Talletukset sisältävät yli yön talletuksia ja rahamarkkinasijoituksia, joiden maturiteetti on alle kolme kuukautta. Talletusten keskimääräinen maturiteetti on hyvin lyhyt, ja talletusten käypä arvo vastaa olennaisilta osin kirjanpitoarvoa.

Rahavirtalaskelman mukaiset rahavarat, milj. euroa	2011	2010
Rahavarat taseessa	116,0	64,0
Luotolliset sekkitilit	-22,5	-22,9
Yhteensä	93,5	41,1

Rahavirtalaskelman mukaiset rahavarat sisältävät rahat ja pankkisaamiset sekä luotolliset sekkitilit.

19. Oma pääoma

	Osakkeiden lukumäärä, 1 000 kpl		Osakepääoma ja rahastot, milj. euroa		
	Kaikki osakkeet	Yhteensä	Osakepääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Yhteensä
1.1.2010	161 817	161 817	71,3	188,8	260,1
Osakemerkintä optioilla *	994	994		14,5	14,5
31.12.2010	162 811	162 811	71,3	203,3	274,6
Osakemerkintä optioilla **	2	2		0,0	0,0
31.12.2011	162 812	162 812	71,3	203,3	274,6

* Sisältää 789 849 osaketta, jotka rekisteröitiin 10.1.2011.

** Sisältää 1 500 osaketta, jotka rekisteröitiin 3.1.2012.

Enimmäisosakepääoma on yhteensä 300,0 milj. euroa (2010: 300,0 milj. euroa). Osakkeilla ei ole nimellisarvoa eikä kirjanpidollinen vasta-arvo ole käytössä. Kaikki osakkeet on maksettu täysimääräisesti.

OMAT OSAKKEET

Sanoma mitätöi hallussaan olleet 2 425 000 omaa osaketta helmikuussa 2009. Tämän jälkeen Sanomalla ei ole ollut hallussaan omia osakkeita.

SIJOITETUN VAPAAN OMAN PÄÄOMAN RAHASTO

Sijoitetun vapaan oman pääoman (SVOP) rahasto sisältää muut oman pääoman luonteiset sijoitukset ja osakkeiden merkintähinnan siltä osin, kun sitä ei nimenomaisen päätöksen mukaan merkitä osakepääomaan. Vuoden 2008 varsinaisen yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti optio-ohjelmien perusteella tehdyistä osakemerkinnöistä saadut maksut merkitään 1.4.2008 jälkeen kokonaisuudessaan sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

1.4.2008 yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti ylikurssirahastoa alennettiin tilikaudella 2008 siirtämällä kaikki yhtiökokouspäivänä ylikurssirahastossa olleet varat yhtiön sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Ylikurssirahaston alentaminen tapahtui vastikkeetta, eikä se vaikuttanut yhtiön osakkeiden lukumäärään, osakkeiden tuottamiin oikeuksiin, osakkeenomistajien suhteelliseen omistukseen yhtiössä tai yhtiön liikkeeseen laskemien optio-oikeuksien ehtoihin.

MUUNTOEROT

Muuntoerot sisältävät ulkomaisten konserniyhtiöiden tilinpäätösten muuntamisesta toimintaväliltä euroiksi syntyneet muuntoerot.

MUUT RAHASTOT

Muut rahastot käsittää suojausrahaston. Suojausrahasto sisältää rahan virran suojausena käytettävien johdannaisinstrumenttien kertyneet käypien arvojen muutosten tehokkaat osuudet.

20. Osakeoptiot

Sanomalla oli tilikauden 2011 aikana käytössä kuusi optio-ohjelmaa: varsinaisen yhtiökokouksen 30.3.2004 valtuutuksen nojalla käyttöön otettu Optiojärjestelmä 2004, varsinaisen yhtiökokouksen 4.4.2007 valtuutuksen nojalla käyttöön otetut Optiojärjestelmä 2007, Optiojärjestelmä 2008 ja Optiojärjestelmä 2009 sekä varsinaisen yhtiökokouksen 8.4.2010 valtuutuksen nojalla käyttöön otetut Optiojärjestelmä 2010 ja Optiojärjestelmä 2011. Optio-oikeuksia jaetaan hallituksen päätöksen mukaisesti Sanoma-konsernin avainhenkilöille.

OPTIOJÄRJESTELMÄ 2004

Järjestelmään kuuluu enintään 4 500 000 optio-oikeutta, joista jokainen oikeuttaa yhteen Sanoman osakkeeseen. Optio-oikeudet 2004 jaettiin kolmessa vaiheessa vuosien 2004–2005 (optiotunnus 2004A), 2005–2006 (2004B) ja 2006–2007 (2004C) vaihteissa. Jokaisella optiotunnuksella on oikeus merkitä enintään 1 500 000 osaketta. Optio-oikeuksilla tapahtuva osakkeen merkintähinta on optiojärjestelmän ehtojen mukaisesti kaikissa vaiheissa Sanoman osakkeen keskikurssi kunkin vuoden marras–joulukuussa lisättynä 20 %:lla. Merkintähinnasta vähennetään vuosittain jaettu osinko. Osakkeen merkintähinta kirjataan 1.4.2008 pidetyn yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti kokonaisuudessaan sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Optio-oikeudet 2004B otettiin kaupankäynnin kohteeksi NASDAQ OMX Helsingin päälisalle 1.11.2008 ja osakkeiden merkintäaika ja kaupankäynti päättyivät 30.11.2011. Optio-oikeudet 2004C otettiin kaupankäynnin kohteeksi NASDAQ OMX Helsingin päälisalle 1.11.2009.

Jakamattomat ja yhtiölle palautuneet optio-oikeudet joko mitätöidään tai varastoidaan Sanoman kokonaan omistamalle tytäryhtiölle Lastanet Oy:lle käytettäväksi myöhemmin Sanoman hallituksen päätösten mukaisesti.

OPTIOJÄRJESTELMÄ 2007

Optiojärjestelmä 2007:ään kuuluu enintään yhteensä 1 500 000 optio-oikeutta. Optio-oikeudet oikeuttavat merkitsemään yhteensä enintään 1 500 000 yhtiön uutta tai yhtiön hallussa olevaa osaketta. Optiojärjestelmä 2007 perusteella merkittävien osakkeiden alkuperäinen merkintähinta optio-ohjelmasta päätettäessä 19.12.2007 oli 24,26 euroa. Merkintähinnasta vähennetään vuosittain maksetut osingot tai vastaavat vapaan oman pääoman palautukset. Optio-oikeuksilla merkittävien osakkeiden merkintäaika on 1.11.2010–30.11.2013. Osakkeen merkintähinta kirjataan sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

OPTIOJÄRJESTELMÄ 2008

Optiojärjestelmä 2008:aan kuuluu enintään yhteensä 1 700 000 optio-oikeutta. Optio-oikeudet oikeuttavat merkitsemään yhteensä enintään 1 700 000 yhtiön uutta tai yhtiön hallussa olevaa osaketta. Sanoma Oyj:n hallitus päätti 19.12.2008 jakaa yhteensä 1 335 750 optio-oikeutta 287:lle Sanoma Oyj:n ja sen tytäryhtiöiden johtohenkilölle. Loput optio-oikeudet, 364 250 kappaletta, annettiin yhtiön kokonaan omistamalle tytäryhtiölle Lastanet Oy:lle mahdollista myöhempää käyttöä varten. Optio-oikeudella 2008 merkittävän osakkeen merkintähinta on Sanoman osakkeen vaihdolla painotettu keskikurssi NASDAQ OMX Helsingissä 1.11.–31.12.2008 lisättynä 20 %:lla. Optio-oikeudella merkittävän osakkeen merkintähinnaksi tuli 12,25 euroa. Merkintähinnasta

Optio-oikeudet								
Perustiedot	2004A	2004B	2004C	2007	2008	2009	2010	2011
Optioiden maksimimäärä, kpl	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 700 000	1 800 000	1 600 000	1 700 000
Merkittäviä osakkeita per optio, kpl	1	1	1	1	1	1	1	1
Alkuperäinen merkintähinta, euroa	19,92	23,25	25,21	24,26	12,25	17,41	19,51	10,35
Osinko-oikaisu	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä
Merkintähinta 31.12.2005, euroa *	19,12	23,25	---	---	---	---	---	---
Merkintähinta 31.12.2006, euroa *	18,22	22,35	25,21	---	---	---	---	---
Merkintähinta 31.12.2007, euroa *	17,27	21,40	24,26	24,26	---	---	---	---
Merkintähinta 31.12.2008, euroa *	16,27	20,40	23,26	23,26	12,25	---	---	---
Merkintähinta 31.12.2009, euroa *	15,37	19,50	22,36	22,36	11,35	17,41	---	---
Merkintähinta 31.12.2010, euroa *	14,57	18,70	21,56	21,56	10,55	16,61	19,51	---
Merkintähinta 31.12.2011, euroa *		17,60	20,46	20,46	9,45	15,51	18,41	10,35
Merkintäaika alkaa, (vapautuminen)	1.11.2007	1.11.2008	1.11.2009	1.11.2010	1.11.2011	1.11.2012	1.11.2013	1.11.2014
Merkintäaika päättyy, (raukeaminen)	30.11.2010	30.11.2011	30.11.2012	30.11.2013	30.11.2014	30.11.2015	30.11.2016	30.11.2017
Juoksuaikaa jäljellä 31.12.2011, vuotta	päättynyt	päättynyt	0,9	1,9	2,9	3,9	4,9	5,9
Henkilöitä 31.12.2011	0	0	190	191	210	239	254	234

* Merkintähinnasta vähennetään vuosittain jaettu osinko. Tilikaudelta 2010 maksettiin osinkoa 1,10 euroa osakkeelta (täsmäytyspäivä 8.4.2011). Tilikaudelta 2009 maksettiin osinkoa 0,80 euroa osakkeelta (täsmäytyspäivä 13.4.2010).

vähennetään vuosittain maksetut osingot ja vastaavat oman pääoman palautukset. Optio-oikeuksilla merkittävien osakkeiden merkintäaika on 1.11.2011–30.11.2014. Osakkeen merkintähinta kirjataan sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

OPTIOJÄRJESTELMÄ 2009

Optiojärjestelmä 2009:ään kuuluu enintään yhteensä 1 800 000 optio-oikeutta. Optio-oikeudet oikeuttavat merkitsemään yhteensä enintään 1 800 000 yhtiön uutta tai yhtiön hallussa olevaa osaketta. Sanoma Oyj:n hallitus päätti 18.12.2009 jakaa yhteensä 1 395 400 optio-oikeutta 297:lle Sanoma Oyj:n ja sen tytäryhtiöiden johtohenkilölle. Loput optio-oikeudet, 404 600 kappaletta, annettiin yhtiön kokonaan omistamalle tytäryhtiölle Lastannet Oy:lle mahdollista myöhempää käyttöä varten. Optio-oikeuksien jakamiseen yhtiön toimitusjohtajalle, johtoryhmän jäsenille ja erikseen määritellyille ylimmille johtohenkilöille liittyy velvoite omistaa yhtiön osakkeita. Optio-oikeudella 2009 merkittävän osakkeen merkintähinta on Sanoman osakkeen vaihdolla painotettu keskimurssi NASDAQ OMX Helsingissä 1.11.–31.12.2009 lisätynä 20 %:lla. Optio-oikeudella merkittävän osakkeen merkintähinnaksi tuli 17,41 euroa, ja merkintähinnasta vähennetään vuosittain maksetut osingot ja vastaavat oman pääoman palautukset. Optio-oikeuksilla merkit-

tävien osakkeiden merkintäaika on 1.11.2012–30.11.2015. Osakkeen merkintähinta kirjataan sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

OPTIOJÄRJESTELMÄ 2010

Optiojärjestelmä 2010:een kuuluu enintään yhteensä 1 600 000 optio-oikeutta. Optio-oikeudet oikeuttavat merkitsemään yhteensä enintään 1 600 000 yhtiön uutta tai yhtiön hallussa olevaa osaketta. Sanoma Oyj:n hallitus päätti 22.12.2010 jakaa yhteensä 1 369 200 optio-oikeutta 294:lle Sanoma Oyj:n ja sen tytäryhtiöiden johtohenkilölle. Loput optio-oikeudet, 230 800 kappaletta, annettiin yhtiön kokonaan omistamalle tytäryhtiölle Lastannet Oy:lle mahdollista myöhempää käyttöä varten. Optio-oikeuksien jakamiseen yhtiön toimitusjohtajalle, johtoryhmän jäsenille ja erikseen määritellyille ylimmille johtohenkilöille liittyy velvoite omistaa yhtiön osakkeita. Optio-oikeudella 2010 merkittävän osakkeen merkintähinta on Sanoman osakkeen vaihdolla painotettu keskimurssi NASDAQ OMX Helsingissä 1.11.–31.12.2010 lisätynä 20 %:lla. Optio-oikeudella merkittävän osakkeen merkintähinnaksi tuli 19,51 euroa, ja merkintähinnasta vähennetään vuosittain maksetut osingot ja vastaavat oman pääoman palautukset. Optio-oikeuksilla merkittävien osakkeiden merkintäaika on 1.11.2013–30.11.2016. Osakkeen merkintähinta kirjataan sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Optio-oikeudet									
Muutokset 2011	2004A	2004B	2004C	2007	2008	2009	2010	2011	Yhteensä
Jaetut 1.1.	1 165 600	1 168 300	1 300 900	1 380 450	1 399 250	1 408 400	1 369 200	0	9 192 100
Palautuneet 1.1.	93 200	140 600	153 700	215 200	61 700	12 000	0	0	676 400
Mitätöidyt 1.1.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Osakkeiksi merkityt 1.1.	993 699	0	0	0	0	0	0	0	993 699
Ulkona 1.1.	0	1 027 700	1 147 200	1 165 250	1 337 550	1 396 400	1 369 200	0	7 443 300
Varastossa 1.1.	0	472 300	352 800	334 750	362 450	403 600	230 800	0	2 156 700
Tilikaudella jaetut							3 000	1 355 500	1 358 500
Tilikaudella palautuneet			37 000	151 600	227 600	233 900	134 200		784 300
Tilikaudella mitätöidyt									0
Tilikaudella osakkeiksi merkityt					1 500				1 500
Merkintäjaksos vaihdolla painotettu osakkeen keskimurssi, euroa *		12,57	12,26	12,26	---	---	---	---	---
Tilikaudella rauenneet		1 027 700							1 027 700
Jaetut 31.12.	1 165 600	1 168 300	1 300 900	1 380 450	1 399 250	1 408 400	1 372 200	1 355 500	10 550 600
Palautuneet 31.12.	93 200	140 600	190 700	366 800	289 300	245 900	134 200	0	1 460 700
Mitätöidyt 31.12.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Osakkeiksi merkityt 31.12.	993 699	0	0	0	1 500	0	0	0	995 199
Ulkona 31.12.	0	0	1 110 200	1 013 650	1 108 450	1 162 500	1 238 000	1 355 500	6 988 300
Varastossa 31.12.	0	0	389 800	486 350	590 050	637 500	362 000	344 500	2 810 200
Optioista sitouttavia 31.12.2011 **	0	0	0	0	0	1 162 500	1 238 000	1 355 500	3 756 000

* Sanoman osakkeen vaihdolla painotettu keskimurssi tammi-joulukuussa 2009 (2004A ja 2004B) sekä marras-joulukuussa 2009 (2004C).

** Sitouttamisajanjakso alkaa option myöntämishetkestä ja päättyy merkintäajan alkamiseen.

OPTIOJÄRJESTELMÄ 2011

Optiojärjestelmä 2011:een kuuluu enintään yhteensä 1 700 000 optio-oikeutta. Optio-oikeudet oikeuttavat merkitsemään yhteensä enintään 1 700 000 yhtiön uutta tai yhtiön hallussa olevaa osaketta. Sanoma Oyj:n hallitus päätti 20.12.2011 jakaa yhteensä 1 355 500 optio-oikeutta 234:lle Sanoma Oyj:n ja sen tytäryhtiöiden johtohenkilölle. Loput optio-oikeudet, 344 500 kappaletta, annettiin yhtiön kokonaan omistamalle tytäryhtiölle Lastannet Oy:lle mahdollista myöhempää käyttöä varten. Optio-oikeuksien jakamiseen yhtiön toimitusjohtajalle, johtoryhmän jäsenille ja erikseen määritellyille ylimmille johtohenkilöille liittyy velvoite omistaa yhtiön osakkeita. Optio-oikeudella 2011 merkittävän osakkeen merkintähinta on Sanoman osakkeen vaihdolla painotettu keskikurssi NASDAQ OMX Helsingissä 1.11.–31.12.2011 lisättyinä 20 %:lla. Optio-oikeudella merkittävän osakkeen merkintähinnaksi tuli 10,35 euroa, ja merkintähinnasta vähennetään vuosittain maksetut osingot ja vastaavat oman pääoman palautukset. Optio-oikeuksilla merkittävien osakkeiden merkintäaika on 1.11.2014–30.11.2017. Osakkeen merkintähinta kirjataan sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

⊕ Tarkemmat tiedot optioista on esitetty oheisissa taulukoissa. Tiedot johdon omistuksista on esitetty liitetiedossa 31. Muutokset johdon omistuksissa tilikauden aikana esitetään sisäpiirirekisterissä osoitteessa Sanoma.com.

KÄYVÄN ARVON MÄÄRITTÄMINEN

Optio-oikeuksien käypä arvo on määritetty Black–Scholes-optiohinnoittelumallilla. Optio-oikeuksille määritellään niiden myöntämishetkellä käypä arvo, joka kirjataan henkilöstökuluihin optio-oikeuksien sitouttamisajanjaksolle. Myöntämishetki on hallituksen päätöspäivä. IFRS-säännösten mukaisesti niitä optio-oikeuksia, jotka on myönnetty ennen 7.11.2002, ei ole kirjattu kuluksi tilinpäätökseen. Tilikaudella 2011 optio-oikeuksien vaikutus konsernin tulokseen on 3,5 milj. euroa (2010: 3,6 milj. euroa).

Black–Scholes-mallin keskeisimmät oletukset

	2011	2010
Jaetut optiot, kpl	1 358 500	1 423 200
Osakkeen kurssi antohetkellä *	8,89	16,42
Merkintähinta *	10,37	19,23
Korko *	1,8 %	2,3 %
Juoksuaika, vuotta *	5,9	5,9
Volatiliteetti *, **	26,8 %	24,0 %
Palautuvat optiot *	5,0 %	9,6 %
Osinkotuotto-oletus	---	---
Käypä arvo yhteensä, euroa	3 597 290	4 993 434

* Luvut on laskettu painotettuina keskiarvoina.

** Volatiliteetti on arvioitu osakkeen historiallisesta kurssivaihtelusta käyttäen kuukausittaisia havaintoja mahdollisimman pitkälle option juoksuaikaa vastaavalta ajalta.

Optioiden kauden aikaiset muutokset ja painotetut keskimääräiset merkintähinnat

	2011		2010	
	Määrät, kpl	Merkintähinta, euroa *	Määrät, kpl	Merkintähinta, euroa **
Jaetut 1.1.	8 026 500	18,01	7 768 900	18,07
Ulkona 1.1.	7 443 300	17,88	7 118 300	17,91
Tilikaudella jaetut	1 358 500	10,37	1 423 200	19,23
Tilikaudella palautuneet	784 300	15,44	25 800	16,10
Tilikaudella osakkeiksi merkityt	1 500	9,45	993 699	14,57
Tilikaudella rauenneet	1 027 700	17,60	506 301	14,57
Jaetut 31.12.	9 385 000	15,96	9 192 100	17,57
Ulkona 31.12.	6 988 300	15,57	7 443 300	17,88

* Merkintähintana on käytetty tilikauden alussa 31.12.2010 tilannetta. Tilikauden muutoksissa on otettu huomioon osinko-oikaisu ja käytetty 31.12.2011 tilannetta.

** Merkintähintana on käytetty tilikauden alussa 31.12.2009 tilannetta. Tilikauden muutoksissa on otettu huomioon osinko-oikaisu ja käytetty 31.12.2010 tilannetta.

21. Varaukset

Varausten muutokset, milj. euroa	Rakennejärjestelyvaraukset	Muut varaukset	Yhteensä
1.1.2011	11,4	11,5	22,9
Kurssierot		-0,1	-0,1
Liiketoimintojen hankinta	0,0	0,8	0,8
Lisäykset	8,7	3,5	12,1
Käytetyt varaukset	-6,7	-4,5	-11,2
Käyttämättömien varausten peruutukset	0,0	-2,9	-2,9
31.12.2011	13,4	8,3	21,6

Varausten kirjanpitoarvot, milj. euroa	2011	2010
Pitkäaikaiset	6,3	7,3
Lyhytaikaiset	15,3	15,6
Yhteensä	21,6	22,9

Varausten määrät perustuivat tilinpäätöshetken parhaaseen arvioon. Rakennejärjestelyvaraukset liittyivät pääosin Media-segmenttiin kuuluvien liiketoimintojen rakennejärjestelyihin. Muut varaukset sisältävät asiakassopimuksiin liittyviä varauksia sekä muita pienempiä varauksia. Varausten peruutus oli seurausta toteutuvien kulujen uudelleenarvioinnista. Yksittäiset varaukset eivät olleet konsernin kannalta merkittäviä.

22. Korollinen vieras pääoma

Korollinen vieras pääoma, milj. euroa	2011	2010
Pitkäaikaiset jaksotettuun hankintamenoön arvostetut rahoitusvelat		
Lainat rahoituslaitoksilta	1 079,3	427,6
Eläkelainat	0,3	0,2
Rahoitusleasingvelat	13,1	33,4
Muut velat	8,6	11,2
Yhteensä	1 101,2	472,5
Lyhytaikaiset jaksotettuun hankintamenoön arvostetut rahoitusvelat		
Lainat rahoituslaitoksilta	349,5	0,4
Yritystodistukset	252,5	436,0
Rahoitusleasingvelat	1,8	4,4
Muut velat	22,2	28,6
Yhteensä	626,0	469,4
Yhteensä	1 727,2	941,9

Korollisten velkojen käyvät arvot eivät poikenneet olennaisesti kirjanpitoarvoista.

LAINAT RAHOITUSLAITOKSILTA

Konsernin lainat rahoituslaitoksilta koostuivat syndikoidusta pitkäaikaisesta rahoituslimitistä, syndikoiduista lainoista sekä kahdenkeskisistä pankkien myöntämistä limiiteistä. Ne lainat, joiden lyhentämissuunnitelmaa ei ole etukäteen määriteltä, on esitetty kokonaisuudessaan pitkäaikaisessa vieraassa pääomassa. Lainat on arvostettu taseessa jaksotettuun hankintamenoön.

Lainojen keskimääräinen korkoprosentti tilikauden aikana rahoitusleasingvelkoja lukuunottamatta oli 1,6 % (2010: 0,8 %).

YRITYSTODISTUKSET

Sanomalla on sekä kotimainen että ulkomainen yritystodistusohjelma, joilla katetaan konsernin lyhytaikaisia rahoitustarpeita. Yritystodistukset jaksotetaan diskontattuun nykyarvoon ja lainanhoitokulut kirjataan epäolennaisuuden perusteella heti kuluksi.

RAHOITUSLEASINGVELAT

Rahoitusleasingvelat, milj. euroa	2011	2010
Vähimmäisvuokrien kokonaismäärä		
Enintään 1 vuoden kuluessa	2,0	5,4
1–5 vuoden kuluttua	5,8	18,5
Yli 5 vuoden kuluttua	12,5	24,9
Yhteensä	20,3	48,7
Vähimmäisvuokrien nykyarvo		
Enintään 1 vuoden kuluessa	1,3	3,8
1–5 vuoden kuluttua	3,5	14,1
Yli 5 vuoden kuluttua	10,0	19,8
Yhteensä	14,9	37,8
Tulevaisuudessa kertyvät rahoituskulut	5,4	10,9

Sanoma-konsernin merkittävimmät rahoitusleasingvastuut liittyivät toimitiloihin.

23. Ostovelat ja muut velat

Ostovelat ja muut velat, milj. euroa	2011	2010
Pitkäaikaiset		
Siirtovelat	25,4	0,9
Saadut ennakot	0,1	
Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat muut rahoitusvelat	13,3	18,9
Yhteensä	38,9	19,9
Lyhytaikaiset		
Lyhytaikaiset jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat rahoitusvelat		
Ostovelat	220,3	172,5
Muut velat	76,4	59,8
Johdannaissopimukset, suojauslaskenta	14,0	0,2
Johdannaissopimukset, muut	0,2	
Siirtovelat	310,1	275,6
Saadut ennakot	204,8	191,3
Yhteensä	825,8	699,4
Lyhytaikaiset osakkuusyrityksille		
Ostovelat	0,7	6,8
Muut velat	0,7	0,2
Yhteensä	1,5	7,0
Yhteensä	864,7	719,3

JOHDANNAISSOPIMUKSET

Johdannaissopimukset sisältävät johdannaisia, jotka arvostetaan taseessa käypään arvoon

⊕ Johdannaisten käyvät arvot esitetään liitetiedossa 27.

SIIRTOVELAT

Siirtovelkojen olennaisimmat erät sisälsivät henkilöstökulujaksotuksia ja tekijänpalkkiovelkoja sekä tavanomaisia liiketoimintaan kuuluvia kulujaksotuksia.

24. Vastuusitoumukset

Vastuusitoumukset, milj. euroa	2011	2010
Omasta puolesta annetut vastuusitoumukset		
Kiinnitykset	9,7	20,6
Pantit	2,5	6,7
Muut	0,3	0,6
Yhteensä	12,5	27,8
Osakkuusyritysten puolesta annetut vastuusitoumukset		
Takaukset		10,5
Yhteensä		10,5
Muiden puolesta annetut vastuusitoumukset		
Takaukset		0,0
Yhteensä		0,0
Muut vastuut		
Vastuut muista vuokrasopimuksista (liitetieto 25)	196,1	249,1
Rojaltit	19,8	23,5
Muut vastuut	51,3	26,9
Yhteensä	267,2	299,5
Yhteensä	279,7	337,8

Yhteisyritysten vastuusitoumukset sisältyvät konsernin vastuusitoumuksiin suhteellisella yhdistelymenetelmällä omistusosuuden mukaisesti. Konsernin vastuusitoumukset sisälsivät yhteensä yhteisyritysten vastuusitoumuksia 10,5 milj. euroa (2010: 6,9 milj. euroa).

RIITA-ASIAT JA OIKEUSPROSESSIT

Sanoma-konsernilla ei ollut käynnissä olennaisia riita-asioita tai oikeusprosesseja tilikauden aikana eikä vertailuvuonna. Konsernin yhtiöillä on tavanomaiseen liiketoimintaan kuuluvia satunnaisia riita-asioita tai oikeudenkäyntimenettelyjä, joiden lopputuloksilla konsernin johto ei arvioi olevan olennaista vaikutusta konsernin taloudelliseen asemaan tai liiketoiminnan tulokseen.

25. Muut vuokrasopimukset

Ei-purettavissa olevat vähimmäisvuokravastuut erääntymisajoin, milj. euroa	2011	2010
Enintään 1 vuoden kuluessa	52,0	61,2
1–5 vuoden kuluttua	114,7	145,9
Yli 5 vuoden kuluttua	29,4	42,1
Yhteensä	196,1	249,1

Vuokravastuut sisältävät sekä toimitilavastuita että muita vuokrasopimuksia.

Ei-purettavissa olevista vuokrasopimuksista saatavat vähimmäisvuokrat erääntymisajoin, milj. euroa	2011	2010
Enintään 1 vuoden kuluessa	1,4	3,0
1–5 vuoden kuluttua	1,4	3,7
Yli 5 vuoden kuluttua	0,8	0,1
Yhteensä	3,5	6,8

Vähimmäisvuokriin ei sisällynyt saamia alivuokrasopimuksista (2010: 1,8 milj. euroa).

26. Rahoitusriskien hallinta

Konsernin emoyhtiön rahoitusyksikkö vastaa keskitetysti konsernin rahoituksesta. Rahoitusyksikkö toimii operatiivisten yksiköiden vastapuolena ja hoitaa keskitetysti ulkoisen rahoituksen sekä vastaa rahavarojen hoidosta ja ulkoisista suojaustoimenpiteistä. Keskittämisen tavoitteena on ehdoiltaan joustava ja kilpailukykyinen rahoitus, kassanhallinnan optimointi ja kustannussäästöt sekä tehokas rahoitusriskien hallinta. Sanoman rahoitusriskejä ovat korko-, valuutta-, likviditeetti- ja luottoriskit. Riskienhallinnan tavoitteena on suojata konsernia olennaisia riskejä vastaan. Sanoman hallitus on vahvistanut yksikön toimintaohjeet konsernin rahoituspolitiikassa.

Sanoma-konsernilla on vahva, vakaa ja hyvin ennustettavissa oleva kassavirta, joka olennaisesti vähentää likviditeettiriskiä. Sanoman keskipitkän aikavälin tavoitteena on, taloudellisen joustavuuden varmistamiseksi, palauttaa pääoman rakenne, joka vastaa investment grade -luokitusta. Tällä varmistetaan kustannuksiltaan edullisen rahan saavuus. Rahoitusriskejä voidaan hallita erilaisilla rahoitusinstrumenteilla ja johdannaisilla, joiden käyttö, vaikutus ja markkina-arvostus ovat selkeästi todettavissa.

Tilikauden aikana konserni käytti korko- ja valuuttavaihtosopimuksia rahoitusriskeiltä suojautumiseen.

KORKORISKI

Konsernin korkoriski muodostuu pääosin lainasalkun vaihtuvakorkoisten lainojen viitekorkojen ja marginaalien muutoksista. Korkoriskiä voidaan hallita pitämällä osa lainoista kiinteäkorkoisina. Korkoriskiltä voidaan suojautua lisäksi käyttämällä korkojohdannaisia.

Lainasalkku korkokannan mukaan, milj. euroa	2011	2010
Vaihtuvakorkoiset	1 675,6	892,3
joista koronvaihtosopimuksella muunnettu kiinteäkorkoisiksi	640,0	100,0
Kiinteäkorkoiset	51,6	49,6
Yhteensä	1 727,2	941,9

Vaihtuvakorkoisten lainojen korkoherkkyys	2011	2010
Arvo, milj. euroa	1 675,6	892,3
joista koronvaihtosopimuksella muunnettu kiinteäkorkoisiksi	640,0	100,0
Arvo koronvaihtosopimuksen vaikutus huomioituna, milj. euroa	1035,6	792,3
Keskimääräinen duraatio, vuotta	0,1	0,1
Keskikorko, %	2,5	1,2
Korkoherkkyys, milj. euroa *	9,3	7,2

* Korkoherkkyys on laskettu olettamalla, että korkokäyrä nousee 1 %. Herkkyys kuvaa tulosvaikutusta ennen veroja.

VALUUTTARISKI

Pääosa konsernin liiketoiminnan kassavirrasta on euromääräistä. Konserni on kuitenkin alttiina transaktioriskille, joka syntyy eri valuutoissa olevista tulojen ja menojen rahavirroista. Konserniyhtiöt vastaavat omaan liiketoimintaansa liittyvän transaktioriskin seuraamisesta ja suojaamisesta konsernin rahoituspolitiikan mukaisesti. Euroalueen ulkopuolisten maiden (maat, joissa valuutta ei ole sidottuna euroon) liiketoimintojen osuus liikevaihdosta on 12 % (2010: 12 %) ja koostuu pääasiassa Venäjän ruplan, Unkarin forintin, Puolan zlotyn sekä Tšekin korunan määräisistä myyntivaluutoista. SBS:n Belgian ja Hollannin tv-toimintojen hankinta kasvatti konsernin transaktioriskiä huomattavasti. Merkittävin osa vuoden 2012 transaktioriskistä syntyykin Yhdysvaltain dollarin määräisistä ohjelma-oikeuksien ostoista. Konserni otti vuoden 2011 neljännellä neljänneksellä käyttöön valuuttavaihtosopimukset suojautuakseen transaktioriskiltä.

Konserni on alttiina myös translaatoriskille, joka syntyy ulkomaisten tytäryhtiöiden tuloslaskelma- ja tase-erien muuntamisesta euroiksi. Jos raportointivaluutat heikentyisivät 10 % euroon nähden, vaikutus liikevaihtoon olisi -30,3 milj. euroa (perustuen 31.12.2011 lukuihin). Jos raportointivaluutat vahvistuisivat 10 % euroon nähden, vaikutus liikevaihtoon olisi 37,0 milj. euroa. Valuuttamarkkinoiden kehittymättömyys Venäjällä ja itäisessä Keski-Euroopassa heikentää suojausmahdollisuuksia. Toimintaan liittyviltä talouspoliittisilta riskeiltä ei suojauduta finanssi-

teknisesti. Merkittävät valuuttakurssimuutokset Venäjällä ja itäisessä Keski-Euroopassa saattavat kuitenkin vaikuttaa kyseisen alueen liiketoimintaan kohdistuviin liikearvoihin. Translaatoriskistä ei suojattu tilikaudella 2011.

LIKVIDITEETTIRISKI

Likviditeetti- eli maksuvalmiusriski liittyy velkojen hoitoon, investointien maksuun ja käyttöpääoman riittävyyteen. Tilikauden aikana konserni nosti 859 milj. euroa uutta lainaa SBS:n Belgian ja Hollannin televisiotoimintojen yrityskaupan rahoittamiseen, mikä lisäsi konsernin velkaantuneisuutta merkittävästi. Sanoma pyrkii minimoimaan maksuvalmiusriskinsä turvaamalla riittävän tulorahoituksen, ylläpitämällä riittävät komitoidut luottolimitit, käyttämällä rahoituksen hankinnassa useita rahoituslaitoksia ja rahoitusmuotoja, sekä jakamalla lainojen takaisinmaksuohjelmat eri kalenterivuosille. Nostamattomia komitoiduita luottolimiittejä tulee olla riittävästi kattamaan suunnitellut rahoitustarpeet, lainojen lyhennyserät, sekä liikkeeseenlasketut yritystodistuslainat. Likviditeettiriskiä seurataan päivittäin kahden viikon ennusteella ja kuukausittain 12 kuukauden rullaavilla ennusteilla.

Lisäksi Sanoma-konsernin rahoituspolitiikka määrittelee vähimmäisvaatimukset kassareserville.

Konsernin rahoitusohjelmat 2011, milj. euroa	Limittien määrä	Limiteistä käyttämättä
Rahoituslimiitti (komittoitu)	1 931,0	542,0
Yritystodistusohjelmat	1 100,0	847,5
Sekkitililimitit	64,0	41,5

Komitoidusta rahoituslimiiteistä (yhteensä 1 931,0 milj. euroa) 562,8 milj. euroa erääntyy 2012, 759,8 milj. euroa 2013, 247,8 milj. euroa 2014 ja 97,8 milj. euroa 2015. Konsernin rahoitussopimuksiin liittyy tavantomaisia kovenantteja, jotka koskevat mm. rahoittajien asemaa, eräitä taloudellisia tunnuslukuja sekä panttien ja kiinnitysten käyttöä. Vuonna 2011 konserni täytti selvästi kovenanttien asettamat vaatimukset.

Rahoitusvelat, milj. euroa	2011				2010			
	Pääoma	Pääoma korkoineen	Limiteistä nostamatta	Yhteensä	Pääoma	Pääoma korkoineen	Limiteistä nostamatta	Yhteensä
Lainat rahoituslaitoksilta	1 428,8	1 430,4	583,5	2 013,9	428,0	428,6	648,1	1 076,7
Yritystodistusohjelma	252,5	253,8		253,8	436,0	437,7		437,7
Rahoitusleasingvelat	14,9	15,0		15,0	37,6	37,8		37,8
Muut korolliset velat	35,0	35,1		35,1	40,3	40,4		40,4
Ostovelat ja muut velat	332,8	332,8		332,8	251,3	251,3		251,3
Johdannaisinstrumentit	9,6	11,5		11,5	0,1	0,1		0,1
Yhteensä	2 073,6	2 078,6	583,5	2 662,1	1 193,3	1 195,9	648,1	1 844,0

Rahoitusvelkojen maturiteetit, milj. euroa	2012	2013	2014	2015	2016	2017–	Yhteensä
Lainat rahoituslaitoksilta	358,2	632,4	102,4	102,4	220,2	14,8	1430,4
Yritystodistusohjelma	253,8						253,8
Rahoitusleasingvelat	1,5	1,5	1,5	1,5	1,4	7,6	15,0
Muut korolliset velat	22,5	0,4	12,2				35,1
Ostovelat ja muut velat	297,5	18,2	8,8	3,2	2,0	3,1	332,8
Johdannaisinstrumentit	5,0	4,6	1,9				11,5
Yhteensä	938,5	657,1	126,8	107,1	223,6	25,5	2 078,6

LUOTTORISKI

Sanoman luottoriskit liittyvät operatiiviseen liiketoimintaan. Sanoma-konsernin luottoriskikeskittymää vähentää merkittävästi konsernin monipuolinen toiminta yli 20:ssä maassa eikä mikään yksittäinen asiakas tai asiakasryhmä muodostu konsernin kannalta merkittäväksi. Liiketoimintaan liittyvät luottoriskit ovat operatiivisten yksiköiden vastuulla. Konsernin rahoituspolitiikka määrittelee rahoitustransaktioiden

vastapuolien luottokelpoisuusvaatimukset sekä sijoitusperiaatteet. Merkittävimmät vastapuoliriskit liittyvät rahoittajapankkien vakavaraisuuteen. Konsernilla on useita rahoitustransaktioiden vastapuolia ja siten vastapuoliriskiä voidaan pitää tehokkaasti hajautettuna.

Myyntisaamisten ja muiden saamisten tasearvot kuvaavat parhaiten sitä rahamäärää, joka saamisista arvioidaan kertyvän. Myyntisaamisten ikäjakauma on esitetty seuraavassa taulukossa.

Myyntisaamisten ikäjakauma, milj. euroa	2011			2010		
	Brutto	Arvon- alentuminen	Netto	Brutto	Arvon- alentuminen	Netto
Erääntymättömät	209,7	-0,1	209,6	197,1	-0,1	196,9
1–30 päivää erääntyneet	37,2	-0,1	37,1	50,4	-0,7	49,7
31–120 päivää erääntyneet	18,5	-1,0	17,5	27,1	-1,7	25,4
121–360 päivää erääntyneet	9,4	-2,6	6,7	9,0	-3,4	5,6
Yli vuoden erääntyneet	13,8	-8,7	5,1	14,2	-8,6	5,7
Yhteensä	288,6	-12,5	276,1	297,8	-14,5	283,4

Asiakkailta vaaditaan vakuuksia franchising-sopimuksissa ja tietyissä tilanteissa ilmoitussaatavien vakuudeksi.

➕ Myyntisaamiset ja muut saamiset esitetään liitetiedoissa 15 ja 17.

PÄÄOMARAKENTEEN HALLINTA

Sanoman keskipitkän aikavälin tavoitteena on palauttaa pääoman rakenne, joka vastaa hyvää luottoluokitustasoa (investment grade). Konserni on asettanut tavoitteekseen pitää omavaraisuusasteen yli 35 %:n ja nettovelan suhteen käyttökatteeseen (EBITDA) alle 3,5:n. Vuonna 2011 omavaraisuusaste oli 37,0 % (2010: 45,7 %) ja nettovelka/EBITDA 2,5 (2010: 1,5). SBS:n liikearvo on laskettu käyttäen täyden liikearvon menetelmää. Omavaraisuusastetta laskettaessa SBS:n vähemmistön osuus liikearvosta on kirjattu omaan pääomaan. Nettovelka/EBITDA-tunnuslukua laskettaessa ohjelmaoikeudet esitetään IFRS:n mukaan poistoina. Lisäksi EBITDA:n laskennassa on otettu huomioon tehtyjen yritysostojen- ja myyntien vaikutukset.

Nettovelka, milj. euroa	2011	2010
Korollinen velka	1727,2	941,9
Rahavarat	116,0	64,0
Yhteensä	1611,2	877,9

Sanoma-konsernilla ei ole virallista luottoluokitusta.

27. Johdannaissopimukset

Johdannaissopimusten nimellisarvot, milj. euroa	2011	2010
Koronvaihtosopimukset		
IAS 39-suojauslaskennan alaiset rahavirran suojaukset	640,0	100,0
Valuuttatermiinisopimukset		
Suojauslaskennan ulkopuolella	36,6	
Yhteensä	676,6	100,0

Sisältää bruttomääräiset nimellisarvot kaikista avoimista sopimuksista. Avoinkin oleva nimellisarvo ei välttämättä mittaa tai osoita markkinariskiä.

Johdannaissopimusten käyvät arvot, milj. euroa	2011	2010
Koronvaihtosopimukset		
IAS 39-suojauslaskennan alaiset rahavirran suojaukset	-11,5	0,1
Valuuttatermiinisopimukset		
Suojauslaskennan ulkopuolella	0,6	
Yhteensä	-10,9	0,1

Tilinpäätöshetken korkotason perusteella laskettuna rahavirran suojaukseen liittyvien johdannaissopimusten rahavirrat voivat vaikuttaa jonkin verran tilikauden tulokseen vuosina 2012–2014.

Koronvaihtosopimusten käypä arvo perustuu ennustettujen kassavirtojen diskonttaukseen.

28. Merkittävimmät tytäryhtiöt

Merkittävimmät tytäryhtiöt 31.12.2011	Emoyhtiön omistusosuus, %	Tytärkonsernin emoyhtiön omistusosuus, %	Konsernin omistusosuus, %
MEDIA			
Sanoma Media B.V., Hollanti *	100,0		100,0
Sanoma Image B.V., Hollanti *	66,7		66,7
Independent Media Holding B.V., Hollanti		100,0	100,0
Aldipress			
B.V. Aldipress, Hollanti			100,0
Sanoma Media Belgium			
Sanoma Magazines Belgium N.V., Belgia		100,0	100,0
Sanoma Media Russia & CEE			
Sanoma Magazines International B.V., Hollanti		100,0	100,0
Independent Media B.V., Hollanti			100,0
Net Info.BG AD, Bulgaria			100,0
Sanoma Media Budapest Zártkörűen Működő Részvénytársaság, Unkari			100,0
Sanoma Digital s.r.l., Romania			100,0
Sanoma Hearst Prague B.V., Hollanti			60,0
Sanoma Hearst Romania s.r.l., Romania			65,0
Sanoma Media Praha s.r.o., Tšekki			100,0
OOO United Press, Venäjä			100,0
Websitemaster a.s, Tšekki			100,0
Sanoma Media Netherlands			
Sanoma Media Netherlands B.V., Hollanti			100,0
Mood for Magazines B.V., Hollanti			100,0
Sanoma Digital The Netherlands B.V., Hollanti			100,0
SBS Broadcasting B.V., Hollanti		100,0	100,0
At Fun B.V., Hollanti		100,0	100,0
CBO Media B.V., Hollanti		100,0	100,0
Carthage I B.V., Hollanti		100,0	100,0
Hemels B.V., Hollanti			51,0
Sanoma Media Finland			
Sanoma Magazines Finland Oy, Helsinki *	100,0		100,0
Sanoma Entertainment Oy, Helsinki *	100,0		100,0
Sanoma Entertainment Finland Oy, Helsinki		100,0	100,0
Suomen Rakennuslehti Oy, Helsinki		60,0	60,0

Merkittävimmät tytäryhtiöt 31.12.2011	Emoyhtiön omistusosuus, %	Tytärkonsernin emoyhtiön omistusosuus, %	Konsernin omistusosuus, %
NEWS			
Sanoma News Oy, Helsinki *	100,0		100,0
Lehtikanta Oy, Kouvola			100,0
Netwheels Oy, Helsinki		55,8	55,8
Oikotie Oy, Helsinki		75,0	75,0
AS Sanoma Baltics, Viro		100,0	100,0
Sanoma Lehtimedia Oy, Anjalankoski		100,0	100,0
Sanomapaino Oy, Helsinki		100,0	100,0
Suorakanava Oy, Pori		100,0	100,0
LEARNING			
Sanoma Learning Oy, Helsinki*	100,0		100,0
Sanoma Invest B.V., Hollanti *	100,0		100,0
AAC Global AB, Ruotsi			100,0
AAC Global Oy, Helsinki		100,0	100,0
AAC Global UK Ltd, Iso-Britannia			100,0
Bookwell Oy, Porvoo		80,0	80,0
Esmerk Oy, Helsinki		100,0	100,0
L.C.G. Malmberg B.V., Hollanti			100,0
Nemzeti Tankönyvkiadó Rt, Unkari			99,9
Nowa Era Sp. z.o.o., Puola		100,0	100,0
NTK-Perfekt Zrt, Unkari		100,0	100,0
Perfekt Gazdasági Tanácsadó, Oktató és Kiadó Zrt., Unkari			100,0
Sanoma Utbildning AB, Ruotsi		100,0	100,0
Tankönyvmester Kft, Unkari			100,0
Uitgeverij Van In N.V., Belgia			100,0
Vulcan SP. z.o.o., Puola			100,0
Weilin+Göös Oy, Helsinki		100,0	100,0
Young Digital Planet S.A., Puola		100,0	100,0
TRADE			
Rautakirja Oy, Vantaa *	100,0		100,0
R-kioski Oy, Vantaa *	100,0		100,0
Pressco Trade Servides (PTS) Oy, Vantaa *	100,0		100,0
Kiinteistö Oy Ärrävaara, Vantaa *	100,0		100,0
UAB Impress Teva, Liettua		100,0	100,0
AB Lietuvos Spauda, Liettua			91,9
UAB Lietuvos Spaudos Vilniaus Agentura, Liettua		100,0	100,0
OÜ Lehepunkt, Viro		100,0	100,0
Rautakirja Estonia AS, Viro		100,0	100,0

* Tytärkonsernin emoyhtiö

29. Yhteisyritykset

Yhteisyritykset on sisällytetty konsernitilinpäätökseen suhteellisella yhdistelymenetelmällä omistusosuuden mukaisesti. Yritysten yhteenlasketut varat, velat, liikevaihto ja nettotulos on esitetty seuraavassa taulukossa konserniin sisältyvän osuuden mukaisesti. Henkilöstön osalta on esitetty yhtiöiden koko henkilöstömäärä.

Yhteisyritykset, milj. euroa	2011	2010
Pitkäaikaiset varat	127,2	10,7
Lyhytaikaiset varat	74,1	55,3
Pitkäaikaiset velat	52,2	4,2
Lyhytaikaiset velat	65,5	40,8
Nettovarot	83,6	21,1
Tuotot	132,0	150,8
Kulut	114,7	131,3
Tilikauden nettotulos	17,3	19,6
Henkilöstö keskimäärin (kokoaikaisiksi muutettuna)	1 517	1 812

Merkittävimmät yhteisyritykset 31.12.2011	Konsernin omistusosuus, %
MEDIA	
Independent Media Holding B.V.	
ZAO Business News Media, Venäjä	33,3
000 Fashion Press, Venäjä	50,0
000 Publishing House Independent Media, Ukraina	50,0
Sanoma Magazines International B.V.	
Adria Media Holding GmbH, Itävalta	50,0
Hearst-Sanoma Budapest Kft, Unkari	50,0
Sanoma Bliask Bulgaria A.D., Bulgaria	50,0
Magyar Előfizetői Kft., Unkari	30,0
Sanoma Media Netherlands B.V.	
AKN CV, Hollanti	25,0
Sanoma Magazines Finland Oy	
Egmont Kustannus Oy Ab, Tampere	50,0
Sanoma Oyj	
De Vijver N.V., Belgia	33,3

30. Lähipiiritapahtumat

Sanoma-konsernin lähipiiriin luetaan tytäryritykset, osakkuusyritykset ja yhteisyritykset sekä hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja johtoryhmän (EMG) jäsenet. Johdon palkat ja kompensatiot esitetään liitetiedossa 31. Liiketoimet osakkuusyritysten kanssa ja merkittävimmät osakkuusyritykset esitetään liitetiedossa 13. Tytär- ja yhteisyritystapahtumia ei esitetä lähipiiritietoina, koska ne eliminoituvat konsolidointaessa. Yhteisyritykset on käsitelty suhteellisella yhdistelytekniikalla. Yhteisyritysten toisten osapuolten tapahtumia ei myöskään eritellä lähipiiritapahtumina, koska toiset osakkaat eivät yhteishallintasopimuksen mukaisesti kuulu lähipiiriin. Merkittävimmät tytäryritykset luetaan liitetiedossa 28 ja merkittävimmät yhteisyritykset liitetiedossa 29. Sanoma-konsernissa lähipiirisäännösten piiriin kuuluu lisäksi eläkesäätiöitä, sairauskassa ja henkilöstörahoja. Eläkesäätiöitä lukuun ottamatta tapahtumat näiden tahojen kanssa eivät olleet merkittäviä. Eläkesäätiöitä kuvataan tarkemmin laadintaperiaatteissa ja eläkekirjaukset esitetään liitetiedossa 5.

Sanoma-konsernilla ei ollut tilikaudella muita merkittäviä tahoja, joiden kanssa lähipiirisuhteet täyttyisivät ja/tai olennaisia tapahtumia esiintyisi.

31. Johdon kompensatiot, etuudet ja omistukset

Johdon palkat, palkkiot ja omistukset toimielinkohtaisesti, 2011	Palkat/palkkiot (1 000 euroa)	Osakkeet, kpl	Optioiden kulukirjaus (1 000 euroa)	Optio-oikeudet, kpl					
				2004C	2007	2008	2009	2010	2011
Hallitus									
Jaakko Rauramo, puheenjohtaja	136	132 542							
Sakari Tamminen, varapuheenjohtaja	85	5 000							
Annet Aris	78								
Robert Castrén (5.4.2011 asti)	18								
Jane Erkkö	70	248 213							
Antti Herlin	72	31 800							
Paavo Hohti (5.4.2011 asti)	18								
Sirkka Hämäläinen-Lindfors	77	1 800							
Seppo Kievari	73	10 000							
Nancy McKinstry (5.4.2011 alkaen)	56								
Rafaela Seppälä	71	10 273 370							
Kai Öistämö (5.4.2011 alkaen)	50								
Yhteensä *	802								
Toimitusjohtaja									
Harri-Pekka Kaukonen	606	10 000				41 000		60 000	60 000
Yhteensä *	606		273						
Johdoryhmä									
Eija Ailasmaa (1.9.2011 asti)		21 088		37 000	37 000	40 000	40 000	40 000	
Jacqueline Cuthbert (1.7.2011 alkaen)		1 900							30 000
Jacques Eijkens		11 500		34 000	34 000	32 500	34 000	34 000	34 000
Koos Guis (1.9.2011 alkaen)				13 000	13 000	13 000	13 000	13 000	
Sven Heistermann (1.9.2011 asti)					10 000	10 000	20 000	20 000	
Kim Ignatius		10 900		20 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000
John Martin (1.9.2011 alkaen)							10 000	10 000	30 000
Dick Molman (1.9.2011 alkaen)		12 250		20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	34 000
Timo Mänty (31.3.2011 asti)				12 000	12 000				
Anu Nissinen (1.9.2011 alkaen)		10 000		7 000	8 000	30 000	30 000	30 000	30 000
Pekka Soini		7 500		12 000	14 000	13 000	13 000	30 000	30 000
Aimé Van Hecke (1.9.2011 alkaen)				10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	30 000
Yhteensä *	2 548		356						

* Palkoissa ja palkkioissa on mukana ne palkat ja palkkiot, jotka on maksettu näistä tehtävistä tilikauden aikana niitä hoitaneille henkilöille. Palkat sisältävät luontoisedut. Optioiden kulukirjaus sisältää kulukirjauksen jäsenyyden ajalta. Konsernilla ei ole avoimia saamisia tai velkoja johdolta.

Johdon palkat, palkkiot ja omistukset toimielinkohtaisesti, 2010	Palkat/palkkiot (1 000 euroa)	Osakkeet, kpl	Optioiden kulukirjaus (1 000 euroa)	Optio-oikeudet, kpl					
				2004B	2004C	2007	2008	2009	2010
Hallitus									
Jaakko Rauramo, puheenjohtaja	111	131 572							
Sakari Tamminen, varapuheenjohtaja	84	1 200							
Annet Aris	68								
Robert Castrén	71	127 845							
Jane Erkkö	72	248 213							
Antti Herlin (8.4.2010 alkaen)	50	31 800							
Paavo Hohti	72	824							
Sirkka Hämäläinen-Lindfors	74	1 500							
Seppo Kievari	71	10 000							
Rafaela Seppälä	70	11 673 370							
Yhteensä *	743								
Toimitusjohtaja									
Hannu Syrjänen	856	23 142		50 000	50 000	60 000	60 000	60 000	
Yhteensä *	856		152						
Johtoryhmä									
Eija Ailasmaa		21 088		37 000	37 000	37 000	40 000	40 000	40 000
Jacques Eijkens				10 000	34 000	34 000	34 000	34 000	34 000
Sven Heistermann						10 000	10 000	20 000	20 000
Kim Ignatius					20 000	30 000	30 000	30 000	30 000
Timo Mänty				12 000	12 000	12 000	25 000	34 000	
Anu Nissinen		5 000		6 000	7 000	8 000	30 000	30 000	30 000
Mikael Pentikäinen (1.4.2010 asti)				37 000	37 000	37 000	34 000	34 000	
Pekka Soini (1.4.2010 alkaen)				12 000	12 000	14 000	13 000	13 000	30 000
Yhteensä *	2 440		569						

* Palkoissa ja palkkioissa on mukana ne palkat ja palkkiot, jotka on maksettu näistä tehtävistä tilikauden aikana niitä hoitaneille henkilöille. Palkat sisältävät luontoisedut. Optioiden kulukirjaus sisältää kulukirjauksen jäsenyyden ajalta. Konsernilla ei ole avoimia saamia tai velkoja johdolta.

Sanoman hallitus vahvistaa toimitusjohtajan ja johtoryhmän (Executive Management Group) palkat ja edut henkilöstövaliokunnan esityksen perusteella. Toimitusjohtajalle ja johtoryhmän jäsenille maksetaan lisäksi Sanoman hallituksen vahvistaman lyhyen tähtäimen kannustejärjestelmän mukaisia kannustepalkkioita. Palkkion enimmäismäärä toimitusjohtajan osalta on 7 kuukauden kokonaispalkka ja muun ylimmän johdon osalta 6 kuukauden kokonaispalkka

Toimitusjohtaja ja johtoryhmän jäsenet ovat Sanoman optiojärjestelmien piirissä. Optio-oikeudet ovat osa konsernin kannuste- ja sitouttamisjärjestelmää, ja niiden jakamisesta päättää Sanoman hallitus.

⊕ Tiedot toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten omistamien Sanoma Oyj:n osakkeiden määrästä ja optio-oikeuksista on esitetty Sisäpiiri-osiossa. Palkitsemisen periaatteet on esitetty konsernin verkkosivuilla Hallinnointi-osiossa.

JOHDON MUUT ETUUDET

Sanoman toimitusjohtaja Harri-Pekka Kaukosen irtisanomisaika on kuusi kuukautta sekä toimitusjohtajan että yhtiön puolelta. Jos yhtiö päättää toimitusjohtajan palvelussuhteen ilman, että päättymisen johtuisi toimitusjohtajan törkeästä huolimattomuudesta, yhtiö maksaa toimitusjohtajalle irtisanomisajan palkan lisäksi erokorvauksena 12 kuukauden kokonaispalkkaa vastaavan summan. Erakorvaukseen liittyy määräaikainen kilpailukiello.

Toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten eläke-etuudet ovat nykyisin maksuperusteisia. Ennen vuotta 2009 tehdyt sopimukset ovat etuusperusteisia. Toimitusjohtajasopimuksen mukaan 1.1.2011 aloittanut Harri-Pekka Kaukonen siirtyy eläkkeelle täytettyään 63 vuotta. Hänen osaltaan vuosittain suoritettavan lisäeläkevakuutusmaksun määrä on 20 % TyELin alaisista ansiosta. Muiden johtoryhmän jäsenten eläkeikä on 60–63 vuotta. Etuusperusteisen lisäeläkejärjestelmän piirissä olevien johtoryhmän jäsenten eläkkeen määrä yhdessä lakisääteisen eläkkeen kanssa on 60 % kymmenen viimeisen täyden kalenterivuoden keskimääräisestä ansiosta.

Sanoman toimitusjohtajana 31.12.2010 asti toiminut Hannu Syrjänen siirtyi eläkkeelle 1.11.2011 täytettyään 60 vuotta. Syrjäsen eläke on etuusperusteinen ja sen määrä yhdessä lakisääteisen TyEL-eläkkeen kanssa on 60 % kymmenen viimeisen täyden kalenterivuoden keskimääräisestä ansiosta.

32. Tilinpäätöksen jälkeiset tapahtumat

Sanoman johto ei ole saanut tietoonsa tilinpäätöksen jälkeen muita sellaisia merkittäviä tapahtumia, joiden oikaisuilla olisi ollut olennaista vaikutusta tilinpäätöksen laskelmiin

Tilikauden päättymisen jälkeen ei ole myöskään tapahtunut sellaisia merkittäviä asioita, joilla olisi olennaista vaikutusta konsernin taloudelliseen asemaan.

Tunnuslukujen laskentakaavat

Oman pääoman tuotto (ROE), %	=	$\frac{\text{Tilikauden tulos}}{\text{Oma pääoma yhteensä (kuukausitaseiden keskiarvo)}} \times 100$
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	=	$\frac{\text{Tulos ennen veroja + korko- ja muut vieraan pääoman rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma - korottomat velat (kuukausitaseiden keskiarvo)}} \times 100$
Omavaraisuusaste, %	=	$\frac{\text{Oma pääoma yhteensä}}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakot}} \times 100$
Nettovelkaantumisaste, %	=	$\frac{\text{Korolliset velat - rahavarat}}{\text{Oma pääoma yhteensä}} \times 100$
Tulos/osake (EPS)	=	$\frac{\text{Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos}}{\text{Ulkona oleva osakeantioikaistu osakemäärä keskimäärin}}$
Liiketoiminnan rahavirta/osake	=	$\frac{\text{Liiketoiminnan rahavirta}}{\text{Ulkona oleva osakeantioikaistu osakemäärä keskimäärin}}$
Oma pääoma/osake	=	$\frac{\text{Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Ulkona oleva osakeantioikaistu osakemäärä tilinpäätöspäivänä}}$
Osinko tuloksesta, %	=	$\frac{\text{Osinko/osake}}{\text{Tulos/osake}} \times 100$
Osakekannan markkina-arvo	=	Ulkona oleva osakemäärä tilinpäätöspäivänä x viimeinen kaupantekokurssi tilinpäätöspäivänä
Efektiivinen osinkotuotto, %	=	$\frac{\text{Osinko/osake}}{\text{Viimeinen kaupantekokurssi tilinpäätöspäivänä}} \times 100$
Hinta/voitto -suhde (P/E)	=	$\frac{\text{Viimeinen kaupantekokurssi tilinpäätöspäivänä}}{\text{Tulos/osake}}$
Korollinen nettovelka	=	Korolliset velat - rahavarat
Kertaluonteiset erät	=	Myyntivoitot/-tappiot, rakennejärjestelykulut ja arvonalentumiset, jotka ylittävät 1 milj. euroa

Osakkeet ja osakkeenomistajat

PERUSTIEDOT OSAKKEESTA

Sanomalla on yksi osakesarja, ja kaikki osakkeet tuottavat saman ääni-oikeuden ja muut osakkeenomistajien oikeudet. Osakkeita ei koske mikään lunastus- tai suostumuslauseke tai muu siirtorajoitus. Sanoman osakkeilla ei ole määrättyä nimellisarvoa tai kirjanpitoarvoa.

Vuoden 2011 lopussa Sanoman rekisteröity osakepääoma oli 71 258 986,82 euroa ja osakkeiden lukumäärä 162 812 093 kappaletta. Luku sisältää 1 500 väliaikaista osaketta, jotka rekisteröitiin 3.1.2012.

OSAKKEIDEN JA OPTIOIDEN LISTAUS

Sanoman osake (SAA1V) ja yhtiön optiot 2004C, 2007 ja 2008 on listattu NASDAQ OMX Helsingin Kulutustavarat ja -palvelut -toimialan listalla.

Sanoman osake kuuluu NASDAQ OMX Helsingin Kulutuspalvelut-toimialaindeksiin sekä mm. OMX Helsinki Cap, OMX Helsinki-, OMXH25 ja OMX GES Sustainability Finland -indekseihin. Yhtiön osake on mukana myös esimerkiksi STOXX-indekseissä, kuten Total Market Index, Media, Nordic, Global ja 600.

Sanoman osake on ollut listoilla 1.5.1999 alkaen. Yhtiön osakkeet kuuluvat Euroclear Finland Oy:n arvo-osuusjärjestelmään.

HALLITUKSEN VALTUUTUKSET

Yhtiökokous 5.4.2011 valtuutti Sanoman hallituksen päättämään enintään 16 000 000 yhtiön oman osakkeen hankkimisesta. Valtuutus vastaa 9,8 % yhteenlasketusta äänimäärästä, johon valtuutuksen mahdollistama omien osakkeiden enimmäismäärä oikeuttaisi. Osakkeet hankitaan yhtiön vapaaseen omaan pääomaan kuuluvilla varoilla, jolloin hankinnat vähentävät yhtiön voitonjakoon käytettävissä olevia varoja. Osakkeet hankitaan yhtiön pääomarakenteen kehittämiseksi, mahdollisten yrityskauppojen tai muiden liiketoimintajärjestelyjen rahoittamiseksi tai toteuttamiseksi tai muutoin edelleen luovutettaviksi, yhtiöllä pidettäväksi tai mitätöitäviksi. Osakkeita voidaan hankkia joko kaikille osakkeenomistajille osoitetulla ostotarjouksella yhtäläisin ehdoin tai muutoin kuin osakkeenomistajien omistamien osakkeiden suhteessa osakkeiden hankintahetken markkinahintaan NASDAQ OMX Helsinki Oy:n järjestämässä julkisessa kaupankäynnissä. Valtuutus on voimassa 30.6.2012 saakka. Yhtiön hallitus ei käyttänyt tätä valtuutustaan vuonna 2011.

Lisäksi hallituksella on voimassa oleva valtuutus päättää osakeannista sekä optio-oikeuksien ja muiden osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta. Varsinaisen yhtiökokouksen 8.4.2010 antaman valtuutuksen mukaan hallitus voi päättää uusien osakkeiden antamisesta, yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden luovuttamisesta ja osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta. Valtuutuksessa ei suljeta pois hallituksen oikeutta päättää suunnatusta osakeannista. Tämän osakeantivaltuutuksen nojalla ja erityisten oikeuksien käyttämisen johdosta hallitus on oikeutettu päättämään enintään 82 000 000 uuden osakkeen antamisesta sekä enintään 5 000 000 yhtiön hallussa olevan Sanoman osakkeen luovuttamisesta. Valtuutus vastaa 35,5 % yhteenlasketusta äänimäärästä, johon valtuutuksen mahdollistama omien osakkeiden enimmäismäärä oikeuttaisi. Suunnatussa osakeannissa voidaan antaa tai luovuttaa enintään 41 000 000 osaketta. Hallitus on valtuutuksen nojalla oikeutettu antamaan enintään 5 000 000 optio-oikeutta osana yhtiön kannustinjärjestelmää. Valtuutus on voimassa 30.6.2013 saakka. Hallitus päätti tämän valtuuden nojalla 20.12.2011 Optiojärjestelmä 2011:n käyttöönotosta.

Kaupankäyntitunnukset	Osakkeet	2004C-optiot	2007-optiot	2008-optiot
NASDAQ OMX Helsinki	SAA1V	SAA1VEW304	SAA1VEW107	SAA1VEW108
Startel	SAA1V	SAA1VEW304	SAA1VEW107	SAA1VEW108
Bloomberg	SAA1V.FH	SAA1V304:FH	SAA1V107:FH	SAA1V108:FH
Reuters	SAA1V.HE	SAA1VEW304.HE	SAA1VEW107.HE	SAA1VEW108.HE

OSAKKEIDEN JA OPTIOIDEN LUKUMÄÄRÄ

Osakkeiden lukumäärä 31.12.2011

Rekisteröityjen osakkeiden lukumäärä	162 810 593
Rekisteröimättömien väliaikaisosakkeiden lukumäärä *	1 500
Lukumäärä 31.12.2011 *	162 812 093
Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä osakeantien vaikutuksella korjattuna	162 810 642

Osakkeiden ja optioiden lukumäärä **

Liikkeessä olevien osakkeiden lukumäärä 31.12.2011	162 812 093
Optiot 2004C	1 110 200
Optiot 2007	1 013 650
Optiot 2008	1 108 450
Optiot 2009	1 162 500
Optiot 2010	1 238 000
Optiot 2011	1 355 500
Liikkeessä olevien osakkeiden ja optioiden lukumäärä	169 800 393

* Väliaikaisosakkeet rekisteröitiin 3.1.2012.

** Edellyttäen, että kaikki annetut optiot muutetaan osakkeiksi.

Annettujen optioiden nojalla merkittävät osakkeet edustaisivat 4,1 % kaikista Sanoman osakkeista ja niiden tuottamista äänioikeuksista, jos kaikkia liikkeessä olevia optio-oikeuksia käytettäisiin.

Jakamatta jääneet tai palautetut optiot 2004C, 2007, 2008, 2009, 2010 ja 2011 on annettu Sanoman kokonaan omistamalle tytäryhtiölle Lastanet Oy:lle, ja Sanoman hallitus päättää myöhemmin niiden käytöstä. Nämä optiot mukaan lukien optio-ohjelmien yhteinen mahdollinen laimennusvaikutus 31.12.2011 olisi 9 800 000 osaketta, mikä on 5,7 % optioiden osakkeiksi muuttamisen jälkeisestä osakkeiden ja äänioikeuksien lukumäärästä.

OSAKEOPTIOT

Sanomalla on käytössä kuusi optio-ohjelmaa:

- varsinaisen yhtiökokouksen 30.3.2004 valtuutuksen nojalla käyttöönotettu Optiojärjestelmä 2004
- varsinaisen yhtiökokouksen 4.4.2007 valtuutuksen nojalla käyttöönotettu Optiojärjestelmä 2007
- varsinaisen yhtiökokouksen 4.4.2007 valtuutuksen nojalla käyttöönotettu Optiojärjestelmä 2008
- varsinaisen yhtiökokouksen 4.4.2007 valtuutuksen nojalla käyttöönotettu Optiojärjestelmä 2009
- varsinaisen yhtiökokouksen 8.4.2010 valtuutuksen nojalla käyttöönotettu Optiojärjestelmä 2010
- varsinaisen yhtiökokouksen 8.4.2010 valtuutuksen nojalla käyttöönotettu Optiojärjestelmä 2011.

Optio-ohjelmissa ovat mukana kaikki Sanoman strategiset liiketoimintayksiköt ja konsernin emoyhtiö. Optioita on jaettu ja jaetaan tulevaisuudessa konsernin johtohenkilöille hallituksen päätösten mukaisesti. Yhtiön palveluksessa olevien optioiden haltijoiden lukumäärä vuoden 2011 lopussa on esitetty seuraavassa taulukossa.

Optio-ohjelma	Optioiden haltijoiden lukumäärä
Optiojärjestelmä 2004	190
Optiojärjestelmä 2007	191
Optiojärjestelmä 2008	207
Optiojärjestelmä 2009	239
Optiojärjestelmä 2010	254
Optiojärjestelmä 2011	234

Yhtiön hallitus voi laajentaa optioihin oikeutettujen piiriä tai päättää optioiden antamisesta yrityskauppojen tai rekrytoinnin yhteydessä. Jos optioiden haltijan työsuhde päättyy ennen osakkeiden merkintäajan alkua, hänen on tarjottava optioita takaisin yhtiölle ilman korvausta niiden mahdollisesta arvonnoususta. Tämä ei kuitenkaan koske tapauksia, joissa työsuhde päättyy eläkkeelle siirtymisen tai kuoleman johdosta.

Optiot 2004C, 2007 ja 2008 on listattu NASDAQ OMX Helsingissä. Optioiden 2004B merkintäaika päättyi 30.11.2011, ja niiden listaus NASDAQ OMX Helsingissä päättyi 23.11.2011. Vuonna 2011 merkittiin yhteensä 1 500 osaketta optioilla 2004B. Optioilla merkityt uudet osakkeet antavat niiden merkitsijöille kaikki osakkeenomistajille kuuluvat oikeudet siitä päivästä lukien, kun osakepääoman lisäys merkitään kaupparekisteriin.

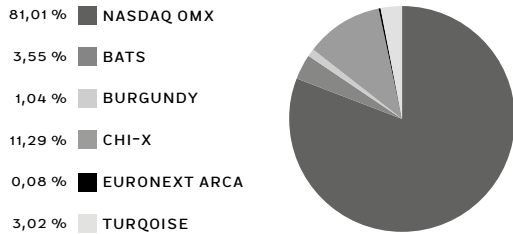
⊕ Tietoa Sanoman hallituksen ja johtoryhmän hallussa olevista optioista on liitetiedossa 31. Kaupankäynnin kohteena olevien optioiden sisäpiiriomistuksia koskevat tiedot päivitetään päivittäin Sanoma.com-verkkosivustolle. Lisätietoja näiden ohjelmien ehdoista (kuten merkintähinnoista ja -ajoista) on liitetiedossa 20.

OSAKKEIDEN HINTAKEHITYS

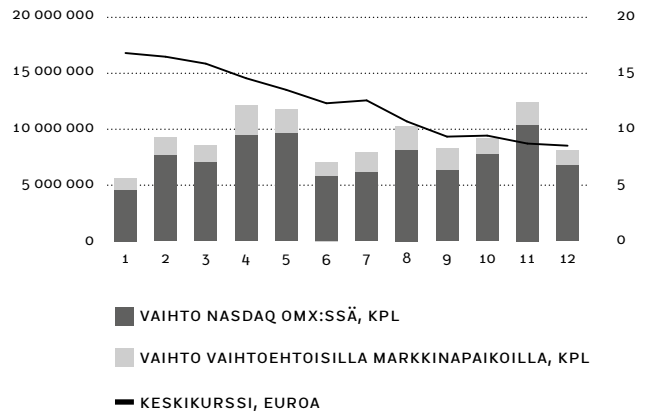
Vuonna 2011 Sanoman osakkeiden yhteenlaskettu pörssivaihto NASDAQ OMX Helsingissä oli 1 096,9 milj. euroa (2010: 987,9 milj. euroa). Sanoman osaketta vaihdettiin yhteensä 89 486 428 kappaletta (2010: 63 477 720 kappaletta). Osakkeen vaihto oli 55 % (2010: 39 %) vuoden keskimääräisestä osakekannasta. Osakevaihdolla painotettu keskikurssi vuonna 2011 oli 12,30 euroa ja hinta vaihteli 7,83 ja 17,79 euron välillä. Vuoden lopussa Sanoman markkina-arvo oli 1,4 mrd. euroa (2010: 2,6 mrd. euroa) ja osakkeen päätöskurssi 8,87 euroa (2010: 16,22 euroa).

⊕ Sanoman osakkeiden ja listattujen optioiden säännöllisesti päivitetty hintatiedot ovat saatavana osoitteesta Sanoma.com.

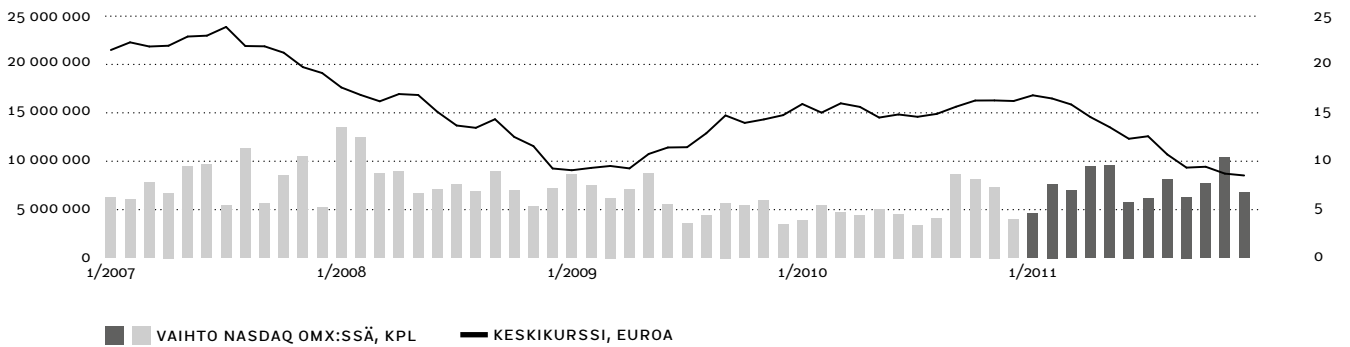
**OSAKKEEN KAUPANKÄYNNIN JAKAUTUMINEN
ERI MARKKINAPAIKOILLE**

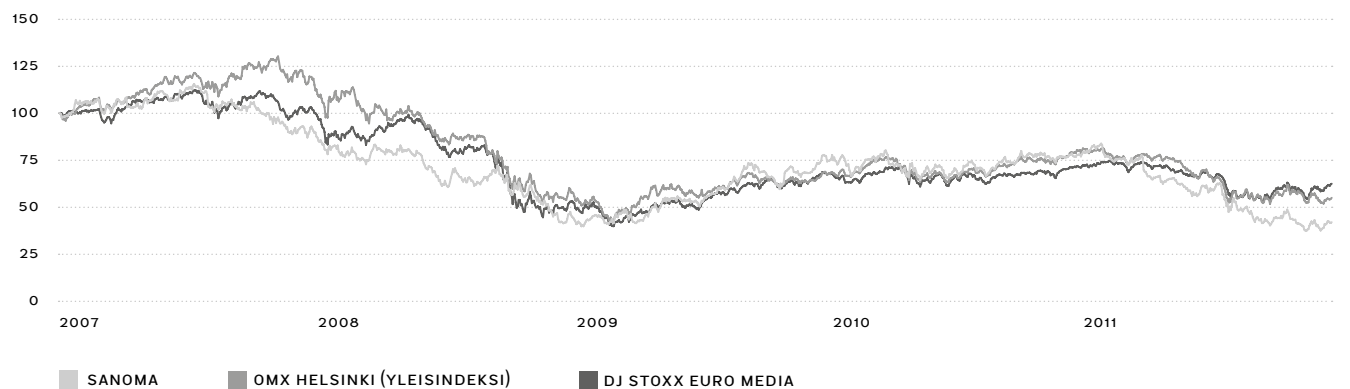
OSAKKEIDEN KESKIHINTA JA VAIHTO VUONNA 2011

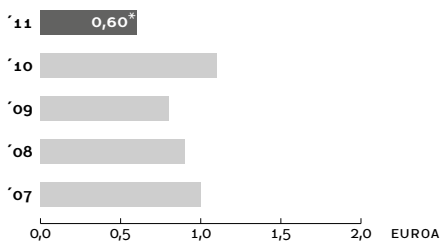
OSAKKEEN VAIHTO JA KESKIHINTA 2007–2011

SANOMAN OSAKKEEN HINTAKEHITYS INDEKSEIHIN VERRATTUNA

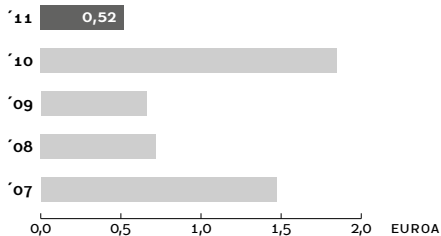

OSINKO/OSAKE

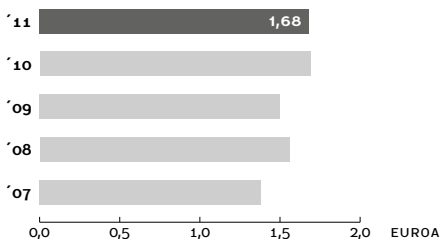

* Hallituksen esitys yhtiökokoukselle

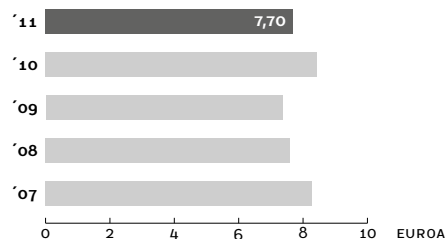
TULOS/OSAKE

LIIKETOIMINNAN KASSAVIRTA/OSAKE

OMA PÄÄOMA/OSAKE

OSINKOPOLITIIKKA

Sanoma harjoittaa aktiivista osinkopolitiikkaa ja jakaa pääsääntöisesti osinkoina yli puolet konsernin tilikauden tuloksesta.

Yhtiön hallitus ehdottaa osinkoina jaettavaksi 0,60 (2010: 1,10) euroa osaketta kohden vuodelta 2011.

OSAKKEENOMISTAJAT

Vuoden 2011 lopussa yhtiöllä oli 28 302 osakkeenomistajaa. Ulkomais-ten omistajien hallussa oli tällöin 9,8 % (2010: 9,8 %) osakkeista ja niiden tuottamista äänistä.

OSAKASSOPIMUKSET

Sanoman hallituksen tiedossa ei ole yhtiön osakkeiden omistukseen ja äänivallan käyttöön liittyviä voimassa olevia osakassopimuksia.

JOHDON OMISTUKSET

Vuoden 2011 lopussa yhtiön hallituksen jäsenten, toimitusjohtajan ja näiden määräysvallassa (arvopaperimarkkinalain 1 luvun 5 pykälän tarkoittamalla tavalla) olevien yhteisöjen yhteenlaskettu osakkeenomistus vastasi 10,6 % (2010: 11,3 %) kaikista osakkeista ja niiden tuottamista äänistä. Jos kaikki liikkeessä olevat, jakamatta olevat ja palautetut optiot muutettaisiin osakemerkinnällä osakkeiksi ja yhtiön toimitusjohtaja käyttäisi kaikki merkintäoikeutensa, hallitusten jäsenten ja toimitusjohtajan (ja näiden määräysvallassa olevien yhteisöjen) yhteenlaskettu osakkeenomistus olisi 10,1 % (2010: 10,8 %) muuttamisen jälkeisestä osakkeiden kokonaismäärästä edellyttäen, ettei muita muutoksia tapahdu.

⊕ Tarkempia tietoja Sanoman hallituksen ja johtoryhmän hallussa olevista optioista on liitetiedossa 31 ja konsernin verkkosivuilla. Sanoman sisäpiirikauppoja koskevat ohjeistukset on esitetty konsernin verkkosivuilla.

MERKITTÄVÄT MUUTOKSET OSAKKEENOMISTUKSESSA

Vuonna 2011 ei tapahtunut merkittäviä muutoksia osakkeenomistuksessa eikä Sanoma antanut liputusilmoituksia.

SUURIMMAT OSAKKEENOMISTAJAT 31.12.2011

	Osakas	Osakkeita yhteensä	Prosenttiosuus osakkeista ja äänistä
1	Erkko Aatos	37 483 619	23,02
	Erkko Aatos	25 680 076	15,77
	Oy Asipex Ab	11 803 543	7,25
2	Langenskiöld Robin	12 273 371	7,54
3	Seppälä Rafaela	10 273 370	6,31
4	Herlin Antti	6 726 800	4,13
	Holding Manutas Oy	5 720 000	3,51
	Security Trading Oy	975 000	0,60
	Herlin Antti	31 800	0,02
5	Helsingin Sanomain Säätiö	5 701 570	3,50
6	Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	4 512 795	2,77
7	Alfred Kordelinin Yleinen Edistys- ja Sivistysrahasto	3 165 325	1,94
8	Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Varma	2 526 925	1,55
9	Näyttelijöiden Vanhuudenkotisäätiö	2 390 000	1,47
10	Svenska litteratursällskapet i Finland r.f.	2 249 357	1,38
11	WSOY:n kirjallisuussäätiö	2 075 000	1,27
12	Aubouin Lorna	1 968 970	1,21
13	Noyer Alex	1 968 965	1,21
14	Valtion Eläkerahasto	1 890 000	1,16
15	Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Tapiola	1 558 300	0,96
16	OP-Delta-sijoitusrahasto	1 320 000	0,81
17	Suomen Kulttuurirahasto	1 147 739	0,70
18	Suomalaisen Kirjallisuuden Seura (SKS)	826 041	0,51
19	Kuningas Henrik	747 588	0,46
20	Sijoitusrahasto Nordea Fennia	712 665	0,44
	Yhteensä	101 518 400	62,35
	Hallintarekisteröidyt yhteensä	10 860 075	6,67

Aatos Erkon ja Antti Herlinin omistukset on ryhmitelty.

+ Luettelo suurimmista osakkeenomistajista (päivitetään kuukausittain) on nähtävissä osoitteessa Sanoma.com.

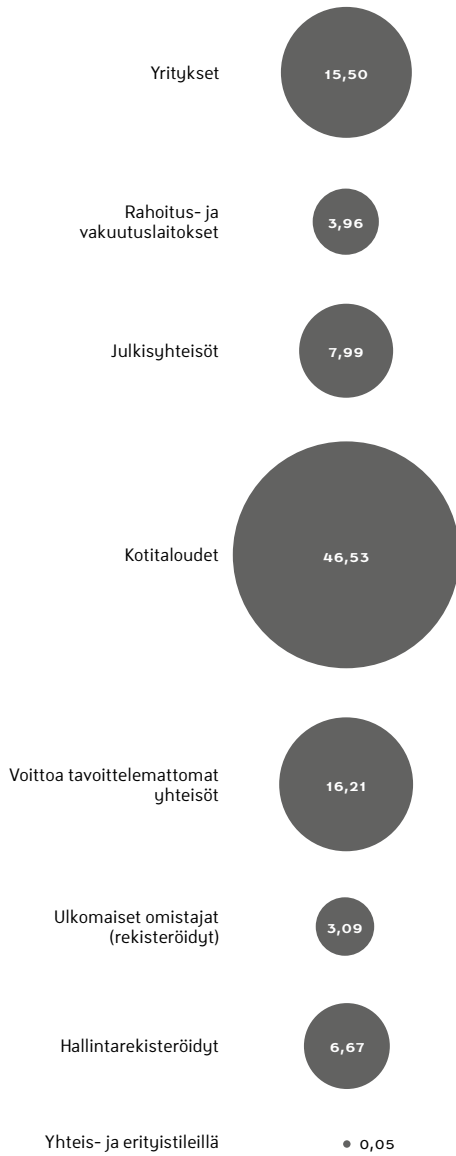
OMISTAJARAKENNE 31.12.2011

Toimiala	Osakkeenomistajien lukumäärä	%	Osakkeiden lukumäärä	%
Yritykset	1 545	5,46	25 228 877	15,50
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	101	0,36	6 452 502	3,96
Julkisyhteisöt	52	0,18	13 003 382	7,99
Kotitaloudet	25 835	91,28	75 748 390	46,53
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	612	2,16	26 395 527	16,21
Ulkomaiset omistajat (rekisteröidyt)	145	0,51	5 035 575	3,09
Hallintarekisteröidyt	12	0,04	10 860 075	0,07
Yhteensä	28 302	100	162 724 328	99,95
Yhteis- ja erityjistileillä			86 265	0,05
Markkinoilla olevien osakkeiden lukumäärä			162 810 593	100

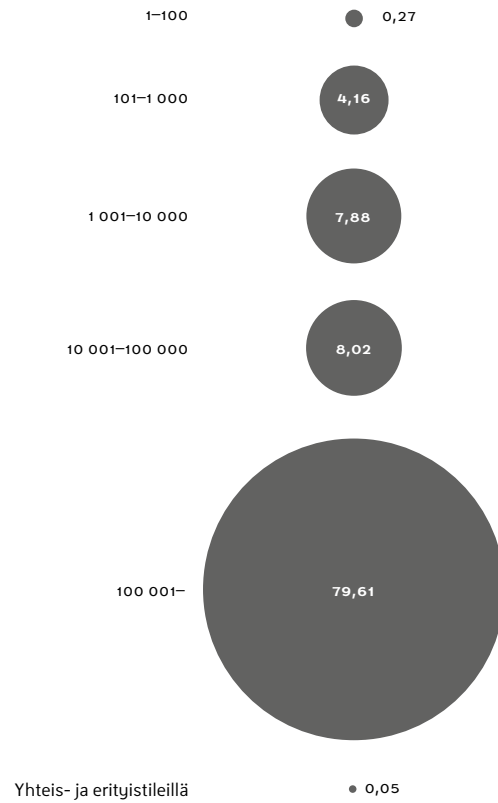
OSAKKEENOMISTAJAT 31.12.2011 OMISTUKSESSA OLLEIDEN OSAKKEIDEN LUKUMÄÄRÄN MUKAAN JAOTELTUNA

Osakkeiden lukumäärä	Osakkeenomistajien lukumäärä	%	Osakkeiden lukumäärä	%
1–100	6 826	24,12	441 885	0,27
101–1 000	16 255	57,43	6 779 563	4,16
1 001–10 000	4 635	16,38	12 832 272	7,88
10 001–100 000	484	1,71	13 050 202	8,02
100 001–	102	0,36	129 620 406	79,61
Yhteensä	28 302	100,00	162 724 328	99,95
Yhteis- ja erityjistileillä			86 265	0,05
Markkinoilla olevien osakkeiden lukumäärä			162 810 593	100

**SANOMAN OMISTAJARAKENNE SEKTOREITTAIN
(% OSAKKEISTA JA ÄÄNISTÄ)**

**SANOMAN OSAKKEENOMISTAJAT OMISTUKSESSA OLLEIDEN
OSAKKEIDEN LUKUMÄÄRÄN MUKAAN JAOTELTUNA
(% OSAKKEISTA JA ÄÄNISTÄ)**

Emoyhtiön tuloslaskelma, FAS

milj. euroa	1.1.–31.12.2011	1.1.–31.12.2010
Liiketoiminnan muut tuotot	26,5	14,0
Henkilöstökulut	14,8	10,9
Poistot ja arvonalentumiset	1,8	1,5
Liiketoiminnan muut kulut	23,8	15,8
Liikevoitto (-tappio)	-13,8	-14,2
Rahoitustuotot ja -kulut	47,5	8,7
Tulos ennen satunnaisia eriä	33,4	-5,5
Satunnaiset erät	38,1	92,1
Tulos ennen tilinpäätöseriä ja veroja	71,5	86,5
Tilinpäätössiirot	0,0	-0,2
Tuloverot	6,0	1,6
Tilikauden tulos	77,6	87,9

Emoyhtiön tase, FAS

milj. euroa	31.12.2011	31.12.2010
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet	2,7	3,0
Aineelliset hyödykkeet	6,4	8,0
Sijoitukset	2 540,3	1 836,6
Pysyvät vastaavat yhteensä	2 549,4	1 847,7
Vaihtuvat vastaavat		
Pitkäaikaiset saamiset	10,2	0,8
Lyhytaikaiset saamiset	198,6	360,1
Rahoitusarvopaperit	0,6	1,8
Rahat ja pankkisaamiset	39,5	55,2
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	248,9	417,9
VASTAAVAA YHTEENSÄ	2 798,4	2 265,5
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Osakepääoma	71,3	71,3
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	203,3	203,3
Edellisten tilikausien voitto	258,9	350,1
Tilikauden voitto	77,6	87,9
Oma pääoma yhteensä	611,1	712,6
Tilinpäätössiirtojen kertymä	0,5	0,5
Vieras pääoma		
Pitkäaikaiset velat	967,2	420,0
Lyhytaikaiset velat	1 219,6	1 132,5
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	2 798,4	2 265,5

Emoyhtiön rahavirtalaskelma, FAS

milj. euroa	1.1.–31.12.2011	1.1.–31.12.2010
Liiketoiminta		
Tilikauden tulos	77,6	87,9
Oikaisut		
Tuloverot	-6,0	-1,6
Poistoeron muutos	0,0	0,2
Satunnaiset erät	-38,1	-92,1
Rahoitustuotot ja -kulut	-47,3	-8,7
Poistot ja arvonalentumiset	1,8	1,5
Käyttöomaisuuden ja muiden sijoitusten myyntivoitot ja -tappiot	-14,5	-5,3
Muut oikaisut	0,0	
Käyttöpääoman muutos		
Myynti- ja muiden saamisten muutos	-4,5	1,5
Osto- ja muiden velkojen ja varausten muutos	-0,5	2,4
Maksetut korot	-30,8	-12,0
Muut rahoituserät	-11,0	-2,0
Konserniavustukset	124,4	93,4
Saadut osingot	56,9	
Maksetut verot	-20,2	-31,3
Liiketoiminnan rahavirta	88,2	33,9
Investoinnit		
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankinnat	-1,6	-2,6
Hankitut konserniyhtiöt	-536,0	
Hankitut osakkuusyhtiöt	-66,1	
Muiden sijoitusten hankinnat	-0,2	
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myynnit	1,4	6,8
Myydyt konserniyhtiöt	23,4	
Myydyt osakkuusyhtiöt		0,0
Pääoman palautukset konserniyhtiöiltä	54,0	
Muiden sijoitusten myynnit	1,1	0,2
Lyhytkiertoisten lainasaamisten lisäys(-)/vähennys(+)	2,0	-1,3
Myönnettyt lainat	-383,7	-181,3
Lainasaamisten takaisinmaksut	311,2	254,4
Saadut korot	23,8	20,0
Investointien rahavirta	-570,7	96,1
Rahavirta ennen rahoitusta	-428,5	130,1
Rahoitus		
Osakemerkinnöistä saadut maksut	0,0	14,5
Lyhytkiertoisten lainojen muutokset	-199,6	13,3
Muiden lainojen nostot	1 127,0	430,6
Muiden lainojen takaisinmaksut	-282,7	-436,0
Maksetut osingot	-179,1	-129,5
Lahjoitukset /muu voitonjako	0,0	-0,5
Rahoituksen rahavirta	465,6	-107,5
Rahavirtalaskelman mukainen rahavarojen muutos	-16,9	22,6
Rahavarojen nettolisäys(+)/-vähennys(-)	-16,9	22,6
Rahavarat 1.1.	57,0	34,4
Rahavarat 31.12.	40,1	57,0

Emoyhtiön oma pääoma

Oma pääoma, milj. euroa	2011	2010
Sidottu oma pääoma		
Osakepääoma 1.1.	71,3	71,3
Osakepääoma 31.12.	71,3	71,3
Sidottu oma pääoma 31.12.	71,3	71,3
Vapaa oma pääoma		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	203,3	188,8
Osakeanti, optiot	0,0	14,5
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	203,3	203,3
Edellisten tilikausien voitto 1.1.	438,0	480,0
Osingonjako	-179,1	-129,5
Muut muutokset	0,0	-0,5
Edellisten tilikausien voitto 31.12.	258,9	350,1
Tilikauden voitto	77,6	87,9
Vapaa oma pääoma 31.12.	539,8	641,3
Yhteensä	611,1	712,6

⊕ Tarkemmat tiedot osakepääomasta esitetään konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa 19.

Jakokelpoiset varat, milj. euroa	2011	2010
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	203,3	203,3
Edellisten tilikausien voitto	258,9	350,1
Tilikauden voitto	77,6	87,9
Yhteensä	539,8	641,3

Emoyhtiön vastuusitoumukset

Vastuusitoumukset, milj. euroa	2011	2010
Konserniyritysten puolesta annetut vastuusitoumukset		
Takaukset	65,2	61,0
Yhteensä	65,2	61,0
Osakkuusyritysten puolesta annetut vastuusitoumukset		
Takaukset		10,5
Yhteensä		10,5
Yhteensä	65,2	71,5

Johdannaisopimusten nimellisarvot, milj. euroa	2011	2010
Korkojohdannaiset		
Koronvaihtosopimukset	640,0	100,0
Yhteensä	640,0	100,0
Valuuttajohdannaiset		
Termiinisopimukset	36,6	
Yhteensä	36,6	
Yhteensä	676,6	100,0

Johdannaisopimusten markkina-arvot, milj. euroa	2011	2010
Korkojohdannaiset		
Koronvaihtosopimukset	-11,5	0,1
Yhteensä	-11,5	0,1
Valuuttajohdannaiset		
Termiinisopimukset	0,6	
Yhteensä	0,6	
Yhteensä	-10,9	0,1

Hallituksen voitonjakoehdotus ja allekirjoitukset

Sanoma Oyj:n jakokelpoiset varat 31.12.2011 ovat 539 832 845,91 euroa, josta tilikauden voitto on 77 567 049,61 euroa.

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että

- osinkoa jaetaan 0,60 euroa osakkeelta 97 687 255,80 euroa *
- lahjoitusvaraukseen hallituksen päätettäväksi siirretään 550 000,00 euroa
- omaan pääomaan jätetään 441 595 590,11 euroa

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu osingonjako hallituksen käsityksen mukaan vaaranna yhtiön maksukykyä.

* Osinko maksetaan osakkeenomistajalle, joka täsmäytyspäivänä on merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään omistajaluetteloon. Hallituksen päätöksen mukaan osingonjaon täsmäytyspäivä on tiistaina 10.4.2012. Hallitus esittää varsinaiselle yhtiökokoukselle, että osinko maksetaan tiistaina 17.4.2012.

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitukset

Helsingissä 6. päivänä helmikuuta 2012

Jaakko Rauramo
puheenjohtaja

Sakari Tamminen
varapuheenjohtaja

Annet Aris

Jane Erkko

Antti Herlin

Seppo Kievari

Nancy McKinstry

Sirkka Hämäläinen-Lindfors

Rafaela Seppälä

Kai Öistämö

Harri-Pekka Kaukonen
toimitusjohtaja

Tilintarkastuskertomus

SANOMA OYJ:N YHTIÖKOKOUKSELLE

Olemme tilintarkastaneet Sanoma Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2011. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, las- kelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman ja liitetie- dot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuk- sen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstan- dardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus anta- vat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toi- mintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkor- vausvelvollisuus yhtiötä kohtaan taikka, rikkoneet osakeyhtiölakia tai yhtiöjärjestystä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen

valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet, mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen val- vonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan joh- don tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpää- töksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuva tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto konsernitilinpäätöksestä

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus anta- vat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta ase- masta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidatto- mia.

Muut lausunnot

Puollamme tilinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen esitys voittovaro- jen käyttämisestä on osakeyhtiölain mukainen. Puollamme vastuuva- pauden myöntämistä emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjoh- tajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Helsingissä, 6. helmikuuta 2012

KPMG OY AB

Pekka Pajamo
KHT

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä

Sanoma Oyj ("Yhtiö" tai "Sanoma") noudattaa Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n vuonna 2010 julkaisemaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia lukuun ottamatta hallituksen jäsenten toimikauden pituutta koskevaa koodin suositusta 10 (katso myös tämän selvityksen kohta 1.2.1).

Tämä hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskeva selvitys on laadittu edellä mainitun koodin suosituksen 54 mukaisesti. Sanoman tarkastusvaliokunta on tarkastanut selvityksen, ja lakisääteiset tilintarkastajat ovat tarkistaneet, että se on laadittu ja että siinä esitetty kuvaus taloudellista raportointia koskevien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä on yhdenmukainen tilinpäätöksen kanssa. Tämä selvitys on esitetty erillisenä selostuksena hallituksen toimintakertomuksesta.

⊕ Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodi on luettavissa verkkosivustolla www.cgcode.fi.

ORGANISAATORAKENNE JA LAKISÄÄTEISET HALLINTOELIMET

Sanoma-konserni koostuu seitsemästä strategisesta liiketoimintayksiköstä: Sanoma News, Sanoma Media Belgium, Sanoma Media Finland, Sanoma Media Netherlands, Sanoma Media Russia & CEE, Sanoma Learning ja Sanoma Trade. Se raportoi neljässä segmentissä: Media, News, Learning ja Trade ("Sanoma-konserni" tai "konserni"). Sanoma Oyj on Sanoma-konsernin emoyhtiö ("emoyhtiö"). Sanoman hallintoelimiä ovat yhtiökokous, hallitus ja sen valiokunnat sekä toimitusjohtaja.

Yhtiökokous

Sanoman ylin päättävä elin on yhtiökokous, joka kokoontuu Sanoman yhtiöjärjestyksen mukaisesti vähintään kerran vuodessa.

Varsinainen yhtiökokous pidetään vuosittain kesäkuun loppuun mennessä. Varsinaisessa yhtiökokouksessa käsitellään yhtiöjärjestyksen mukaan sen toimivaltaan kuuluvat asiat sekä yhtiökokoukselle esite-

tyt asiat. Ylimääräiset yhtiökokoukset kutsutaan koolle käsittelemään yhtiökokoukselle esitettyjä erityisiä asioita.

Yhtiökokouskutsu julkaistaan vähintään yhdessä hallituksen määrittämässä laajalevikkisessä sanomalehdessä aikaisintaan kolme kuukautta ja viimeistään kolme viikkoa ennen kokousta, mutta vähintään yhdeksän päivää ennen yhtiökokouksen täsmäytyspäivää.

Sanoman yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiökokous mm.

- vahvistaa tilinpäätöksen
- päättää taseen osoittaman voiton käyttämisestä
- päättää vastuuvapauden myöntämisestä hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle
- päättää Sanoman hallituksen jäsenten lukumäärästä
- valitsee hallituksen puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsenet erovuorossa olevien tilalle sekä päättää hallitukselle maksettavista palkkioista
- valitsee tilintarkastajan ja päättää tilintarkastajan palkkiosta.

Hallitus valmistelee esityslistan yhtiökokouksessa käsiteltävistä asioista. Suomen osakeyhtiölain mukaisesti myös osakkeenomistaja voi pyytää, että hänen esittämänsä asia käsitellään seuraavassa yhtiökokouksessa. Pyyntö tulee tehdä kirjallisesti yhtiön hallitukselle, ja esitettyjen asioiden tulee kuulua Suomen osakeyhtiölain tai yhtiön yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiökokouksen käsiteltäviksi. Sanoma ilmoittaa verkkosivuillaan hyvissä ajoin päivämäärän, johon mennessä osakkeenomistajan tulee ilmoittaa hallitukselle yhtiökokouksen asialistalle sisällytettäväksi pyytämänsä ehdotukset. Pyyntöä katsotaan saapuneen ajoissa, jos hallitukselle on ilmoitettu pyynnöstä viimeistään neljä viikkoa ennen yhtiökokouksutsum toimittamista.

Vähintään kymmenen (10) prosenttia kaikista osakkeista omistavat osakkeenomistajat ja yhtiön tilintarkastaja voivat pyytää jonkin asian käsiteltäväksi yhtiökokouksessa, joka hallituksen tulee kutsua viipymättä koolle kyseisen pyynnön saatuaan.

Suomen osakeyhtiölain mukaan mm. seuraavat asiat kuuluvat yhtiökokouksen päätäntävaltaan:

- yhtiöjärjestyksen muuttaminen
- osakepääoman korottaminen tai laskeminen
- osakkeiden tai osakkeisiin oikeuttavien muiden oikeuksien antaminen
- omien osakkeiden ostaminen
- päätökset hallituksen jäsenten lukumäärästä, valinnasta ja palkkioista
- tilinpäätöksen vahvistaminen
- osingonjako / tappioiden kohdentaminen.

Hallitus

VALINTA JA TOIMIKAUSI

Sanoman yhtiöjärjestyksen mukaan hallitukseen kuuluu 5–11 jäsentä, jotka valitaan yhtiökokouksessa. Yhtiökokous valitsee myös hallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Hallituksen jäsenen toimikausi alkaa varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä ja päättyy valintaa seuraavan kolmannen varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Jos hallituspaikka vapautuu kesken toimikauden, uusi jäsen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi. Hallituksen jäsenen toimikaudet on jatkuvuuden turvaamiseksi järjestetty siten, että noin kolmasosa (1/3) hallituksen jäsenistä valitaan vuosittain.

Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodissa suositellaan hallituksen jäsenen toimikaudeksi yhtä vuotta. Sanoman yhtiöjärjestyksen mukainen hallituksen jäsenen toimikausi on kuitenkin kolme vuotta, sillä yhtiö katsoo liiketoimintansa luonteen edellyttävän hallituksen jäseniltä yhtä vuotta pitkäaikaisempaa perehtymistä ja sitoutumista toimintaan.

Vuoden 2011 lopussa Sanoman hallituksen muodostivat seuraavat henkilöt:

- Jaakko Rauramo (puheenjohtaja), s. 1941, diplomi-insinööri. Toimikausi päättyy varsinaiseen yhtiökokoukseen 2012.
- Sakari Tamminen (varapuheenjohtaja), s. 1953, kauppatieteiden maisteri. Rautaruukki Oyj:n toimitusjohtaja. Toimikausi päättyy varsinaiseen yhtiökokoukseen 2012.
- Annet Aris, s. 1958, M.Sc. (Land planning and operations research), MBA INSEAD. INSEADin apulaisprofessori (strategia ja hallinto) ja vierailuva professori useissa eurooppalaisissa yliopistoissa. Toimikausi päättyy varsinaiseen yhtiökokoukseen 2012.
- Jane Erkko, s. 1936. Toimikausi päättyy varsinaiseen yhtiökokoukseen 2014.
- Antti Herlin, s. 1956, KONE Oyj:n hallituksen puheenjohtaja. Toimikausi päättyy varsinaiseen yhtiökokoukseen 2013.
- Sirkka Hämäläinen-Lindfors, s. 1939, kauppatieteiden tohtori. Toimikausi päättyy varsinaiseen yhtiökokoukseen 2013.
- Seppo Kievari, s. 1943. Toimikausi päättyy varsinaiseen yhtiökokoukseen 2013.
- Nancy McKinstry, s. 1959. MBA (finance and marketing), BA (Econ.). Toimikausi päättyy varsinaiseen yhtiökokoukseen 2014.
- Rafaela Seppälä, s. 1954, M.Sc. (Journalism). Toimikausi päättyy varsinaiseen yhtiökokoukseen 2014.
- Kai Öistämö, s. 1964, diplomi-insinööri, tekniikan tohtori. Toimikausi päättyy varsinaiseen yhtiökokoukseen 2014.

Hallituksen jäsenistä yli puolet (Annet Aris, Jane Erkko, Antti Herlin, Sirkka Hämäläinen-Lindfors, Seppo Kievari, Nancy McKinstry, Rafaela Seppälä, Sakari Tamminen ja Kai Öistämö) on riippumattomia yhtiöstä. Heistä kahdeksan (Annet Aris, Rafaela Seppälä, Antti Herlin, Sirkka Hämäläinen-Lindfors, Seppo Kievari, Nancy McKinstry, Sakari Tamminen ja Kai Öistämö) on myös riippumattomia yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista hallinnointikoodin tarkoittamalla tavalla.

Vuonna 2011 Sanoman hallitus kokoontui 13 kertaa. Keskimäärin kokouksiin osallistui 94,6 % hallituksen jäsenistä.

Hallitus kehittää toimintaansa säännöllisesti hallitustyöskentelyn arviointiprosessin avulla.

HALLITUKSEN TEHTÄVÄT

Sanoman hallituksen tehtävät on esitetty Suomen osakeyhtiölaissa ja muissa sovellettavissa laeissa sekä yhtiön yhtiöjärjestyksessä. Hallitus vastaa yhtiön ja sen liiketoiminnan johtamisesta. Lisäksi hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon asianmukaisesta järjestämisestä.

Hallituksen toimintaperiaatteet ja keskeiset tehtävät on määritetty hallituksen työjärjestyksessä.

Hallitus

- päättää konsernin pitkän aikavälin tavoitteista ja liiketoimintastrategiasta
- hyväksyy konsernin raportointirakenteen
- päättää yritysostoista ja -myynneistä, hankkeista ja investoinneista, joiden arvo ylittää 3,0 milj. euroa tai jotka ovat muuten strategisesti merkittäviä tai sisältävät merkittäviä riskejä
- varmistaa suunnittelun, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien ja raportointimenettelyjen riittävyyden
- tarkistaa ja seuraa konserniyhtiöiden toimintaa ja tuloksia
- hyväksyy osavuosisiksausukset, tilinpäätöksen ja hallituksen toimintakertomuksen sekä yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevan selvityksen

- nimittää ja erottaa seuraavat sekä päättää heidän palkkioistaan
 - toimitusjohtaja
 - toimitusjohtajan sijainen
 - strategisten liiketoimintayksiköiden toimitusjohtajat
 - konsernin johtoryhmän jäsenenä toimivat Sanoman johtajat
 - tietyt hallituksen erikseen määrittelemät johtajat
- vahvistaa konsernin arvot
- hyväksyy konsernin keskeiset toimintaperiaatteet.

HALLITUKSEN ASETTAMAT VALIOKUNNAT

Hallitus voi asettaa valiokuntia, työvaliokuntia tai muita pysyviä tai määräaikaisia elimiä nimeämiinsä tehtäviin. Lisäksi hallitus vahvistaa valiokuntien työjärjestyksen sekä säätää muille hallituksen asettamille elimille annetut menettelyohjeet.

Yhtiöjärjestyksen mukaisesti Sanomalla on työvaliokunta, joka valmistelee hallituksen käsiteltäväksi tai tiedoksi tulevia asioita.

Työvaliokunnan lisäksi Sanomassa toimivat tarkastus-, henkilöstö- ja toimitusvaliokunnat. Hallitus on vahvistanut valiokuntien työjärjestyksen. Valiokunnat raportoivat toiminnastaan säännöllisesti hallitukselle.

Valiokuntien jäsenet nimitetään työvaliokuntaan lukuun ottamatta hallituksen jäsenten joukosta kunkin valiokunnan työjärjestyksen mukaisesti. Valiokunnat eivät ole päättäviä tai toimeenpanevia elimiä.

TYÖVALIOKUNTA

Työvaliokunta valmistelee hallituksen kokouksiin tulevia asioita. Valiokunta kokoontuu ennen jokaista hallituksen kokousta, mikäli hallituksen puheenjohtaja katsoo sen tarpeelliseksi. Työvaliokunnan kokoonpano on määrätty yhtiöjärjestyksessä. Siihen kuuluvat Sanoman hallituksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä toimitusjohtaja.

Vuonna 2011 työvaliokuntaan kuuluivat Jaakko Rauramo, Sakari Tamminen ja Harri-Pekka Kaukonen. Työvaliokunta kokoontui 6 kertaa vuonna 2011, ja valiokunnan jäsenet osallistuivat kaikkiin kokouksiin.

TARKASTUSVALIOKUNTA

Tarkastusvaliokunta on perustettu avustamaan hallitusta sen valvontavelvollisuuden hoitamisessa taloudellisen raportoinnin ja valvonnan, riskienhallinnan sekä ulkoisen ja sisäisen tarkastuksen osalta. Tarkastusvaliokunta hoitaa tehtäviään hallituksen hyväksymän työjärjestyksen, Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin sekä sovellettavien lakien ja määräysten mukaisesti. Tarkastusvaliokunta tarkistaa hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevan selvityksen.

Tarkastusvaliokunnassa on 3–5 jäsentä, jotka hallitus nimittää vuosittain. Valiokunnan jäsenten on oltava yhtiöstä riippumattomia, ja ainakin yhden heistä on myös oltava riippumaton yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista. Valiokunta kokoontuu vähintään neljä kertaa vuodessa.

Vuonna 2011 tarkastusvaliokunnan jäseninä olivat Sirkka Hämäläinen-Lindfors (puheenjohtaja), Rafaela Seppälä (varapuheenjohtaja) ja Antti Herlin. Tarkastusvaliokunnan kaikki jäsenet ovat yhtiöstä ja yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista riippumattomia. Tarkastusvaliokunta kokoontui 5 kertaa vuonna 2011, ja valiokunnan jäsenet osallistuivat kaikkiin kokouksiin.

HENKILÖSTÖVALIOKUNTA

Henkilöstövaliokunta vastaa sellaisten henkilöstöasioiden valmistelusta, jotka liittyvät toimitusjohtajan ja ylimmän johdon palkkaukseen, toimitusjohtajan ja ylimmän johdon arviointiin, konsernin palkkaus- ja palkkiopolitiikkaan sekä henkilöstöpolitiikkaan ja käytäntöihin. Valio-

kunta myös valmistelee toimitusjohtajan ja ylimmän johdon kehittämistä ja seuraajia koskevia suunnitelmia ja hoitaa muita hallituksen ja/tai hallituksen puheenjohtajan sille kulloinkin määrittämiä valmistelevia tehtäviä. Lisäksi valiokunta keskustelee hallituksen kokoonpanosta ja sen tulevista jäsenistä.

Henkilöstövaliokunnassa on 3–5 jäsentä, jotka hallitus nimittää vuosittain. Jäsenten enemmistön on oltava yhtiöstä riippumattomia. Valiokunta kokoontuu vähintään kaksi kertaa vuodessa.

Vuonna 2011 henkilöstövaliokunnan jäseniä olivat Jaakko Rauramo (puheenjohtaja), Annet Aris (varapuheenjohtaja), Jane Erkko, Antti Herlin ja Seppo Kievari. Valiokunnan jäsenten enemmistö on yhtiöstä riippumattomia. Henkilöstövaliokunta kokoontui 4 kertaa vuonna 2011, ja valiokunnan jäsenet osallistuivat kaikkiin kokouksiin.

TOIMITUSVALIOKUNTA

Toimitusvaliokunta seuraa Sanoman julkaisuperiaatteiden noudattamista yleisesti, hyväksyy Helsingin Sanomien toimitusperiaatteet ja niihin mahdollisesti tehtävät muutokset sekä seuraa niiden toteuttamista. Lisäksi valiokunta valmistelee Helsingin Sanomien kustantajan / vastaavan päätoimittajan nimityksen ja laatii ehdotuksen tämän palkkioista ja muista eduista.

Toimitusvaliokunnassa on 3–5 jäsentä, jotka hallitus nimittää vuosittain. Valiokunta kokoontuu tarvittaessa puheenjohtajansa kutsusta.

Vuonna 2011 toimitusvaliokunnan jäseniä olivat Seppo Kievari (puheenjohtaja), Jane Erkko (varapuheenjohtaja), Sirkka Hämäläinen-Lindfors ja Sakari Tamminen. Toimitusvaliokunta kokoontui 2 kertaa vuonna 2011. Keskimäärin kokouksiin osallistui 87,5 prosenttia valiokunnan jäsenistä.

Toimitusjohtaja

Sanoman toimitusjohtajan tehtävät määräytyvät pääosin osakeyhtiölain mukaan. Toimitusjohtaja vastaa itsenäisesti konsernin johtamisesta.

Toimitusjohtaja

- vastaa siitä, että Yhtiön kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty
- johtaa konsernin päivittäistä toimintaa hallituksen hyväksymien konsernin pitkän aikavälin tavoitteiden ja liiketoimintastrategian sekä hallituksen hyväksymien toimintaperiaatteiden ja muiden sovellettavien ohjeiden ja päätösten mukaisesti
- vastaa hallituksen kokouksiin tulevien päätösehdotusten ja tiedoksi annettavien asioiden valmistelusta (yhdessä hallituksen puheenjohtajan kanssa) sekä niiden esittelystä hallitukselle ja sen valiokunnille
- hyväksyy konsernitason toimintaohjeet
- toimii puheenjohtajana Sanoman johtoryhmässä.

Toimitusjohtaja saa ryhtyä epätavallisiin tai laajakantoisiin toimiin vain, jos hallitus on hänet siihen valtuuttanut tai jos hallituksen päätöstä ei voida odottaa aiheuttamatta Sanoman toiminnalle olennaista haittaa.

Vuonna 2011 Yhtiön toimitusjohtajana toimi Harri-Pekka Kaukonen (s. 1963, diplomi-insinööri, tekniikan tohtori).

Konsernin johtoryhmä

Konsernin johtoryhmä avustaa toimitusjohtajaa hänen tehtävissään konsernin johtamisen koordinoimisessa ja hallituksen kokouksissa käsiteltävien asioiden valmistelussa. Tällaisia asioita ovat esimerkiksi

- konsernin pitkän aikavälin tavoitteet ja liiketoimintastrategia pitkän aikavälin tavoitteiden saavuttamiseksi
- yritysostot ja -myynnit
- yli 3 milj. euron hankkeet ja investoinnit
- organisaatioon ja johtamiseen liittyvät asiat
- kehitysprojektit
- sisäinen valvonta
- riskienhallinnan järjestelmät.

Johtoryhmän puheenjohtajana toimii Sanoman toimitusjohtaja, ja sen muodostavat Sanoma Newsin, Sanoma Media Belgiumin, Sanoma Media Finlandin, Sanoma Media Netherlandsin, Sanoma Media Russia & CEE:n ja Sanoma Learningin toimitusjohtajat sekä konsernin talousjohtaja, henkilöstöjohtaja, digitaalisen liiketoiminnan johtaja ja asiakkuusjohtaja.

➕ Lisätietoa johtoryhmän jäsenistä ja heidän omistuksistaan sekä heidän henkilötietonsa löytyvät konsernin verkkosivuilta osoitteesta Sanoma.com Johto- ja Sisäpiiri-osioista.

TALOUDELLISTA RAPORTOINTIA KOSKEVIEN SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTELMIEN PÄÄPIIRTEET

Valvontaympäristö

Konsernin johtaminen ja liiketoimintojen ohjaaminen perustuvat selkeään organisaatorakenteeseen, määriteltyihin valtuuksiin ja vastuisiin, yhtenäisiin suunnittelu- ja raportointijärjestelmiin sekä toimintaohjeisiin.

Sanoman hallitus vahvistaa kaikki konsernitason toimintaohjeet, kuten Sanoman hallinnointi-, liiketoiminta- ja riskienhallintaperiaatteet sekä sisäisen valvonnan periaatteet. Sanoman strategiset ja liiketoiminnalliset tavoitteet sekä Sanoman hallinnointiperiaatteet muodostavat perustan sisäisen valvonnan prosesseille.

Tarkastusvaliokunta avustaa hallitusta sen velvollisuuksien hoitamisessa ja hoitaa taloudelliseen raportointiin, konsernin riskienhallintaan, sisäisen valvonnan järjestelmien luotettavuuteen sekä hallinnointiperiaatteiden noudattamiseen liittyviä asioita. Lisäksi se huolehtii ulkoiseen ja sisäiseen tarkastukseen liittyvistä asioista.

Konsernin sisäisen tarkastuksen toiminto raportoi suoraan Sanoman toimitusjohtajalle sekä hallituksen tarkastusvaliokunnalle. Sisäinen tarkastus toimii yhteistyössä konsernin ja strategisten liiketoimintayksiköiden johdon sekä konsernin lakisääteisten tilintarkastajien kanssa. Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on arvioida riskienhallinnan, sisäisen valvonnan järjestelmien sekä hallinnointiperiaatteiden ja -menettelyjen riittävyttä ja tehokkuutta. Konsernin sisäisen tarkastuksen toiminta-alueeseen kuuluvat kaikki konsernin organisaatiotasot ja liiketoiminnat. Sisäisen tarkastuksen toimintaa ohjaavat Sanoman hallinnointiperiaatteet sekä tätä toimintaa koskevat konsernin toimintaperiaatteet. Tarkastusvaliokunta vahvistaa sisäisen tarkastuksen suunnitelman säännöllisesti.

Sanoman strategiset liiketoimintayksiköt toimivat hyväksytyjen strategisten suuntaviivojen, tulostavoitteiden sekä Sanoman hallinnointiperiaatteiden ja toimintaohjeiden mukaisesti. Lisäksi Sanoman yhteiset arvot ohjaavat henkilöstön päivittäistä toimintaa.

Emoyhtiö vastaa muun muassa arvopaperimarkkinalain mukaan pörssi-yhtiölle kuuluvista tehtävistä, kuten viestinnästä keskeisille

sidosryhmille mukaan lukien sijoittajasuhteiden hallinta, keskitetystä varainhallinnasta sekä lakien ja säännösten toteutumisesta konsernin toiminnassa. Lisäksi emoyhtiö tukee toimitusjohtajaa strategisten liiketoimintayksiköiden tuloksen kehittämisessä ja konsernin päivittäisen toiminnan johtamisessa. Emoyhtiö johtaa liiketoimintojen välisiä ja rajat ylittäviä yhteistoiminta- ja kehityshankkeita sekä tukee ja ohjaa strategisia liiketoimintayksiköitä esimerkiksi taloushallintoon, henkilöstöhallintoon, viestintään, lakiasioihin, verotukseen, yritys-kauppoihin, strategiseen suunnitteluun, rahoitukseen, tietojärjestelmiin/konsernijärjestelmiin ja kiinteistöihin liittyvissä asioissa.

Jokainen emoyhtiön konsernitoiminto valmistelee omaan vastuualueeseensa kuuluvia konserninlaajuisia toimintaperiaatteita, jotka Sanoman hallitus hyväksyy, sekä yleisiä toimintaohjeita, jotka hyväksyy Sanoman toimitusjohtaja. Konsernin toimintaperiaatteet ja ohjeet on esitetty kokonaisuudessaan konsernin intranetissä. Strategisilla liiketoimintayksiköillä ja liiketoimintayksiköillä voi lisäksi olla näihin liittyviä omia täydentäviä ohjeistuksia. Tällaiset ohjeet löytyvät kunkin liiketoimintayksikön omasta intranetistä.

Liiketoimintaperiaatteiden tai niihin liittyvien toimintaohjeiden tai lakien rikkomuksille on olemassa raportointikanava. Kuka tahansa, joka huomaa, että näitä periaatteita tai niihin liittyviä toimintaohjeita tai lakeja rikotaan, voi ilmoittaa rikkeistä periaatteissa kuvatulla tavalla täysin luottamuksellisesti.

Riskienhallinta

Sanoman riskienhallinnan tärkein tavoite on tunnistaa ja hallita Sanoma-konsernin strategian toteuttamiseen ja toimintaan liittyvät olennaiset riskit. Riskienhallintaohjeissa on kuvattu konsernin riskienhallinnan periaatteet, tavoitteet ja eri toimielinten vastuut.

Hallitus vahvistaa ja määrittelee konsernin riskienhallintaperiaatteet ja valvoo riskienhallinnan tehokkuutta.

Tarkastusvaliokunta arvioi ja seuraa riskienhallintaperiaatteiden ja prosessien toteutumista säännöllisesti.

Toimitusjohtaja vastaa riskienhallinnan strategioiden, prosessien ja painopisteiden määrittämisestä.

Sanomalla on koko konsernin kattava raportointiprosessi merkittävien riskien arvioimista varten. Riskien arviointi liittyy konsernin strategiaan tavoitteisiin ja on osa johtamisen, strategisen suunnittelun ja sisäisen valvonnan normaaleja prosesseja. Riskit tunnistetaan ja arvioidaan ja riskienhallintatoimenpiteet määritellään riskienhallinnan viitekehkeessä. Riskejä ja niiden toteutumisen todennäköisyyttä arvioidaan päätöksenteon eri vaiheissa. Merkittävimmistä riskeistä ja toimenpiteistä niiden hallitsemiseksi raportoidaan tarkastusvaliokunnalle ja edelleen hallitukselle kaksi kertaa vuodessa.

Liiketoimintaan liittyvien riskien ja niiden mukanaan tuomien mahdollisuuksien punnitseminen on tärkeä osa Sanoman johdon päivittäistä työtä. Riskinotto on olennainen osa kilpailukykyistä liiketoimintaa. Strategiaa toteuttaessaan Sanoma ja sen strategiset liiketoimintayksiköt altistuvat erilaisille riskeille ja niille tarjoutuu myös mahdollisuuksia riskinottoon.

Sanoman riskienhallintamallissa riskit on luokiteltu seuraaviin neljään pääryhmään:

STRATEGISET RISKIT

Strategisiin riskeihin kuuluvat riskit, jotka liittyvät asiakkaiden muutuviin tarpeisiin, mieltymyksiin tai käyttäytymiseen ja kilpailutilanteen muutoksiin, sekä riskit, jotka liittyvät toimittajiin, toimintamaihin, aineettomiin oikeuksiin sekä lakeihin ja asetuksiin.

TOIMINTAAN LIITTYVÄT RISKIT

Toimintaan liittyviä riskejä ovat tuotteiden ja palvelujen laatuun ja asiakastytytyväisyyteen sekä muutosvalmiuteen ja -halukkuuteen liittyvät riskit, tietojärjestelmiin, uusien toimintojen integraatioon sekä henkilöstöhallintoon ja osaamisen johtamiseen liittyvät riskit. Toimintaan liittyviä riskejä ovat myös riskit, jota liittyvät hallinnointijärjestelmiin, tahattomaan tai tahalliseen säännösten noudattamatta jättämiseen, tilinpäätöstietoihin ja taloudelliseen raportointiin.

TALOUDELLISET RISKIT

Taloudellisia riskejä ovat korko-, valuutta-, maksuvalmius- ja luottoriski sekä pääomaan, arvonalennuksiin ja pääoman saatavuuteen liittyvät riskit.

ONNETTOMUUSRISKIT

Onnettomuusriskeihin kuuluvat liiketoiminnan keskeytyminen sekä työterveyteen ja turvallisuuteen ja ympäristöön liittyvät riskit.

Strategiset liiketoimintayksiköt ja liiketoiminnat tunnistavat, arvioivat, hallitsevat ja seuraavat toimintansa tavoitteisiin liittyviä riskejä. Konsernin riskienhallintajohtaja koordinoi riskienhallintaprosessia ja raportoi riskeistä säännöllisesti toimitusjohtajalle, joka esittelee raportin tarkastusvaliokunnalle ja hallitukselle.

Konsernin lakiasiaintoiminto seuraa Sanomaan kohdistuvia vaatimuksia, joiden arvo on yli 0,2 milj. euroa tai joista voi aiheutua yli 0,2 milj. euron seuraamukset, riippumatta siitä, onko kanteen nostanut valtion viranomainen, kumppani, sopimuksen vastapuoli, henkilöstön jäsen tai muu osapuoli.

Sisäinen valvonta

Hallitus hyväksyi Sanoman tarkistetut sisäisen valvonnan periaatteet toukokuussa 2011. Periaatteissa määritellään kaikissa Sanoman tytäryhtiöissä sovellettava sisäisen valvonnan prosessi. Sisäisen valvonnan prosessi sisältää valvonnan tavoitteen asettamisen, valvonnan suunnittelun ja toteutuksen, toiminnan tehokkuuden testauksen, seurannan ja jatkuvan kehittämisen sekä raportoinnin.

Sisäiset valvontajärjestelmät koostuvat yksikötason valvonnasta, prosessitason valvonnasta ja tietojärjestelmien yleisestä valvonnasta.

Yksikötason valvontaa sovelletaan Sanoman kaikilla tasoilla (eli konsernin, strategisten liiketoimintayksiköiden, liiketoimintojen ja yksiköiden tasolla). Valvonnassa voi olla kyse useammasta kuin yhdestä prosessista. Yksikötason valvontatoimia ovat esimerkiksi eettisten ohjeiden ja konsernin erilaisten toimintaperiaatteiden ja -ohjeiden olemassaolo ja aktiivinen toteutus.

Prosessitason valvontatoimet on suunniteltu vähentämään tiettyihin keskeisiin prosesseihin liittyviä riskejä. Tällaisia prosesseja ovat esimerkiksi ostolasku- ja palkanlaskentaprosessit. Automatisoidut tai manuaaliset täsmätykset ja transaktioiden hyväksynnät ovat tyypillistä prosessitason valvontaa.

Tietojärjestelmien yleinen valvonta sisältyy IT-prosesseihin, jotka muodostavat luotettavan toimintaympäristön ja tukevat tehokasta sovellusten valvontaa. Esimerkkejä tietojärjestelmien yleisestä valvonnasta ovat järjestelmien asiattoman ja luvattoman käytön ehkäisevä valvonta ja hankinnan tehokkuuden valvonta.

Sisäisen valvonnan periaatteiden tarkistuksen jälkeen vuonna 2011 käynnistettiin sisäisen valvonnan järjestelmiin liittyvä konsernitason yhtenäistämishanke.

Taloudellisen raportointiprosessin valvonta

Emoyhtiöön kuuluva konsernin talous ja hallintoyksikkö valmistelee strategisille liiketoimintayksiköille Sanoman toimitusjohtajan hyväksymiä toimintaohjeita sekä erilaisia järjestelyjä että määräaikaista tarkastuksia varten. Määräaikaisten tarkastukset liittyvät kuukausittaiseen ja vuosittaiseen raportointiin. Niihin kuuluu täsmäytyksiä ja analyyssejä, joilla varmistetaan taloudellisen raportoinnin tarkkuus. Sekä emoyhtiön että strategisen liiketoimintayksikön tasolla toteutettavan valvonnan tavoitteena on mahdollisten poikkeavuuksien ja virheiden estäminen, tunnistaminen ja korjaaminen. Sisäisen valvonnan järjestelmät kattavat taloudellisen raportoinnin prosessin kokonaisuudessaan.

Konsernin taloudellista kehitystä seurataan kuukausittain koko konsernin kattavan suunnittelu- ja ohjausjärjestelmän avulla. Ohjausjärjestelmä sisältää strategisten liiketoimintayksiköiden johdon tilannekatsaukset, toteutuneet tuloslaskelmat, tasetiedot ja toiminnalliset tunnusluvut sekä ennusteet kuluvalle tilivuodelle ja seuraavalle 12 kuukauden jaksolle.

Lisäksi konsernin ja strategisten liiketoimintayksiköiden johto kokoontuu neljännesvuosittain tarkastelemaan liiketoiminnan kehitystä. Strategisen liiketoimintayksikön taloudellisen tuloksen lisäksi kokouksissa käsitellään esimerkiksi toimintaympäristön, rakenteen ja seuraavan 12 kuukauden jaksoa koskevan arvion muutoksia. Neljännesvuosittaisten liiketoimintakatsausten avulla varmistetaan myös jatkuvan riskinarvioinnin ja sisäisen valvonnan toteutuminen.

TILINTARKASTUS

Lakisääteisen tilintarkastuksen pääasiallinen tehtävä on varmistaa, että tilinpäätös antaa oikeat, tarkat ja riittävät tiedot Sanoma-konsernin tuloksesta ja taloudellisesta asemasta tilikaudella. Sanoma-konsernin tilikausi on kalenterivuosi.

Tilintarkastajan tehtävänä on tarkistaa konsernin kirjanpidon oikeellisuus kullakin tilikaudella ja laatia tilintarkastuskertomus yhtiökokoukselle. Lisäksi tilintarkastajan on Suomen lain mukaan valvottava yhtiön hallinnon lainmukaisuutta. Tilintarkastaja raportoi hallitukselle vähintään kerran vuodessa.

Yhtiöjärjestyksen mukaan Sanomalla on yksi tilintarkastaja, jonka tulee olla KHT-yhteisö. Tilintarkastajan toimikausi päättyy valintaa seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen.

Tilintarkastuslain (2007/459) mukaan julkisen kaupankäynnin kohteena olevan yhteisön tilintarkastajan peräkkäisten toimikausien yhteenlaskettu kesto voi olla enintään seitsemän vuotta.

Vuonna 2011 Sanoman lakisääteisenä tilintarkastajana toimi KPMG Oy Ab vastuullisena tilintarkastajanaan KHT-tilintarkastaja Pekka Pajamo.

SISÄPIIRIN HALLINTA

Sanoman sisäpiirisäännöt noudattavat NASDAQ OMX Helsinki Oy:n sisäpiiriohjetta.

Riskienhallinta

Strategiaa toteuttaessaan Sanoma ja sen liiketoiminnot joutuvat alttiiksi erilaisille riskeille, ja niille tarjoutuu myös mahdollisuuksia riskinottoon. Liiketoimintaan liittyvien riskien ja niiden mukanaan tuomien mahdollisuuksien punnitseminen on tärkeä osa Sanoman johdon päivittäistä työtä.

RISKIENHALLINTAPERIAATTEET JA -PROSESSIT

Sanoman riskienhallintaperiaatteissa on kuvattu konsernin riskienhallinnan laajuus, tavoitteet ja prosessit sekä vastuut ja velvollisuudet konsernin eri toimielinten osalta.

Hallitus vahvistaa ja määrittelee konsernin riskienhallintaperiaatteet ja valvoo riskienhallinnan tehokkuutta.

Tarkastusvaliokunta arvioi ja seuraa riskienhallintaperiaatteiden ja -prosessien toteutumista säännöllisesti.

Toimitusjohtaja vastaa johtoryhmän tuella riskienhallinnan strategioiden, prosessien ja painopisteiden määrittämisestä. Hän vastaa myös riskienraportointiprosessiin, Sanoman yhteiseen riskienhallinnan kielenkäyttöön sekä käytettävään riskimalliin tehtävistä muutoksista.

Osana tehtäviään konsernin sisäinen tarkastus arvioi riskienhallintaprosessien kokonaistehokkuutta.

Strategiset liiketoimintayksiköt ja liiketoiminnot tunnistavat, arvioivat, hallitsevat ja seuraavat toimintansa tavoitteiden toteuttamiseen liittyviä riskejä. Konsernin riskienhallintajohtaja koordinoi riskienhallintaprosessia ja raportoi riskeistä säännöllisesti toimitusjohtajalle ja johtoryhmälle. Päivitetty tiedot konsernin riskienarvioinnin tuloksista ja niihin liittyvistä meneillään olevista tai suunnitelluista toimenpiteistä riskien pienentämiseksi raportoidaan tarkastusvaliokunnalle ja edelleen hallitukselle kaksi kertaa vuodessa.

Konsernin riskienhallintaprosessi on osa strategisen suunnittelun, johdon seurannan ja neljännesraportoinnin prosesseja.

⊕ Konsernin sisäisen valvonnan järjestelmät sekä sisäinen ja ulkoinen tarkastus selostetaan tarkemmin hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevassa selvityksessä, s. 70–74, sekä konsernin verkkosivustolla osoitteessa Sanoma.com.

TÄRKEIMMÄT TUNNISTETUT RISKIT

Toimialan yleiset liiketaloudelliset riskit liittyvät mediamainonnan ja yksityisen kulutuksen kehitykseen. Mainonta reagoi herkästi taloudellisiin suhdannemuutoksiin. Sen vuoksi yleinen taloudellinen tilanne konsernin toimintamaissa sekä toimialan taloudelliset suhdanteet vaikuttavat Sanoman liiketoimintaan ja tulokseen.

Sanoman liikevaihdosta noin 30 % tulee mediamainonnasta ja noin puolet kuluttajilta irtonumero- tai tilaustuotoina tai vähittäiskaupasta. Mediamainonnan ja kuluttajien luottamuksen nopeat muutokset vaikuttavat konsernin tulokseen. Mediamainonnasta nopeimmin reagoivat sanomalehti- ja televisiomainonta. Sanoman monipuolinen toiminta useilla eri viestinnän osa-alueilla yli 20 maassa tasapainottaa markkinaheilahtelujen vaikutusta.

Sanoman riskienhallintamallissa yhtiökohtaiset riskit on luokiteltu neljään pääryhmään: strategiset riskit, toimintaan liittyvät riskit, rahotusriskit ja onnettomuusriskit. Seuraavassa on esitetty kunkin pääryhmän merkittävimmät riskit, joilla voisi toteutuessaan olla kielteinen vaikutus Sanoman liiketoimintaan, tulokseen tai taloudelliseen asemaan.

Strategiset riskit

Strategisia riskejä ovat kuluttajien mieltymyksissä tai kilpailutilanteessa tapahtuviin muutoksiin liittyvät riskit. Strategisia riskejä ovat myös tavarantoimittajien, toimintamaihien, aineettomiin oikeuksiin tai lainsäädäntöön ja säädöksiin liittyvät riskit. Myös yritysjärjestelyihin, konsernin strategiseen muuntautumiskykyyn, tekniikan nopeaan kehitykseen ja innovaatiovalmiuksiin liittyvät riskit kuuluvat strategiaan riskeihin. Konsernitason merkittävimmät riskit liittyvät asiakkaiden mieltymysten muutoksiin, alalle tulevien uusien kilpailijoiden muodostamaan uhkaan sekä yritystosten onnistumiseen. Moni näistä riskeistä liittyy aineettomien oikeuksien hallinta ja suojaaminen.

ASIAKKAIDEN MIELTYMYSTEN MUUTOKSET JA UUSIEN KILPAILIJOIDEN UHKA

Monet tunnistetut riskit liittyvät asiakkaiden mieltymysten muutoksiin. Tämä koskee sekä muutoksia kuluttajien käyttäytymisessä että muutoksia yritysasiakkaiden käyttäytymisessä ja vaikutusvallassa.

Monien näiden muutosten taustalla on meneillään oleva digitalisointuminen. Älypuhelimien lisääntyvä käyttö sekä tablet-tietokoneiden markkinoille tulo muuttaa mediankulutustottumuksia. Sanoma on varautunut hyvin tähän muutokseen, ja sen kaikilla strategisilla liiketoimintayksiköillä on toimintasuunnitelmat haasteeseen vastaamiseksi.

Uudet markkinoille tulevat toimijat saattavat kyetä paremmin hyödyntämään asiakkaiden muuttuvia mieltymyksiä ja median digitalisointumista ja näin valtaamaan markkinaosuuksia Sanoman vakiintuneilta liiketoiminnoilta. Parantaakseen edelleen kykyään vastata näihin muutoksiin Sanoma-konserni otti käyttöön vuoden 2011 alussa uuden innovaatiojärjestelmän, johon kuuluu mm. sisäinen kasvurahasto. Syyskuussa 2011 otettiin käyttöön konsernin uusi organisaatiomalli. Innovaatioiden ja strategisten liiketoimintayksiköiden välisen yhteistyön vauhdittamiseksi organisaatioon perustettiin digitaalisen liiketoiminnan johtajan (Chief Digital Officer, CDO) alaisuudessa toimiva matriisirakenne. Digitaalisen liiketoiminnan johtaja on konsernin johtoryhmän jäsen.

Tekniikan kehitys tarjoaa Sanoman kaltaiselle monimediatoimijalle uusia mahdollisuuksia digitaalisten liiketoimintojen kehittämiseen. Uusien digitaalisten palvelujen kehittäminen on jatkossa yksi Sanoman tärkeimmistä painopistealuista.

YRITYSOSTOT

Sanoma on kasvanut voimakkaasti yritysosoin. Yritystojen vuoksi konserni voi altistua uusiin markkina- ja toimintaympäristöihin liittyville riskeille. Yritystosiin liittyy myös riski itse ostoprosessin onnistumisesta, ostetun liiketoiminnan integroinnista, avainhenkilöiden sitouttamisesta ja ostolle asetettujen liiketoiminnallisten tavoitteiden saavuttamisesta.

Yrityskauppoihin liittyviä riskejä käsitellään Sanoman hallinnointiperiaatteissa, jotka määrittelevät investointien (sisältäen yrityskaupat) hyväksymisperiaatteet. Konsernin yrityskaupainvestointeja koskevassa toimintaohjeessa määritellään yrityskaupoissa noudatettavat päätöksentekoa, projektin organisointia ja seurantaan koskevat periaatteet. Virallisen yrityskaupaprosessin lisäksi investoinnit ovat esillä eri elimissä strategioita ja toimintasuunnitelmia käsiteltäessä. Lopulliset investointipäätökset tehdään erillisen esityksen perusteella yrityskauppoja koskevan ohjeen määrittelemällä tavalla ja investointien hyväksymistä koskevien valtuuksien mukaisesti. Merkittävistä yrityskaupoista laaditaan päätöksentekoa ja seurantaan varten tarkempi selvitys, joka sisältää mm. yrityskaupan strategiset perusteet ja siihen liittyvät riskit, oleelliset asiat kauppaan liittyvästä dokumentaatiosta sekä laskelmat mahdollisista synergiaeduista. Yrityskauppoja koskevassa toimintaohjeessa on määritelty oma prosessi myös yritystojen seurantaan.

LAINSÄÄDÄNTÖ

Muutokset lainsäädännössä voivat vaikuttaa Sanoman mahdollisuuksiin harjoittaa liiketoimintaansa tehokkaasti.

Kuluttajatietojen hyödyntämiseen liittyvien säännösten muutokset sekä kustantajien ja televisioyhtiöiden tekijänoikeussuojan heikentäminen saattavat vaikuttaa Sanoman liiketoimintaedellytyksiin tai sisältöinvestointeihin. Lisäksi muutoksilla verolainsäädännössä, esimerkiksi painettujen tuotteiden arvolisäveron korotuksella, voi olla merkittäviä taloudellisia vaikutuksia.

Sanoman toimintamaiden lainsäädännön muutosten seuranta ja ennakointi on tärkeä osa johdon työtä.

AINEETTOMAT OIKEUDET

Sanoman tuotteiden ja palvelujen kannalta keskeisiä aineettomia oikeuksia ovat konsernin omistamat ja lisensoimat tekijänoikeudet sisältäen kustannusoikeudet, tavaramerkit, toiminimet, verkkotunnukset, tietotaidon sekä sähköisen liiketoiminnan osalta myös patentit ja hyödyllisyysmallit.

Aineettomien oikeuksien hankintaan, hallinnointiin ja hyödyntämiseen liittyy riskejä, jotka koskevat oikeuksien kattavuutta, jatkuvuutta, oikeuksien riittämättömyyden suojausta tai niiden loukkauksia. Aineettomien oikeuksien luvaton käyttö kasvaa median digitalisoituessa. Tekijänoikeuksien täytäntöönpano ei pysy nopean teknisen kehityksen mukana, mahdollistaen uusien toimijoiden verkkomainontamarkkinoille tulon ilman omia sisältöpanostuksia.

Euroopan komissio on julkistanut Digitaalisen agendan "yhtenäisen eurooppalaisen digitaalisen markkinan" luomiseksi. Uusi lainsäädäntö lisää kilpailun lisäksi kustannuksia ja monimutkaistaa liiketoimintaa.

Sanoma hallinnoi tekijänoikeuksia konserninlaajuisen aineettomien oikeuksien toimintaohjeen ja ohjeistuksen (IPR-politiikka) mukaisesti. Hajautetun IPR-portfolion ansiosta konsernin aineettomiin oikeuksiin ei liity olennaisia riskejä.

Toimintaan liittyvät riskit

Toimintaan liittyviä riskejä ovat tuotteiden ja palvelujen laatuun, asiakastytyväisyyteen, muutosvalmiuteen, tietojärjestelmiin, uusien toimintojen integraatioon sekä henkilöstöhallintoon ja tietämyksen hallintaan liittyvät riskit.

Tuotteiden ja palvelujen laatuun ja asiakastytyväisyyteen liittyvät riskit ovat erilaisia eri strategisissa liiketoimintayksiköissä. Konsernitason merkittävimmät riskit liittyvät johtamiseen ja henkilöstöhallintoon, tietämyksen hallintaan sekä tietojärjestelmiin.

JOHTAJUUS JA HENKILÖSTÖ

Konsernin menestys riippuu sen johdon ja muun henkilöstön osaamisesta sekä siitä, miten heidän kykynsä ja taitonsa kehittää kiinnostavia tuotteita ja palveluja asiakkaiden tarpeisiin kehittyvät. Konsernin menestys edellyttää myös, että sen johtamiskulttuuri tukee innovatiivisuutta, muutoshallintaa ja rohkaisee hallittuun riskinottoon. Osana uusia strategisia painopistealueita ja organisaatiomallin uudistusta Sanoma on aloittanut yrityskulttuurin muutosprosessin.

Osaavan ja motivoituneen henkilöstön rekrytoinnin ja pysymisen konsernin palveluksessa arvioidaan tulevaisuudessa vaikeutuvan, kun mm. väestön ikärakenne muuttuu ja kilpailu henkilöstöresursseista lisääntyy. Sanoma varautuu näihin haasteisiin mm. kehittämällä jatkuvasti sisäisiä koulutusohjelmiaan ja mahdollisuuksia työkiertoon. Näitä riskejä pienennetään painottamalla erityisesti esimieskoulutusta, entistä järjestelmällisempää seuraajakysymysten ja urasuunnittelun hoitamista sekä sellaisten henkilöstöhallinnon järjestelmien kehittämistä, jotka tukevat edellä mainittuja asioita. Lisäksi palkkajärjestelmän periaatteita ja käytäntöjä kehitetään ja mukautetaan jatkuvasti, millä tuetaan muutoshallintaa ja tehostetaan lahjakkaan henkilöstön rekrytointia ja pysymistä konsernin palveluksessa.

Koska Sanoman palveluksessa on runsaasti huippuammattilaisia, yhden avainhenkilön työsuhteen päättymisellä ei arvioida olevan haitallista vaikutusta konsernin tulokseen tai sen kykyyn toteuttaa strategiaansa.

TIETÄMYKSEN HALLINTA

Tietämyksen hallinta ja siirtäminen eri puolille konsernia ovat Sanoman menestyksen avaintekijöitä. On tärkeää, että strategiset liiketoimintayksiköt hankkivat ja jakavat keskenään tietoja, parhaita käytäntöjä ja hyviä liiketoimintakonsepteja. Sanoma tekee jatkuvasti työtä saadakseen tiedon kulun konsernissa mahdollisimman mutkattomaksi. Konsernin laajusten yhteistyöalustojen käyttöönotto ja liiketoimintayksiköiden rajat ylittävät työryhmät ovat esimerkkejä toimista, joilla pyritään pienentämään tietämyksen hallintaan liittyviä riskejä.

TIETOJÄRJESTELMÄT

Toimivat ja luotettavat tietojärjestelmät ovat keskeisiä asioita konsernin liiketoiminnassa. Näitä ovat mm. lehtien tilaus-, ilmoitus- ja toimitusjärjestelmät sekä erilaiset tuotannonohjaus- ja asiakkuudenhallintajärjestelmät. Tietojärjestelmiin liittyvät riskit voivat kohdistua tietojen luottamuksellisuuteen, eheyteen tai saatavuuteen sekä näissä järjestelmissä olevien tietojen luotettavuuteen ja säännöstenmukaisuuteen. Ne voidaan jakaa fyysisiin riskeihin (tulipalo, sabotaasi, laiterikot) ja loogisiin riskeihin (tietoturva, henkilöstö, ohjelmistoviat). Erityisen tärkeää on, että konserni onnistuu kriittisten integroitujen järjestelmiensä, kuten

tilausjärjestelmien, kehitystyössä. Sanoma on myös laatinut konsernin kannalta kriittisille järjestelmille erilliset jatkuvuussuunnitelmat.

Sanoman tietohallintomalli on päivitetty ja otettu käyttöön neljänellä neljänneksellä 2011. Se käsittää tietoturvaa koskevia roolit ja vastuut.

Rahoitusriskit

Rahoitusriskejä ovat korkoriski, valuuttariski, maksuvalmiusriski (likviditeettiriski) ja luottoriski. Konsernin rahoitusriskeihin kuuluvat myös pääomaan, arvonalennuksiin ja pääoman saatavuuteen liittyvät riskit. Konsernitasolla merkittävimmät riskit liittyvät maksuvalmiuteen sekä valuuttakurssien ja korkotason muutoksiin.

Sanoman keskipitkän aikavälin tavoite on palauttaa hyvää luotto-luokitustasoa (investment grade) vastaava pääomarakenne. Tavoite saavutetaan varmistamalla vahva liiketoiminnan rahavirta, ylläpitämällä riittävät komitoidut luottolimitit useamman pankin kanssa ja hallitsemalla rahoitusriskejä tehokkaasti. Rahoituskustannuksia tehostaa ja rahoituksen ehtoja parantaa rahoituksen, rahoitusriskien hallinnoinnin ja maksuvalmiuden hoitaminen konsernin rahoitusyksikössä. Konsernin rahoitusyksikkö toimii myös liiketoimintayksiköiden vastapuolena. Sanoma toimii pääosin euroalueella, mikä vähentää oleellisesti valuuttakurssiriskejä. SBS-yritystoston myötä konsernin dollarimääräiset ostot ja niihin liittyvät valuuttariskit ovat kuitenkin kasvaneet merkittävästi. Sanoma pienentää rahoitusriskejä erilaisilla rahoitusinstrumenteilla ja johdannaisilla, joiden käyttö, vaikutukset ja käyvät arvot ovat selkeästi todennettavissa.

⊕ Tarkempi kuvaus konsernin rahoitusriskien hallinnasta on liitetiedossa 26.

Yritystosten myötä konsernin taseessa oli liikearvoa (goodwill), julkaisuoikeuksia ja muita aineettomia hyödykkeitä 31.12.2011 noin 3,0 mrd. euroa, josta pääosa kohdistuu Hollannin aikakauslehti- ja tv-liiketoimintaan. Kansainvälisen tilinpäätöskäytännön (IFRS) mukaisesti liikearvoa ei poisteta säännöllisesti, vaan poistojen sijaan tehdään arvonalentumistestaus vähintään vuosittain tai aina, kun on viitteitä arvonalentumisesta. Vuonna 2011 liikearvon ja muiden aineettomien oikeuksien arvonalentumiset olivat yhteensä 83,1 milj. euroa (2010: 36,7 milj. euroa), eikä viitteitä muista arvonalentumisista ollut.

Onnettomuusriskit

Onnettomuusriskeihin kuuluvat liiketoiminnan keskeytyminen sekä työterveyteen ja -turvallisuuteen ja ympäristöön liittyvät riskit. Merkittäviä onnettomuusriskejä pienennetään prosessinhallinnalla ja toimintaohjeilla sekä varasuunnitelmilla ja vakuutuksilla. Sanoman liiketoiminnan luonteen johdosta onnettomuusriskeillä ei todennäköisesti ole merkittävää vaikutusta yhtiön tulokseen.

Tietoa sijoittajille

YHTIÖKOKOUS

Sanoma Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään 3.4.2012 kello 14.00 Helsingin Messukeskuksen kongressisiivessä, osoitteessa Messuaukio 1, 00520 Helsinki.

Yhtiökokoukset

Kutsu yhtiökokoukseen julkaistaan vähintään yhdessä laajalevikkisessä sanomalehdessä. Ilmoituksessa mainitaan kokouksessa käsiteltävät asiat. Kokouskutsu ja hallituksen ehdotukset yhtiökokoukselle julkistetaan lisäksi pörsstitiedotteena ja yhtiön verkkosivuilla.

Osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajalla on oikeus saada yhtiökokoukselle lain nojalla kuuluva asia kokouksen käsiteltäväksi, jos hän vaatii sitä kirjallisesti hallitukselta niin hyvissä ajoin, että asia voidaan sisällyttää kokouskutsuun.

Osallistumisoikeus

Oikeus osallistua yhtiökokoukseen 2012 on osakkeenomistajalla, joka on 22.3.2012 merkittynä osakkeenomistajaksi Euroclear Finland Oy:n ylläpitämään yhtiön osakasluetteloon.

Ilmoittautuminen

Osakkeenomistajan, joka haluaa osallistua yhtiökokoukseen ja käyttää äänioikeuttaan, tulee ilmoittaa osallistumisestaan yhtiölle viimeistään 28.3.2012 kello 16.00 mennessä. Ilmoittautua voi osoitteessa Sanoma.com, puhelimitse numeroon 020 770 6864 tai faksilla numeroon 0105 19 5058.

Hallintarekisteröidyn osakkeen omistajaa kehoitetaan pyytämään hyvissä ajoin omaisuudenhoitajaltaan tarvittavat ohjeet koskien rekisteröitymistä osakasluetteloon, valtakirjojen antamista ja ilmoittautumista yhtiökokoukseen. Omaisuudenhoitajan tilinhoitajayhteisön on

ilmoitettava hallintarekisteröidyn osakkeen omistaja, joka haluaa osallistua varsinaiseen yhtiökokoukseen, merkittäväksi yhtiön tilapäiseen osakasluetteloon viimeistään 29.3.2012 klo 10.00.

Ilmoittautumisen on oltava perillä määräaikaan mennessä. Osakkeenomistaja voi osallistua yhtiökokoukseen itse tai valtuuttamansa asiamiehen välityksellä. Mahdolliset valtakirjat pyydetään toimittamaan ilmoittautumisajan loppuun mennessä osoitteeseen:

Sanoma Oyj
Yhtiökokous
PL 1229
00101 Helsinki

OSINKO

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että vuodelta 2011 maksetaan osinkoa 0,60 euroa osakkeelta. Yhtiökokouksen päättämä osinko maksetaan osakkeenomistajalle, joka on osingon täsmäytyspäivänä 10.4.2012 merkittynä Euroclear Finland Oy:n ylläpitämään osakasluetteloon. Osingon maksupäivä on Suomessa 17.4.2012. Suomen ulkopuolella osingon todellinen maksupäivä riippuu osingonmaksua välittävien pankkien menettelyistä.

TALOUDELLISET KATSAUKSET VUONNA 2012

Sanoman vuoden 2012 osavuositarkastukset julkaistaan seuraavasti:

- tammi–maaliskuulta torstaina 3.5. noin kello 11
- tammi–kesäkuulta keskiviikkona 1.8. noin kello 8.30
- tammi–syyskuulta keskiviikkona 31.10. noin kello 8.30

Tilinpäätös ja osavuositarkastukset julkaistaan suomeksi ja englanniksi. Materiaalit ovat luettavissa konsernin verkkosivuilla. Osakkeenomistaja voi halutessaan tilata tai perua Sanoman tulostiedotteet tai kaikki pörssi- ja lehdistötiedotteet sähköpostiinsa osoitteessa Sanoma.com.

Sanoma julkaisee myös vuosikatsauksen. Painetun vuosikatsauksen voi tilata tai perua sähköpostitse ir@sanoma.com tai puhelimitse numerosta 0105 19 5062.

Hiljainen jakso (silent period)

Sanoma pitää kolmen viikon hiljaisen jakson ennen osavuosituloksen ja neljän viikon hiljaisen jakson ennen vuosituloksen julkistamista. Tänä aikana Sanoma ei kommentoi liiketoimintaan liittyviä asioita eikä tapaa pääomamarkkinoiden edustajia.

OSOITTEENMUUTOKSET

Euroclear Finland Oy ylläpitää Sanoma Oyj:n osake-, osakas- ja optio- luetteloita. Pyydämme ystävällisesti osakkeen- ja optioidenomistajia tekemään henkilö- ja osoitetietoja koskevat muutokset suoraan omalle tilinhoitajayhteisölleen. Sanoma ei pysty päivittämään em. tietoja.

ARVIOITA SANOMASTA SIOJITUSKOHTENA

Sanoman tietojen mukaan ainakin seuraavat pankkiiriliikkeet julkaisevat sijoitustutkimusta yhtiöstä: Carnegie Investment Bank, Crédit Agricole Cheuvreux, Danske Markets, Deutsche Bank, Evli Bank, E. Öhman J:or Securities, FIM, Handelsbanken Capital Markets, Inderes, ING, Nordea, Pohjola Pankki, SEB Enskilda ja Swedbank. Sanoma ei vastaa analytiikoiden esittämistä mielipiteistä tai arvioista.

➕ Pankkiiriliikkeiden yhteystiedot löytyvät Sijoittajat-osiosta osoitteesta Sanoma.com.

